imburgs agblad

St.-...

Vrijdag 22 juli 1994

76e jaargang nr. 170.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,75

Nieuwe auto fors duurder

DEN HAAG – Nieuwe personenauto's worden gemiddeld zevenhonderd gulden duurder als het nieuwe kabinet een voorstel van de huidige staatssecretaris van Financiën, Van Amelsvoort, overneemt. Het gaat daarbij om een verhoging van de BPM, de belasting die sinds 1 januari '93 betaald moet worden bij aanschaf van een wagen of motor.

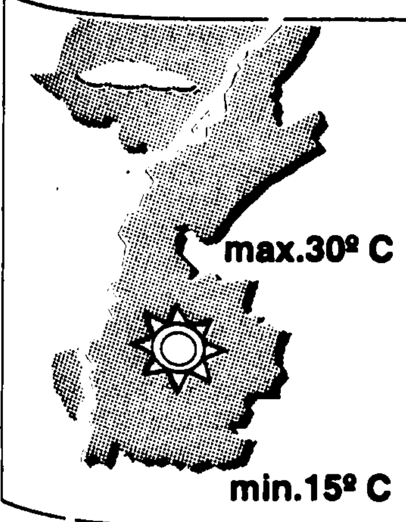
De belastingverhoging is het gevolg van de teruggaafregeling die Van Amelsvoort wil bij uitvoer van auto's naar het buitenland. Op dit moment krijgt de eigenaar niets terug. De staatssecretaris vindt dat onbillijk en heeft daarom een regeling ontworpen waardoor een deel van de BPM kan worden teruggevorderd. Dat kost de schatkist op den duur 320 miljoen gulden per jaar.

Om die kosten te dekken moet de BPM voor nieuwe wagens geleidelijk omhoog. Over vijf jaar kost een nieuwe wagen daardoor gemiddeld 700 gulden meer. Van Amelsvoort laat een besluit over aan een nieuw kabinet.

Jongetje zeer ernstig gewond

SUSTEREN – Een 5-jarig jongetje uit Echt is gistermiddag in zorgwekkende toestand overgebracht naar het Maaslandziekenhuis in Sittard. De kleuter speelde in recreatiecentrum Hommelheide op een vlot niet ver van de oever en is door nog onbekende oorzaak in het water terechtgekomen. Getuigen kunnen zich bij het politiebureau in Susteren melden.

TROPISCH
Vandaag en ook de komende dagen duurt het zomerse weer voort. Er is weinig bewolking en een zwakke tot matige noordoostenwind. Waren er gisteren enkele plaatsen waar het kwik boven de 30 graden steeg, vandaag is het in de hele provincie 30 graden of meer met plaatselijk uitschieters tot 32 graden. In het weekeinde neemt de kans op een lokale onweersbui toe, maar een serieuze kans op onweer is pas zondag in de avond.
Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.

VANDAAG:
zon op: 05.45 onder 21.43
maan op: 21.03 onder: 05.25
MORGEN:
zon op: 05.46 onder: 21.42
maan op: 21.34 onder: 06.40

Ansichtkaart 68 jaar onderweg

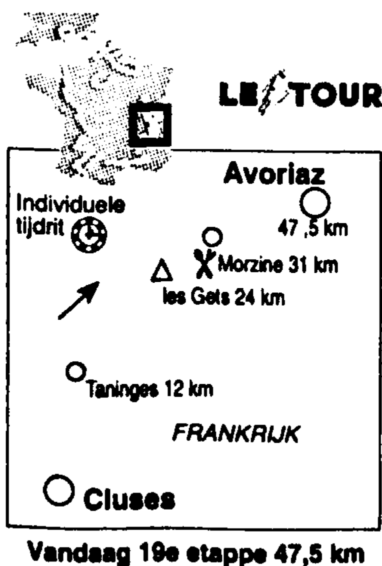

'Van harte gefeliciteerd met je tiende verjaardag.'

'Rijdende regenjas' in DAF-museum
PAGINA 10

'Jacht' op huizen lijkt nu voorbij
PAGINA 11

Slatelers voor hete vuren
PAGINA 13

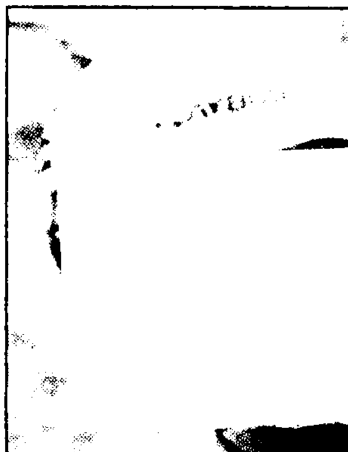

Vandaag 19e etappe 47,5 km

Achttiende etappe
1. Oegroemov
2. Indurain
3. Virenque
4. Escartin
5. Pantani

1. Indurain	
2. Virenque	7.22
3. Oegroemov	8.55
4. Pantani	8.57
5. Leblanc	9.29
6. Conti	10.51

Erik Breukink 'outsider' in de Tour
PAGINA 17

Karavaan méér dan coureurs en volgers
PAGINA 18

● *Oegroemov; revanche*

Krant spoort 'daddy' Heerlense vrouw op

... Pat DiVernieri (71) in Red Bank, New Jersey, blijkt de 'Devernery' te zijn met wie Coba van Hoof (71) vanaf september 1944 direct na de bevrijding van Zuid-Limburg een maandenlang durende relatie had.

Pat DiVernieri bemande als artillerist van het 119de Regiment, 978 Field Artillery (bataljon was onderdeel Amerikaanse First Army) een observatiepost op een steenberg van de mijn 'Wilhelmina' in Terwinselen, gemeente Kerkrade.

Toen hun dochter Marianne in juni 1945 werd geboren, correspondeerde de ongehuwde moeder tot eind 1949 via de Heerlense afdeling van het Rode Kruis met de ouders van 'haar' Pat. Van en over hem vernam zij ... naar Amerikaanse vriend en militair plus de herinnering aan een Devernery in Springfield ergens in Amerika schoot het Limburgs Dagblad begin dit jaar Marianne Meisters-van Hoof te hulp. In de serie 'Speurtocht naar vader' werd tweewekelijks verhaald van de vorderingen in deze zoektocht.

Sinds begin deze week staat onomstotelijk vast dat Pat DiVernieri de gezochte vader is. In hun eerste contact na bijna vijftig jaar heeft de gepensioneerde boekhouder zijn Limburgse dochter uitgenodigd bij zijn gezin in Red Bank.

● **Morgen in Vrijuit slotaflevering serie 'Speurtocht naar vader'**

Kosto wil 'brave' gevangenen eerder vrijlaten

Kwijtschelden helft straf door Kamer afgewezen

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – CDA en VVD in de Tweede Kamer zijn tegen het voorstel van minister Kosto om gevangenen die zich goed gedragen de helft van hun celstraf voorwaardelijk kwijt te schelden. Kosto houdt in zijn voorstel rekening met het tekort aan cellen. Het is beter veroordeelden bij goed gedrag vervroegd vrij te laten, dan verdachten van een misdrijf heen te zenden omdat er geen plaats is, aldus de minister.

CDA-woordvoerster Soutendijk vindt dat deze link niet gelegd mag worden: „Bij een tekort aan cellen moet je meer cellen bouwen." Zij vindt dat slechts bij hoge uitzondering, een gevangene meer dan eenderde van zijn staf mag worden kwijtgescholden: de helft kwijtschelden gaat haar in alle gevallen te ver. „Dan is gevangenisstraf een farce."

Ook de VVD vindt Kosto te ver gaan. PvdA-woordvoerder Zijlstra staat achter het voorstel. Hij wijst erop dat er in verschillende Europese landen goede ervaringen mee zijn opgedaan. Zijlstra verwerpt wel de koppeling die Kosto legt met het cellentekort. D66 was voor commentaar niet bereikbaar.
Het plan van Kosto is onderdeel van een uitgebreider voorstel om het vervroegd in vrijheid stellen van gevangenen afhankelijk te stellen van hun gedrag. De gehele Tweede Kamer is het met dat principe wel eens.

Op het ogenblik wordt iedere gevangene na tweederde van zijn straftijd vrijgelaten. Dat automatisme vervalt in het voorstel van Kosto. Gevangenen die zich misdragen, dienen de volledige door de rechter opgelegde straf uit te zitten. Gevangenen met 'gemiddeld gedrag' kunnen na ongeveer tweederde van de straftijd vrijkomen, en zij die goed gedrag vertonen na de helft van de straftijd.

Tot vervroegd vrijlaten kan, net als nu, alleen worden besloten als de gevangene minimaal zes maanden straf heeft uitgezeten. Ook kan de voorwaarde worden gesteld dat de vrijgelatene deelneemt aan een programma dat bijdraagt aan een goede levenswandel.

Vreemdelingen

Aan vreemdelingen die vervroegd in vrijheid komen, wordt de eis gesteld dat zij Nederland verlaten. Doen zij dat niet, dan dienen ze alsnog de volledige straf uit te zitten. Datzelfde geldt voor vrijgelatenen die weer een strafbaar feit plegen. Het kan nog een paar jaar duren voordat het plan werkelijkheid wordt. Eerst moet het het uitgebreide vergader- en adviescircuit in.

● *De derde dag van de Vierdaagse staat bekend als zeer lastig. Na afloop van de pittige 'bergetappe' over de door velen gevreesde Zevenheuvelenroute moesten dan ook ongeveer 250 lopers met blaren in het hulpziekenhuis onder handen worden genomen. Door een combinatie van vermoeidheid en het warme weer strompelden er bovendien veel mensen met dikke voeten binnen. Maar volgens het Rode Kruis viel het allemaal wel mee. Er zijn dit jaar ondanks de warmte toch minder deelnemers met blaren behandeld dan vorig jaar.*

Foto: ANP

Zie verder pagina 13
● **Blaar krijgt Limburgse gouverneur niet klein**

Nederland stuurt geen soldaten naar Rwanda

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Minister Pronk (Ontwikkelingssamenwerking) legt zich neer bij het kabinetsbesluit om de komende weken wel materieel, maar geen militairen naar Rwanda te sturen. Bij zijn terugkomst uit het oorlogsgebied, gisteravond op vliegveld Valkenburg, zei Pronk nog eens tien miljoen gulden uit te trekken voor noodhulp aan de 1,2 miljoen gevluchte Rwandezen in het Zaïrese Goma. Eerder al stelde hij dertig miljoen beschikbaar.
Pronk deed woensdag vanuit Entebbe nog een klemmend beroep op zijn collega's in de ministerraad om manschappen te leveren voor het beveiligen van een gebied voor Rwandese vluchtelingen. In de ministerraad is echter besloten ongevraagd geen militairen te leveren, onder meer vanwege de veiligheidsrisico's en omdat de mogelijkheden van de landmacht vrijwel uitgeput zouden zijn.
Pronk meldde verder dat een Navomissie in Goma ter plaatse onderzoekt of en hoe internationale inzet van militair materieel voor humanitaire hulp mogelijk is.
Het kabinet koos ervoor zo'n 125 militaire chauffeurs en tien onderhoudsmonteurs uit Afrikaanse landen in ons land les te geven in het rijden met en onderhouden van Nederlandse vrachtwagens. Naast vijftig vrachtwagens worden ook 25 landrovers, vijftien generatoren en tien veldkeukens ter beschikking van de VN-macht in Rwanda gesteld.

Zie verder pagina 14
● **Cholera slaat toe onder Hutu-vluchtelingen**

Directeuren gevangenissen halen bakzijl

DEN HAAG – De bonden van gevangenispersoneel en -directeuren stemmen alsnog in met het in één cel plaatsen van twee gevangenen. Tijdens spoedberaad gisteravond op het ministerie van Justitie in Den Haag hebben de vertegenwoordigers van de ambtelijke top de garantie gegeven dat het slechts incidenteel, hooguit 20 keer per jaar, zal gebeuren.
Afgesproken is dat het zal gaan om verdachten van zware misdrijven die door het cellentekort weer op vrije voeten dreigen te komen.
Vorige week vrijdag maakte het kabinet bekend dat twee gevangenen op één cel moeten worden geplaatst als dit nodig is. Directeuren en gevangenispersoneel weigerden aan de regeling mee te werken.

Concurrenten van PTT willen netwerk opzetten

Telefoneren via kerktoren

Van onze verslaggever

HEERLEN/ROERMOND – Drie telecommunicatiebedrijven dingen naar de gunsten van de rooms-katholieke kerk. De concurrenten van de PTT willen ongeveer honderd kerktorens gaan gebruiken voor het opzetten van een nieuw netwerk voor mobiele communicatie. Daarbij moet worden gedacht aan autotelefoons en zaktelefoons. De kerktorens zijn nodig om er antennes op te zetten.

De rk-kerk onderhandelt op dit moment met NL-Tel, Cable & Wireless en een samenwerkingsverband van Rabobank, Getronics en Bell South. Uiteindelijk zal slechts met één consortium in zee worden gegaan. Met de totale investering is een bedrag van 3 miljard gulden gemoeid. Het contract heeft een looptijd van 15 jaar.

De drie telecommunicatiebedrijven willen de concurrentie aangaan met PTT-Telecom dat binnenkort door een wetswijziging haar telefoonmonopolie verliest. De concerns hebben voor hun eigen netwerk het oog laten vallen op bestaande torens omdat het bouwen van aparte masten veel geld en tijd vergt.

Inventarisatie

In verband met de reikwijdte van antennes komen alleen kerktorens van 20 meter en hoger als steunpunt in aanmerking. Deze torens zijn inmiddels geïnventariseerd. Parochies met uitverkoren torens zullen binnenkort door hun bisdom worden benaderd. Hoeveel geld de parochies zelf aan het lucratieve contract van de rk-kerk overhouden, moet nog worden vastgesteld.

De antennes worden geplaatst aan de zijkanten van de toren of op een mast bovenop de torenspits. Een woordvoerder van het bisdom Roermond kon gisteren niet zeggen welke kerken in Limburg in aanmerking komen. Econoom A. Filott die namens het bisdom de besprekingen gaat voeren, is met vakantie.

Behalve met de rk-kerk onderhandelen de drie bedrijven ook met beheerders van kantoortorens en flatgebouwen omdat ze in het hele land zeker enkele honderden hoge punten nodig hebben.

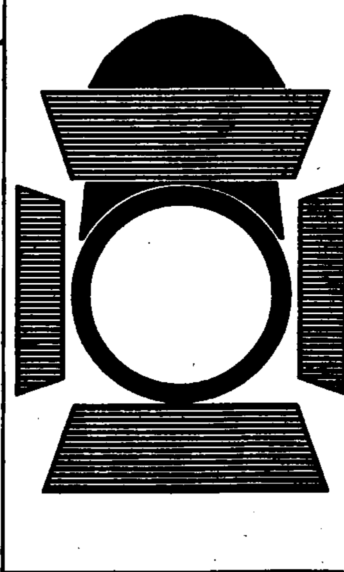

22-07

Nieuwe vijfdelige VPRO-serie van Leon Giesen

Hart + Ziel op zoek naar drijfveren in muziekwereld

DOOR ELSBETH JONGSMA

HILVERSUM – Wat hebben Daniel Lanois (producent van o.a. de popgroep U2), Ton Koopman (dirigent en Bachspecialist) en James Last (de 'Keizer van de muzak') met elkaar gemeen? Het zijn alle drie arrangeurs, die muziek van anderen bewerken. Deze maëstro's staan centraal in de eerste aflevering van de nieuwe vijfdelige VPRO-serie Hart + Ziel van Leon Giesen. Giesen maakte in 1992 de kinderserie De Sterren van de Hemel, waarin hij antwoord zocht op de vraag wat mensen willen uitdrukken met muziek. Dit sloeg zo aan dat hij door de VPRO uitgenodigd werd verder te gaan met dit onderwerp. Na zo'n anderhalf jaar werken resulteerde dat in Hart + Ziel, waarvan de eerste aflevering maandag 25 juli om 21.25 uur te zien is op Nederland 3.

In elke aflevering komen drie musici uit verschillende disciplines aan bod. Achtereenvolgens zijn dat arrangeurs, begeleiders, solisten, en twee maal componisten. Giesen probeert uit te zoeken wat hun drijfveren en fascinaties zijn. 'dwars door de verschillende muziekstijlen en -soorten heen'. Van pop tot barok en van free-jazz tot klassiek. Interviews met de kunstenaars over hun werkwijzen worden doorsneden met fragmenten van orkestoptredens, opnamesessies en in de kleedkamer vertolkte nummers.

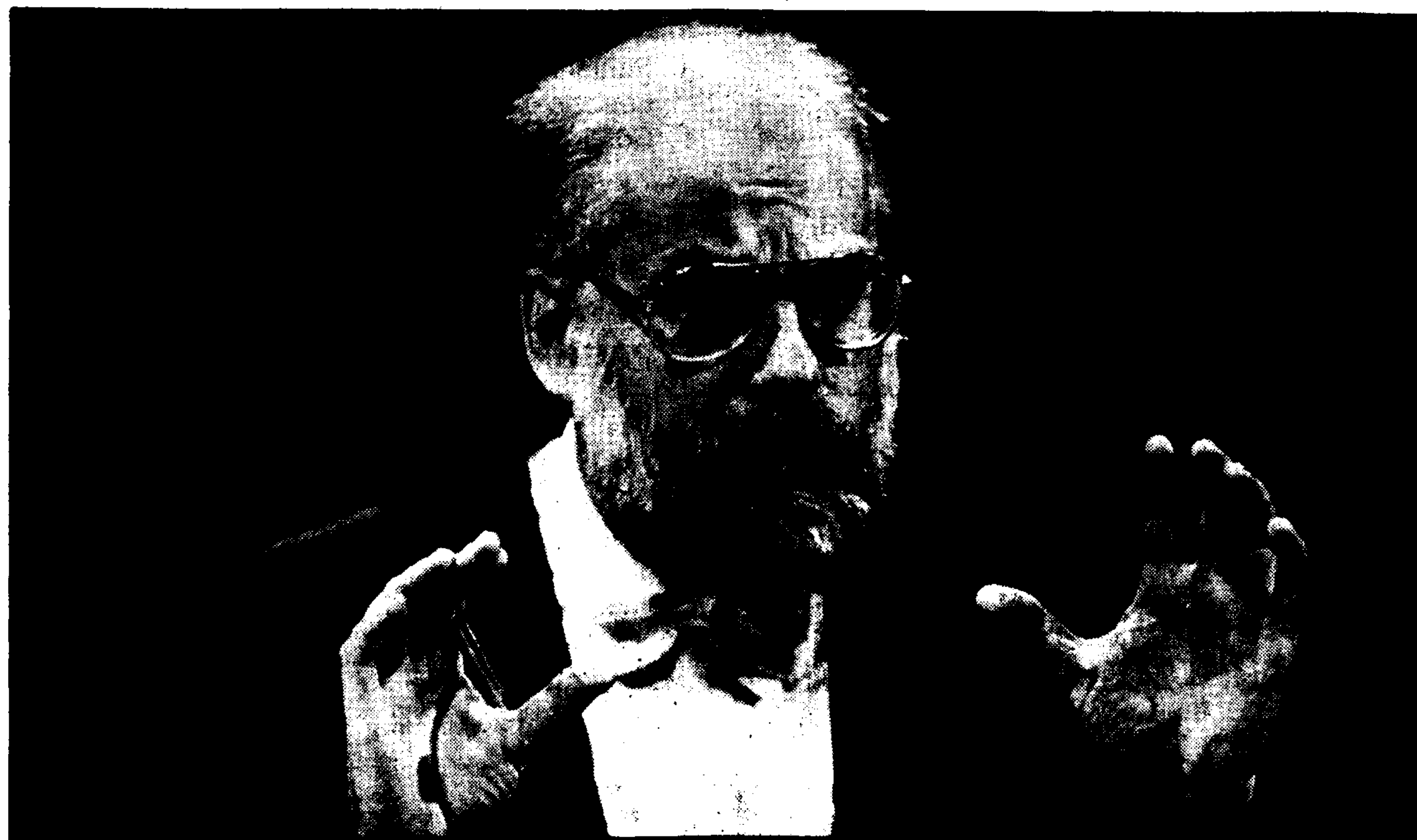

● *James Last* Foto: KIPPA

'Droomlijst'

Te zien zijn onder anderen contra-alt zangeres Nathalie Stutzmann, improviserend stemgebruiker Han Buhrs en de gitaristen Tony Levin en Joe Satriani. Leon Giesen, die zelf als basgitarist bij groepen als Toontje Lager heeft gespeeld, noemt het dan ook 'zijn droomlijst'. De 'deelnemers' zijn, zoals gezegd, geselecteerd op hun discipline en niet op hun stijl. De ongebruikelijke combinatie van bijvoorbeeld Koopman en Last in één programma werkt volgens de regisseur prikkelend, juist omdat deze niet voor de hand ligt.

Giesen vindt de muziek van James Last vreselijk, maar de man zelf (die maar liefst 200 gouden platen scoorde) is wel een fenomeen. Last vond het leuk om mee te werken, omdat hij nu eens niet meteen in een bepaald hokje werd geduwd. De Duitse arrangeur nam ruim de tijd voor de interviews en demonstreert in de eerste aflevering hoe hij muziek bewerkt met zijn synthesizer.

● *Ton Koopman* Foto: DIJKSTRA

Tijdgebrek

De meeste andere artiesten hadden veel minder tijd om Giesen te woord te staan. Zo liep de soundcheck, voorafgaand aan een concert van Daniel Lanois, dermate uit dat er nauwelijks meer tijd was om de vragen te beantwoorden. Ook Koopman, die bezig was met de opname van een cd met de Johannes Passion, kon moeilijk gestoord worden.

Dit tijdgebrek laat hier en daar zijn sporen na in de serie. De vragen en antwoorden gaan niet altijd even diep en ontaarden soms in wat clichématig geneuzel. Daar staat tegenover dat andere uitspraken, en vooral de tussen de interviews gelaste opnamesessies, getuigen van een intense liefde voor muziek.

Giesen erkent de wisselende kwaliteit. „De afleveringen zijn niet allemaal even sterk. Dat komt gedeeltelijk omdat ideeën op papier er natuurlijk anders uitzien dan wanneer je mensen daadwerkelijk interviewt. Ik zou liever wat portret-achtiger hebben gewerkt."

Het is te hopen dat Giesen die gelegenheid een keer geboden wordt, want de aanzet daartoe wordt in Hart + Ziel wel gegeven. Wanneer Koopman bijvoorbeeld uitlegt waarom hij voor een bepaalde Bach-interpretatie kiest, ga je op een andere manier naar de muziek luisteren. Op die momenten wordt de link gelegd naar de muziekbeleving van een aantal 'beroemde mensen' naar het individuele luisterplezier.

VPRO weigert Haen op vroeger tijdstip

DOOR JAAP TIMMERS

HILVERSUM – Paul Haenen en de VPRO-televisie blijven in gesprek over de toekomst van het programma Haenen voor de nacht ondanks het feit dat de VPRO dit programma niet op een vroeger tijdstip wil uitzenden. Haenen laat weten niet per se naar prime-time te willen, maar akkoord te gaan met een 'beter tijdstip'.

Dit hebben woordvoerders van de VPRO en Paul Haenen meegedeeld. Eerder dreigde Haenen bij de VPRO te vertrekken als de omroep zijn wens niet wilde honoreren.

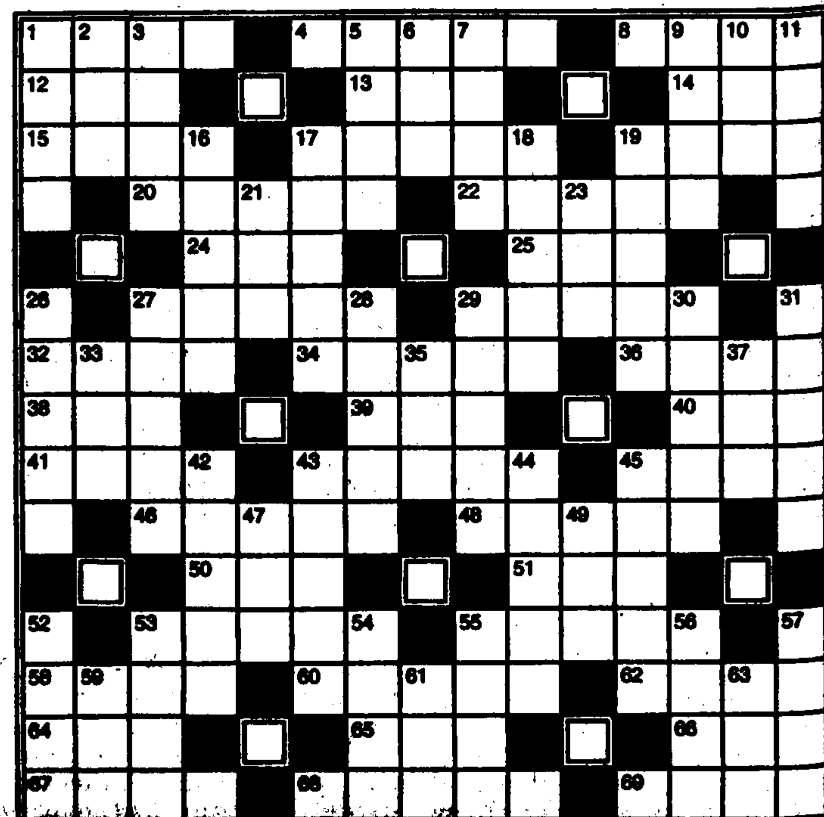
● *Paul Haenen* Foto

Haenens zegsman Dammie van Geest: „Wij zitten nu op half twaalf. Wat we hebben gevraagd is een beter tijdstip: namelijk eerder op de avond, niet noodzakelijk prime-time. Ook hebben we moeite met het plan van de VPRO om het programma te verdelen over periodes van twee keer twee maanden (november/december en mei/juni). Daarmee zijn we niet akkoord gegaan: het is erg moeilijk om in twee gebroken periodes te moeten werken. Wij zijn over het komend winterseizoen nog in gesprek met de VPRO, hoewel de gesprekken zijn doorkruist door het overlijden van Roelof Kiers (VPRO-televisie-directeur)."

Haenen is er al jaren ont over dat de VPRO het pro op een laat tijdstip uitzen gens hem gaat rond half t avonds driekwart van de t kijkers naar bed. Hij meen de VPRO een soort 'docum dictatuur' heerst als het ga programmering op de best uren.

De zegsvrouw van de VP geen uitleg geven waarom niet op de vroege avond ma

puzzel van de d

P&P E1206

17	4	27	29	63	10	53	1	26	16	21	41	60	15	30

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: 1 metaalsoort; 4 tandbeen; 8 kelner; 12 uitroep; 13 ledemaat; 14 tijdrekening; 15 loven; 17 stof; 19 wortel; 20 orde; 22 neven; 24 web; 25 spoedig; 27 wondvocht; 29 gedeeltelijk; 32 dekbedvulling; 34 opsporingsmiddel; 36 knaagdier; 38 kledingstuk; 39 wagen; 40 kerel; 41 voedsel; 43 muziekterm; 45 hoogte; 46 taille; 48 passen; 50 zuivelpodukt; 51 bouwland; 53 gewas; 55 drinkgerei; 58 koraaleiland; 60 losgeraakte draad; 62 slang; 64 vlaktemaat; 65 soort; 66 vogel; 67 bergplaats; 68 jaargetijde; 69 goederen.

VERTIKAAL: 1 lief; 2 Europeaan; 3 orgaan; 5 grauw; 6 walvisachtige; 7 voorteken; 9 hap; 10 lof; 11 kant; 16 marterachtige; 17 armee; 18 dichterbij; 19 gezang; 21 opening; 23 vlaktemaat; 26 postaanduiding; 27 gewricht; 28 projectiel; 29 werpspel; 30 met elkaar; 31 rog; 33 wilde haver; 35 insekt; 37 vogel; 42 mist; 43 vrg. heerser; 44 handvat; 45 merkteken; 47 priem; 49 meisjesnaam; 52 getroffen; 53 gebak; 54 boodschap; 55 pl. in N.Brabant; 56 ongeluk; 57 onbehaard; 59 open bosplek; 61 bewonderaar; 63 pers. vnw.

oplossing gisteren

HORIZONTAAL: 1 alluviaal; 8 vlo; 9 KLM; 10 tap; 12 kapok; 13 Vaals; 15 reden; 16 end; 18 praam; 20 Eden; 21 elder; 23 stro; 24 priemen; 26 R.I.; 28 log; 29 kol; 31 oi; 32 indelen; 33 vereren; 34 e.t.; 35 ver; 37 nis; 38 Ne; 40 nefriet; 44 enig; 47 noten; 48 koet; 50 rebel; 52 kip; 53 trede; 54 señor; 55 grote; 56 toe; 57 USA; 59 Eos; 60 trakteren.

VERTIKAAL: 1 Alpen; 2 loon; 3 vlinder; 5 i.m.; 6 atap; 7 laars; 8 v 11 Plato; 12 ked; 14 sar; 15 re 16 Eli; 17 dem; 19 modinette; 21 ren; 22 rekenen; 24 Polen; 25 n int.; 28 lev; 30 les; 31 oen; 36 39 Tibet; 41 fok; 42 iep; 43 ko Nes; 46 genot; 48 kroon; 49 E loer; 53 tree; 57 uk; 58 a.e.

Winwoord: LIEFDESAVONTU

Martine van Os brengt brievenrubriek bij KRO

'Ik steek mijn neus graag ergens in'

DOOR BERNICE BREURE

DEN HAAG – 'Bent u gelukkig, vertel het anderen. Heeft u een probleem, schrijf het ons'. Onder dit motto gaat vanavond om 20.23 uur op Nederland 1 bij de KRO het programma Lieve Martine van start. Presentatrice Martine van Os beantwoordt hierin – met hulp van deskundigen – brieven van kijkers die met vragen, problemen of ergenissen zitten.

Alhoewel de titel en het idee overduidelijk verwijzen naar probleemrubrieken van weekbladen, als Schrijf het aan Mona in de Story en Margriet weet raad, is het niet de bedoeling deze rubrieken klakkeloos te imiteren. „De brieven in de bladen gaan meestal over gezondheid of relaties, wij willen iets meer brengen," aldus Claudine Everaert van het produktiebedrijf On/Off die het programma aan de katholieke omroep leverde.

Problemen

De problemen in de eerste uitzending lopen dan ook enorm uiteen. Zo ontvangt Martine van Os, vooral bekend van haar rol als juffrouw Dücker in de tv-serie Familie Oudenrijn, behalve een ziekelijk jaloers meisje ook een man die zich afvraagt hoe hij zo tactisch mogelijk al dat gezoen op feestjes kan vermijden. Een anonieme jongen worstelt met de vraag hoe hij zijn conservatieve ouders moet vertellen dat-ie homofiel is. Als antwoord maakt Van Os een wandeling met Robert Long en laat hem tips en zijn eigen ervaringen vertellen. „Lieve Martine pretendeert niet overal een oplossing voor te hebben," aldus de programmamakers. „Je moet het meer zien als een duwtje in de goede richting."

Kwetsbaar

Een ander, maar luchtig, item gaat over discriminerende muggen: een man vraagt zich af waarom altijd hij en niet zijn vrouw wordt gebeten. Een – weer – anoniem meisje baalt van haar sproeten. Door middel van filmpjes krijgt ze twee suggesties aangedragen: een laserbehandeling door een plastisch chirurg of er juist trots op zijn.

Presentatrice/actrice Martine van Os vindt het programma precies in de lijn liggen van de dingen die ze tot nu toe heeft gedaan. „Ik vind acteren èn presenteren allebei heel erg leuk. Alhoewel je bij het presenteren wel kwetsbaarder bent dan bij het acteren. Je kunt je bij het eerste namelijk niet achter een typetje verschuilen."

Van Os vindt dat ze in Lieve Martine de kans krijgt een andere kant van zichzelf te tonen. „Privé fungeer ik ook vaak als vraagbaak. Ik stop graag mijn neus ergens in," lacht ze. „Ik ben echter geen ontzettende bemoeial hoor, maar gewoon geïnteresseerd in andere mensen. Ik ben altijd heel nieuwsgierig naar wat anderen bezighoudt."

Lieve Martine wordt deze zomer zeven keer uitgezonden. Maar wat de KRO betreft, wordt het een blijvertje. „Als het programma aanslaat, willen we er zeker nog jaren mee doorgaan," zegt Fred van Doorn, hoofd afdeling Amusement bij de KRO, optimistisch. „Ik heb Martine al gewaarschuwd dat ze voorlopig wel als Lieve Martine door het leven zal gaan."

● *Martine van Os: „Privé fungeer ik ook vaak als vraagbaak."* Foto: GPD

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.
Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer
Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen
Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966
Fax:
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264
Banken:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100
Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Kerkrade 045-452332
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577
Valkenburg 04406-15045
Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand f 29,80
per kwartaal f 86,90
Per acceptgiro:
per maand f 30,50
per kwartaal f 88,40
Losse nummers f 1,75
Bfr. 32
Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

tokapua toraja

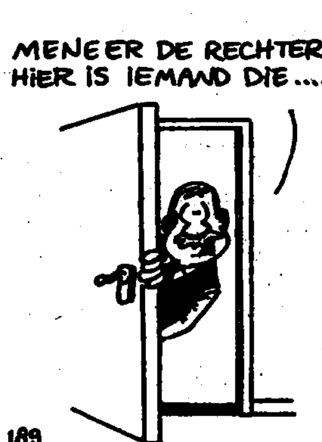

(C) Standaard Uitgeverij Antwerpen

de rechter

recept

Zomerse groentegratin

6 aardappelen, 2 paprika's, 1 grote aubergine, 2-3 courgettes, 1 grote ui, 1-2 tenen knoflook, olijfolie, tijm, versgemalen peper, 4-6 vleestomaten

Vet een grote ovenschaal in met olijfolie en wrijf de schotel in met een doorgesneden teentje knoflook. Schil de aardappels en snijd ze in dikke plakken. Maak de paprika's schoon en snijd het vruchtvlees in repen. Was de aubergines en snijd deze in dunne plakken. Was de courgettes en snijd deze in iets dikkere plakken dan de aubergines. Pel de ui en snipper deze fijn. Pers de knoflook uit. Verwarm de oven voor op 200 °C. Bekleed de ovenschaal dakpansgewijs met de plakken aardappel. Verdeel de helft van de schoongemaakte groente en ui over de plakken aardappel, kruid met peper, tijm en knoflook en besprenkel het geheel met olijfolie. Verdeel hierover de rest van de groente en ui en kruid opnieuw met peper, tijm en knoflook. Besprenkel opnieuw licht met olijfolie. Ontvel de tomaten en snijd ze in plakken. Leg de plakken tomaat dakpansgewijs op de groente en bestrooi met peper en tijm. Dek de ovenschotel af met aluminiumfolie en plaats de schotel in het midden van de voorverwarmde oven. Laat de gratin in ongeveer 1 uur - 1 uur en 15 minuten gaar worden. Verwijder het folie ongeveer 10 minuten voor het einde van de oventijd.

Van onze redactie binnenland

Autovakantie Oost-Europa kan snel in de cel eindigen

HAARLEM – Wie met de eigen auto naar Oost-Europa reist, loopt grote risico's. In zeker zeven landen kan een vakantie eindigen in de cel. Oppassen geblazen is het in ieder geval in Rusland, Witrusland, Oekraïne, Letland, Litouwen, Macedonië en Bosnië-Hercegovina, al zal niemand het Bosnische oorlogsgebied als vakantiebestemming kiezen.

Wie met de auto naar het buitenland reist, is wat betreft dat voertuig in het algemeen goed verzekerd als hij een Groene Kaart bij zich heeft. Probleem is echter dat in elk geval de bovengenoemde zeven landen niet zijn aangesloten bij het zogeheten Groene-Kaartsysteem. Ze staan dan ook niet op de Groene Kaart die de Nederlandse automobilist van zijn verzekeraar krijgt.

Wie in bijvoorbeeld Oekraïne een aanrijding veroorzaakt, kan daardoor in grote problemen komen. De Groene Kaart is daar namelijk geen geldige verzekering, dus is de toerist simpelweg onverzekerd. Dat wil zeggen dat de Oekraïner die door toedoen van de toerist schade heeft aan zijn auto of zelfs gewond is geraakt, maar moet zien hoe hij die schade vergoed krijgt. Om zekerheid te krijgen dat er geld op tafel komt, zal de Oekraïense politie de Nederlandse brokkenpiloot vrijwel zeker in voorlopige hechtenis nemen.

Het probleem wordt ondervangen door aan de grens een plaatselijke WA-verzekering af te sluiten, aldus zegsman Jonker van verzekeraar Centraal Beheer in Apeldoorn. Het is echter maar de vraag of een WA-verzekering aan elke grenspost kan worden afgesloten.

Anders ligt het wanneer niet de Nederlandse toerist, maar bijvoorbeeld de Litouwse chauffeur het ongeluk veroorzaakt. Dan moet de toerist proberen voor elkaar te krijgen dat de dader de schade vergoedt. Het is daarbij maar helemaal de vraag of en hoe zo iemand is verzekerd. Jonker vindt het verstandig als de reiziger zich tegen dergelijke risico's indekt bij zijn Nederlandse verzekeringsmaatschappij.

Contactgroep radeloos na Servisch antwoord

Moslims zeggen nu ook nee tegen vredesplan

Van onze redactie buitenland

SARAJEVO – De Bosnische moslims hebben gisteren hun onvoorwaardelijke goedkeuring aan een internationaal vredesplan voor Bosnië ingetrokken.

Na de weigering van de Bosnische Serviërs het plan zonder voorwaarden te accepteren, wil ook de moslimregering voorwaarden aan aanvaarding ervan verbinden, verklaarde gisteren de Bosnische president Izetbegovic, die maandag het plan nog had omarmd.

De opstellers van het plan, de Verenigde Staten, Rusland, Frankrijk, Groot-Brittannië en Duitsland, zijn teleurgesteld en radeloos over het uitblijven van succes.

Het plan moet een einde maken aan de inmiddels 27 maanden durende burgeroorlog tussen de Serviërs, Kroaten en moslims in Bosnië. De moslims en Kroaten krijgen volgens de voorstellen samen 51 procent van het land. De Serviërs zouden zich moeten terugtrekken op 49 procent.

Inmiddels bereiden de Verenigde Naties en de Navo strafmaatregelen voor tegen de Bosnische Serviërs. De VN dreigen met een verscherping van de sancties tegen Klein-Joegoslavië (Servië en Montenegro). Wellicht wordt ook het wapenembargo voor de Bosnische moslims opgeheven. De ministers van Buitenlandse Zaken van de vijf plannenmakers komen 30 juli in Genève bijeen om zich te beraden op de volgende stap.

Akashi deed zijn uitspraken nadat de leiders van de Bosnische Serviërs bezwaar hadden aangetekend tegen het vredesplan dat is opgesteld door de zogeheten contactgroep van de vijf grote landen. De Serviërs willen verder onderhandelen, hoewel de contactgroep dat tevoren heeft uitgesloten. Washington, Bonn en Parijs hebben al gezegd dat zij niet tevreden zijn met de Servische reactie. De Serviërs pleiten onder meer voor de mogelijkheid tot afscheiding van het nieuwe Bosnië.

Rusland, een traditionele bondgenoot van de Serviërs, lijkt de Westerse afwijzing van het Servische standpunt niet op voorhand te delen. De Russische afgezant Kozyrev sprak over een 'tamelijk positief' antwoord, dat een basis vormt voor verdere discussie.

Zie ook pagina 4
● **Servische opstelling verscheurt contactgroep**

punt uit

● Steun

Met de steun van de voormalige communisten heeft de Oostduitse deelstaat Sachsen-Anhalt gisteren een nieuwe regering gekregen van sociaaldemocraten en links-alternatieven. De christendemocraten bleven buiten spel. Het kabinet van SPD en Groenen is de eerste roodgroene minderheidsregering in de Bondsrepubliek.

● Oekraïne

De Oekraïense president Leonid Koetsjma heeft gisteren, op de tweede dag van zijn ambtstermijn, een campagne tegen de misdaad aangekondigd om 'bandieten, afpersers en ontvoerders' op te pakken. In het decreet wordt het sturen van leger- en politiepatrouilles naar de gevaarlijkste zones aangekondigd.

● Nobelprijs

Birma heeft aangeboden het huisarrest van de prominente dissidente Aung San Suu Kyi op te heffen. Voorwaarde is dat de Nobelprijswinnares naar het buitenland gaat en zeker vijf jaar niet naar Birma terugkomt. Een groot aantal Nobelprijswinnaars voor de Vrede had woensdag aandacht gevraagd voor het lot van Aung San Suu Kyi.

● Impasse

De Israëlische minister van Buitenlandse Zaken Shimon Peres ziet 'geen enkel teken van vooruitgang' in de vredesonderhandelingen met Syrië. Maar zonder een akkoord met Damascus is volgens hem de vredesregeling in het Midden-Oosten niet compleet. Peres onderstreepte opnieuw Israëls bereidheid tot onderhandelen. De Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Warren Christopher, die momenteel een rondreis maakt door het Midden-Oosten, vliegt vandaag opnieuw naar Damascus in een poging de onderhandelingen weer op gang te krijgen.

● MBO

Minister Ritzen brengt scholen voor middelbaar beroepsonderwijs (mbo) in het nauw. Ze krijgen wel steeds grotere verantwoordelijkheden, maar geen extra geld. Dat zegt de voorzitter van de samenwerkende mbo-instellingen van ons land. Hij reageert daarmee op de mededeling van Ritzen dat hij van zeven mbo-scholen in totaal 1,4 miljoen gulden terugvordert. Ze hebben vorig jaar ten onrechte wachtgelduitkeringen aan werkloze docenten in rekening gebracht.

● Estland

De spanningen tussen Rusland en Estland lopen op. De Russische legerleiding onderbrak gisteren de toch al moeizaam verlopende terugtocht van nog in - de voormalige Sovjet-republiek - Estland gelegerde Russische soldaten. De regeringen in de hoofdsteden Moskou en Tallinn liggen met elkaar in de clinch over de rechten van de Russische minderheid in Estland. Tallinn weigert deze Russen het staatsburgerschap.

● Vruchtesap

De Nederlander drinkt per jaar meer dan 23 liter vruchtesappen en vruchtendranken. Met deze consumptie neemt ons land binnen de Europese Unie de tweede plaats in. Absolute koploper is Duitsland, waar per persoon jaarlijks 39 liter wordt gedronken. Deze cijfers heeft het Produktschap voor Groenten en Fruit bekendgemaakt.

● Cocaïne

Na de vondst van 150 kilo cocaïne begin deze week in een container afkomstig uit Suriname heeft de politie zeven uit Suriname afkomstige Hagenaars aangehouden op verdenking van invoer van de partij. Volgens de politie betreft het hier een incident en staat deze vangst los van drugstransporten vanuit Suriname. In dat onderzoek worden voormalig legerleider Bouterse en zijn vroegere rechterhand Boerenveen verdacht van deelname aan een groot drugskartel.

Europarlement ligt dwars bij benoeming van commissievoorzitter

Santer haalt het maar net

Van onze redactie buitenland

STRAATSBURG – Het Europees parlement heeft gisteren met een krappe meerderheid ingestemd met de benoeming van Jacques Santer tot voorzitter van de Europese Commissie. De Luxemburgse christendemocraat won na een hoogoplopend debat een vertrouwensvotum met 260 tegen 238 stemmen. Daarmee is een voorlopig einde gekomen aan de slepende crisis rond de aanwijzing van de voorzitter van het dagelijks bestuur van de Europese Unie.

Santer zei zijn nipte overwinning 'kalm maar ontroerd' te hebben ondergaan, maar zich er niet door verzwakt te voelen. Hij zei een sterke Commissie op de been te willen brengen. De Luxemburger wacht in december een nieuwe krachtproef in het Europarlement wanneer het de andere zestien leden van het Europese dagelijks bestuur moet goedkeuren. Het parlement wil van zijn nieuwe verworven bevoegdheden gebruik maken om hen stuk voor stuk aan een kruisverhoor te onderwerpen.

Santer kreeg gisteren alleen steun van de rechtervleugel in het Europarlement: alle christendemocraten, het populistische Forza en de neo-fascisten uit Italië, de Franse gaullisten en een klein aantal liberalen en socialisten uit Portugal, Spanje, Griekenland. De afgevaardigden van PvdA, VVD en D66 en Groen Links stemden allen tegen zijn benoeming. De VVD'er De Vries noemde Santer 'een kandidaat van het verleden in plaats van een man van de toekomst'.

Een afwijzing van de Luxemburger door het Europarlement zou er niet alleen toe hebben geleid dat Santer zich had teruggetrokken, maar zou ook de crisis binnen de EU over de vervulling van de topfunctie hebben verdiept. Santer werd vorige week als compromiskandidaat door de twaalf regeringen gekozen nadat kandidaten, als Dehaene, Lubbers en Gonzalez waren afgevallen of de baan hadden geweigerd. Volgens De Vries was „twee maanden extra crisis echter te verkiezen boven een crisis die zich vijf jaar voortsleept."

Zwak

Zijn christendemocratische geestverwanten hekelden tijdens het debat het 'intentieproces dat in de media is gevoerd' tegen de als zwak omschreven nieuwe voorman. Santer beet aan het eind van het steeds normachtiger wordende debat van zich af door te zeggen dat hij als pleitbezorger van meer macht voor het Europarlement daar nu zelf het slachtoffer van dreigde te worden. De meeste tegenstemmers zeiden dat zij zich zo wilden verzetten tegen het gebrek aan inspraak bij de aanwijzing van de nieuwe Commissievoorzitter en tegen het Britse veto dat vorige maand de Belg Dehaene trof.

● *De nieuwe voorzitter van de Europese Commissie Jaques Santer praat na zijn nipte benoeming door het Europarlement met zijn voorganger Delors.* Foto: EPA

Solzjenitsyn keert terug in Moskou

MOSKOU – In de stromende regen, ontvangen door de burgemeester van Moskou en ruim duizend bewonderaars, is de schrijver Aleksandr Solzjenitsyn gisteravond teruggekeerd in de Russische hoofdstad. Door zijn verbanning uit de Sovjetunie begin 1974 had de voormalige dissident Moskou twintig jaar niet kunnen bezoeken.

De Nobelprijswinnaar voor de literatuur zette op 27 mei weer voet op Russische bodem, na een langdurig verblijf in de Verenigde Staten. In acht weken reed hij per trein vanuit het Verre Oosten dwars door het onmetelijke land richting westen. Met ontroerende woorden beschreef Solzjenitsyn zijn indrukken en ervaringen van de reis voor de enthousiaste toehoorders.

De 75-jarige schrijver sprak tijdens zijn 'kruistocht voor de geestelijke wederopleving van Rusland' met talrijke mensen uit vrijwel alle beroepsgroepen. „Ik heb alles opgeschreven, hun meningen en uitlatingen. Ik herinner me alles, hun adviezen, hun vragen en smeekbedes. Ik hoop dat ik het kan overbrengen aan degenen die de macht en invloed hebben." De Russische president Jeltsin nodigde de schrijver al uit voor een gesprek, een datum is nog niet bekend.

In de rede bij de aankomst in zijn nieuwe woonplaats Moskou toonde Solzjenitsyn zich zeer negatief over de politieke verhoudingen in zijn vaderland. „De staat komt zijn verplichtingen tegenover de burger niet na. Niemand heeft gedacht dat het afscheid van het communisme pijnloos zou verlopen. Maar niemand heeft geweten dat het afscheid zo pijnlijk zou zijn."

Extern onderzoek naar beschuldigingen

VAM-directeur spekt zijn eigen bedrijfjes

Van onze redactie binnenland

HILVERSUM – De raad van commissarissen van de NV VAM laat externe accountants onderzoek doen naar het optreden van algemeen directeur J. van der Steen. Dat gebeurt naar aanleiding van krantenberichten over transacties tussen de VAM en bedrijven, waarin Van der Steen direct of indirect privé-belangen heeft.

De resultaten van het extern accountantsonderzoek naar 'aantijgingen inzake gesuggereerd onzorgvuldig gedrag' zullen openbaar worden gemaakt, aldus president-commissaris Joop van der Reijden in een persbericht. Directeur Van der Steen stelt dat de beschuldigingen aan zijn adres ',onjuist, althans verregaand suggestief' zouden zijn.

De VAM-directeur is in opspraak gekomen, doordat het afvalverwerkingsbedrijf zaken blijkt te doen met bedrijven waarin Van der Steen en twee zoons van hem zakelijke belangen hebben. Bovendien beschuldigt een voormalige leverancier van compostvaten de VAM-directeur ervan, dat hij in 1991 via een tussenpersoon een voorstel voor het betalen van smeergeld heeft gedaan.

De verstrengeling van de belangen van het staatsbedrijf en die van zijn topman is in enkele gevallen aantoonbaar. Vorig jaar stootte VAM-dochter Conviro Milieuprodukten bv de door gemeentesubsidies profijtelijke handel in compostvaten af. Een nieuwe bv, Plastigi Nederland, ging in Gilze-Rijen naast de produktie ook de verkoop van 'VAM-vaten' doen. Tot de aandeelhouders behoren Van der Steen en zijn zoon Simon (29).

Van der Steen hielp zijn eigen nieuwe vatenfabriekje met een ferme zwaai in het zadel. Dat gebeurde op kosten van de VAM. Plastigi kon zo'n 30.000 VAM-vaten voor nauwelijks de helft van de kostprijs van Conviro overnemen. Daarnaast kreeg Plastigi van de VAM een afnamegarantie voor tienduizenden vaten per jaar.

Bovendien nam de VAM via Conviro de voorfinanciering van de benodigde produktiemachines op zich. Plastigi betaalt de VAM per verkocht vat terug, naar verluidt vier gulden met twee kwartjes rente. De concept-jaarrekening 1993 van de VAM vermeldt als strop op de compostvaten „een bedrag met zes nullen," aldus een VAM-commissaris.

Huursubsidie hoger voor veel huishoudens

DEN HAAG – Ongeveer 175.000 huishoudens met een inkomen tussen minimum en modaal krijgen alsnog meer huursubsidie. Staatssecretaris Heerma van Volkshuisvesting heeft gisteren maatregelen aangekondigd om een fout in de berekening van de subsidie te herstellen. Door die fout werden de betrokken huishoudens onbedoeld geconfronteerd met hogere huren en een flink lagere huursubsidie.

Heerma schrijft in een brief aan de Tweede Kamer dat in de tweede helft van augustus met terugwerkende kracht nieuwe subsidietabellen worden ingevoerd voor de periode van 1 juli 1994 tot 1 juli 1995. Het is de bedoeling dat de betrokken huurders in oktober het daarop gebaseerde, juiste subsidiebedrag ontvangen. Als zij te weinig subsidie hebben gekregen wordt dat verrekend, terwijl teveel ontvangen geld niet hoeft te worden terugbetaald.

Kok wil maandag ontwerp-akkoord presenteren

DEN HAAG – Informateur Wim Kok zal vrijwel zeker aanstaande maandag zijn ontwerp-regeerakkoord presenteren. In de loop van volgende week moet blijken of op basis van het stuk een meerderheidsregering van drie partijen is te vormen. Voor de publikatie van zijn 'pamflet' zal de PvdA-leider officieel geen fractieleiders van de grote partijen meer raadplegen. „Hij rondt het werk nu zelf af," zo heeft de woordvoerder van Kok gisteren laten weten.

Kok moet nog een aantal beslissingen nemen, met name op het terrein van de inkomenspolitiek en volksgezondheid, die zowel voor zijn eigen partij als andere zijds het CDA en de VVD acceptabel zijn. Politiek Den Haag verwacht dat Kok afkoerst op een tweede kans voor een paarse coalitie van PvdA, VVD en D66, danwel een centrum-links kabinet van PvdA, CDA en D66 wil vormen.

Weinig hoop op IRA-bestand

BELFAST – Er is weinig hoop dat het Ierse Republikeinse Leger (IRA) zijn gewapende strijd zal opgeven. Gerry Adams, de leider van Sinn Fein, de politieke vleugel van het IRA, heeft gisteren gezegd niet te geloven dat een bestand ophanden is.

Eerder op de dag had het IRA een verklaring uitgegeven waarin stond dat het zich 'positief en flexibel' opstelt bij het zoeken naar vrede in Noord-Ierland. De verklaring kwam na de vooravond van een bijeenkomst van Sinn Fein over het Britsiers vredesplan voor Noord-Ierland. Londen en Dublin gaven in december een gezamenlijke verklaring uit waarin Sinn Fein een plaats aan de onderhandelingstafel werd beloofd als zij het IRA kon overreden de wapens neer te leggen.

Adams zei er heilig van overtuigd te zijn dat Noord-Ierland binnen 25 jaar deel uitmaakt van de Ierse Republiek. Het IRA streeft daar al jaren naar. De strijd tussen het IRA en de Britten heeft al meer dan 3.000 mensen het leven gekost.

Eurokorps in Brussel: 'Een familiebijeenkomst'

Van onze redactie buitenland

BRUSSEL – „Vergeven wel, vergeten nooit." Zo omschreef een Belgische oudstrijder zijn gevoelens, toen hij gisteren voor het eerst sinds vijftig jaar weer Duitse soldaten door Brussel zag trekken. Een andere veteraan had het er moeilijker mee. „Pijn doet dit. Pijn, dat is het woord."

Nadat het Eurokorps op 14 juli al deelnam aan de parade in Parijs tijdens de Franse nationale feestdag, trad het gisteren met veertig voertuigen en 150 manschappen ook aan in Brussel op de Belgische nationale feestdag. Het in Straatsburg gestationeerde Eurokorps is samengesteld uit Duitse, Franse, Belgische, Spaanse en Luxemburgse eenheden. Het Eurokorps is de kern van een toekomstige gezamenlijke Europese defensie.

Vergeleken met het spontane applaus dat het Eurokorps in Parijs oogstte, bleven de Brusselse reacties koel. „Ze hadden hier nog twintig jaar mee moeten wachten," zei een veteraan, „als er geen overlevenden meer zijn van de Tweede Wereldoorlog. Dan kunnen ze met een schone lei beginnen."

De commandant van het Eurokorps, de Duitse luitenant-generaal Helmut Willmann, noemde de deelname aan de parade in België echter „een soort familiebijeenkomst." Tenslotte, aldus Willmann, „werken we al dertig jaar met de Belgen samen in de Navo."

Hij zei er trots op te zijn juist in Brussel te mogen aantreden, omdat deze stad tenslotte „la capitale Européenne" is, de Europese hoofdstad. Willmann zei overigens veel begrip te hebben voor degenen die er moeite mee hadden opnieuw Duitse soldaten in Brussel te zien. „Ook België heeft onder de Duitse bezetting geleden."

Voor koning Albert II was het de eerste parade die hij als staatshoofd afnam. Vorig jaar stierf plotseling zijn broer koning Boudewijn, ruim een week na de nationale feestdag.

Bosnisch-Servische opstelling doet contactgroep scheuren

DOOR BOB KROON

GENÈVE – Het Bosnisch-Servische streven om via 'aanvullende onderhandelingen' het internationale plan voor een tweedeling van Bosnië op de lange baan te schuiven, heeft geleid tot een scheuring in de internationale contactgroep en een woedeuitbarsting van de moslims en Kroaten. Moslimleider Alija Izetbegovic trok gisteren zijn aanvaarding van de voorgestelde landkaart weer in en daarmee werd het 'vredesultimatum' van de Amerikaanse, Russische, Britse, Franse en Duitse ministers van Buitenlandse Zaken volledig onderuitgehaald.

Hoewel Amerikaanse en Duitse diplomaten woensdagavond volhielden, dat de contactgroep 'eenparig' de Servische voorwaarden had afgewezen, bleek dit naderhand een diplomatiek doekje voor het bloeden te zijn geweest. De Russen blijken namelijk de inhoud van de roze envelop die de Bosnisch-Servische leider Radovan Karadzic woensdag aan de contactgroep namens zijn zelfbenoemde parlement overhandigde, helemaal niet zo negatief te vinden. Moskou weigerde een door de Amerikanen voorgesteld gemeenschappelijk communiqué te onderschrijven, waarin Karadzic en de zijnen op hun nummer zouden worden gezet.

Ook de Britse en Franse contactgroepleden drongen aan op matiging, gezien de kwetsbaarheid van hun blauwhelmen voor het geval de Bosnische Serviërs gewapenderhand zouden reageren op de internationale represailles. De duidelijke provocaties tegen de Franse blauwhelmen en de beschietingen van drie hulpvliegtuigen boven Sarajevo waren hiervan gisteren al een veelbetekenend voorproefje.

„De internationale gemeenschap durft geen vuist te maken, en Karadzic had dat goed in de gaten," aldus de Bosnische ambassadeur Bijedic in Genève. „De Serviers trachten de situatie te velde te bevriezen en de contactgroep aan het lijntje te houden. We accepteren dat niet. Daarom hebben wij onze aanvaarding van de landkaart ingetrokken."

„We moeten de realiteit in Bosnië niet uit het oog verliezen," aldus een Russische VN-diplomaat in Genève. „Dreigementen die je niet waar kunt maken, werken niet. Dat heeft ons twee jaar oorlog in Bosnië zo langzamerhand wel geleerd." Moskou wil daarom proberen in de komende dagen Karadzic en de zijnen tegemoet komen voordat de ministers van Buitenlandse Zaken op 30 juli in Genève moeten kiezen of delen. De Russen willen eigenhandig trachten de Bosnische Serviers te paaien met 'bepaalde verduidelijkingen en toezeggingen'. Dat is dus precies waarom Karadzic had gevraagd.

De Amerikanen zijn hier fel op tegen en naar de mening van verscheidene Bosnië-experts in Genève dreigt over de aanpak van de weerspannige Bosnische Serviërs duidelijk een 'tactisch conflict' tussen Washington en Moskou.

Bij de huidige stand van zaken lijkt het in ieder geval onwaarschijnlijk dat de contactgroep het eens zal worden over de beloofde internationale afstraffing van de Bosnische Serviërs, waartoe hun ministers van Buitenlandse Zaken zich eind volgende week hebben verplicht.

Vrees

De Noorse VN-vredesonderhandelaar Thorvald Stoltenberg zei gisteren in Oslo bang te zijn voor een escalatie als de blauwhelmen worden teruggetrokken en het wapenembargo tegen de moslims en Kroaten wordt opgeheven. Over de scheuring in de contactgroep zei Stoltenberg het belangrijker te vinden wat er gedaan gaat worden aan de Bosnisch-Servische eisen tot meer duidelijkheid over de toekomstige Grondwet, toegang tot de Adriatische Zee en de status van hoofdstad Sarajevo.

● De voorgangers van Tony Blair: Michael Foot, Neil Kinnock en John Smith. Foto: AP

'Bambi' is Majors nieuwe tegenstander

DOOR CEES VAN ZWEEDEN

LONDEN – Britse journalisten noemen hem 'Bambi', een verwijzing naar zijn baby-face. Rechtse politici hebben hem wegens zijn aalgladde welbespraaktheid 'Tony Blur' (Wazige Tony) gedoopt.

Maar Tony Blair (41) zou heel goed de volgende premier van het Verenigd Koninkrijk kunnen worden. Zelfs het Britse establishment, een bolwerk van conservatisme, acht hem blijkens een recente opniepeiling veruit de geschiktste kandidaat voor het ambt van premier. Blair kreeg drie keer zo veel 'stemmen' als John Major, de huidige eerste minister.

Tony Blair is gisteren door de Labour Party tot opvolger gekozen van John Smith, die vorige maand door een hartaanval bruusk aan de partij werd ontrukt. Er waren drie kandidaten in de race voor de functie van leider van Hare Majesteits Oppositie, maar de andere twee zijn kansloos. Voor John Prescott en Margaret Beckett is er slechts één vraag: wie mag onder Blair als vice-leider fungeren?

Erfenis

De erfenis die John Smith zijn opvolger heeft nagelaten, laat zich in een eenvoudig cijfer uitdrukken: 54 procent. Dat was het percentage kiezers dat na de dood van Smith zei op Labour te zullen stemmen als er verkiezingen werden gehouden. Die score van 54 is de hoogste van Labour in 23 jaar. Hij is hoger dan Thatchers score vlak na de Falklandoorlog, en hij is ruim tweeënenhalf keer zo hoog als die van Major nu.

De vraag is of Tony Blair de fakkel die hij nu van John Smith heeft overgenomen, hoog kan houden. De Conservatieven zelf denken van wel; Tony Blair wordt door hen meer gevreesd dan enige andere politicus van Labour.

De reden daarvoor is eenvoudig: Tony Blair spreekt, meer nog dan Smith, tot de verbeelding van de middenklassen die traditioneel de verkiezingen beslechten. Ken Livingstone, die op de linkervleugel van de Labour Party opereert, omschreef Blair als 'uiterst rechts'. En de Daily Telegraph, een zeer behoudende krant, duidde hem liefdevol als 'een Margaret Thatcher met een humaan gezicht'.

Sluitstuk

De verkiezing van Blair tot partijleider is het sluitstuk van een ontwikkeling die in 1983 begon met de dramatische nederlaag van Labour bij de algemene verkiezingen. Labour werd in dat jaar geleid door de innemende maar excentrieke Michael Foot, die een verkiezingsprogramma had geschreven dat wel is gebrandmerkt als 'de langste zelfmoordbrief uit de geschiedenis'.

Dat programma rustte op een drietal pijlers: nationalisatie van de industrie, eenzijdige ontwapening, en uittreding uit de Europese Gemeenschap. Michael Foot werd verpletterd door Thatcher, en stapte op als leider.

Daarmee werd de weg gebaand voor een man die vrijwel onmiddellijk begon met de modernisering van de partij: Neil Kinnock. Eerst gooide Kinnock de trotskisten uit de partij. En vervolgens ook hun geestelijk erfgoed. Kinnock besefte dat er voor zijn partij alleen nog een toekomst was als zij de middenklassen voor zich kon winnen.

achtergrond

Toen Neil Kinnock in 1987 zijn partij de verkiezingen in leidde, was het woord 'nationalisatie' geschrapt en werd de EG omhelsd. Kinnock verloor, maar het verschil met de Tories was kleiner geworden.

In 1992 verloor Labour andermaal, hoewel de partij in de aanloop naar de verkiezingsdag blijkens opiniepeilingen voortdurend op kop had gelegen. De kloof met de Conservatieven was opnieuw versmald maar Kinnock besloot af te treden als partijleider. Hoewel hij zijn partij naar het midden had gestuwd, besefte Kinnock dat hij als voormalig exponent van de linkervleugel geloofwaardigheid ontbeerde.

Rechtsbuiten

Dat probleem had John Smith niet, toen hij na de verkiezingsnederlaag van '92 de scepter overnam. Smith was zijn hele leven al rechtsbuiten geweest en had destijds zelfs, tegen de partijlijn in, voor toetreding van Groot Brittannië tot de Europese Gemeenschap gestemd. Smith, zo besefte de natie, was geen kameleon die de heersende politieke kleur van het moment aannam.

Smith veegde in het Lagerhuis genadeloos de vloer aan met een regering die bijna voortdurend was verwikkeld in seksschandalen. En op zijn eigen congres maakte hij Labour vorig jaar los uit de wurgende greep van de vakbonden.

De ster van Smith steeg en steeg. Zelfs economisch fortuin vermocht Major niet meer te helpen. De economie groeide sneller dan waar ook in Europa, de werkloosheid daalde gestaag, de inflatie was in bedwang, maar welke feniksen er ook uit de as van de recessie rezen - niet John Major. Sommige peilingen gaven aan dat de Conservatieven zelfs naar de derde plaats waren gezakt.

Tony Blair, die pas 41 jaar is, is de natuurlijke opvolger van Smith. Meer nog dan zijn voorganger, spreekt Blair tot de verbeelding van de middenklassen. Hij is de zoon van een Conservatief politicus, en het produkt van privé-onderwijs. Zijn vader stuurde hem naar een elitaire middelbare school, waarna hij Oxford University doorliep.

Hoewel hij zich omschrijft als een christen-socialist, heeft hij het voorkomen van een Conservatief. Zelfs Conservatieven voelden soms in verwarring gebracht. Toen Blair voor het eerst het Lagerhuis betrad, werd hij hartelijk welkom geheten door de Conservatief Sir Edward du Cann, die dacht dat hij een partijgenoot was.

Onder John Smith was Tony Blair schaduwminister voor binnenlandse zaken, een terrein waarop Labour traditioneel verliest van de Conservatieven. Maar Blair slaagde erin minister Howard van Binnenlandse Zaken op eigen terrein, de misdaadbestrijding, te verslaan. Met zijn leuze 'Tough on crime, tough on the causes of crime' (hard optreden tegen misdaad, hard optreden tegen de oorzaken van misdaad) stal hij de kleren van rechts zonder de eigen kleren af te leggen.

Klok

Als premier zou Blair geen poging doen de klok terug te draaien. Hij zou het huidige wegenbouwprogramma bevriezen ten gunste van investeringen in het openbaar vervoer en de flexibiliteit van de economie schragen door kindercreches te subsidiëren. En hij zou minder problemen veroorzaken in Brussel, al was het alleen maar omdat hij minder rekening te houden zou hebben met een anti-Europese vleugel in zijn partij. Maar hij zou nooit de privatisering van British Airways of British Telecom weer ongedaan maken. Of de vakbonden hun oude macht teruggeven.

Oppositiepartijen, zo analyseerde de politiek schrijver Patrick Cosgrave ooit, hebben de neiging om de regering na te doen. En daarmee vervullen ze een nuttige rol. Zo was de creatie van de Britse welvaartstaat door de socialist Clement Attlee niet geaccepteerd, totdat de navolgende Conservatieve regering er haar goedkeuring aan had gegeven.

De verworvenheden van het Thatcherisme zullen nooit door de gehele natie worden aanvaard, voordat een Labour-regering ze heeft bezegeld. Slechts 'Bambi' lijkt daartoe in staat.

'Couzy heeft gelijk, de mensen vrezen voor hun toekomst'

Groeiende onvrede over reorganisatie krijgsmacht

DOOR LOUIS BURGERS

AMERSFOORT – „Natuurlijk blijven we loyaal. Maar generaal Couzy heeft wel gelijk als hij zegt dat je kunt verwachten dat de inzet van de militairen duidelijk minder zal worden. De mensen voelen zich lichtelijk gepakt. Ze lopen de kans te sneuvelen, en als ze terugkomen, kan blijken dat ze overbodig zijn geworden."

Het klinkt zo eenvoudig: het Nederlandse leger als politieman van de wereld. In de praktijk gaat dat niet zo gemakkelijk. Een vanzelfsprekendheid is het zeker niet, zegt sergeant Albert Jansen. Als kaderlid van de Belangenvereniging van Militairen (VBM/LKV) constateert hij dat 'de militair' tegenwoordig minder loyaal is dan vroeger. Couzy vreest het, maar Jansen merkt dat de inzet minder is geworden.

Luitenant-generaal Couzy, de hoogste militair bij de landmacht, waarschuwde 'Den Haag' gisteren voor toenemende onvrede binnen de krijgsmacht. De politiek ziet volgens hem onvoldoende in het welke problemen de reorganisatie van het leger gepaard gaat. Duizenden banen gaan verloren, en zeker 2000 beroepsmilitairen krijgen hun ontslag. Toch verloopt de reorganisatie tot nu toe zonder geweld en protestoptochten.

Bezorgd

Jansen: „De mensen zijn bezorgd om hun baan. Dat waren ze vroeger nooit. Zelf sta ik er verbaasd over dat de mensen nog meebouwen aan die nieuwe organisatie, terwijl ze zeker weten dat er voor hen straks geen plaats meer is."

Volgens de sergeant-computerdeskundige (werkzaam op de Bernhardkazerne in Amersfoort) hoeft de samenleving niet bang te zijn dat het leger een 'staat in de staat' gaat worden. „Couzy zegt eigenlijk dat er te veel verandert, zonder dat er extra geld of nieuw materieel beschikbaar komt. Mensen willen daar gewoon niet meer aan meewerken."

„Elke reorganisatie kost geld, kijk maar naar Philips. Pas na verloop van tijd levert het winst op. Bij ons is gezegd: dit is het budget, en hier moet je de organisatie maar omheen bouwen."

Het leger in vredestijd, zoals de Prioriteitennota van het ministerie van Defensie zo mooi schetste, moest een krijgsmacht worden die zich zou richten op de uitvoering van vredestaken. Jansen: „Ons is nooit om een mening gevraagd. Ik denk dat als je het vraagt, er veel weerstand zal blijken te zijn. Je moet echter ook realistisch zijn; dit is het enige alternatief als het leger bestaansrecht wil houden."

Jansen erkent dat vooral de oudere militairen moeite hebben zich aan te passen. „Je ging in dienst om familie en de kennissen te beschermen. Men aanvaardde dat het in een klap afgelopen kon zijn. Maar nu kun je uitgezonden worden naar een land ver weg, waarmee je geen enkele emotionele binding hebt. Na een half jaar kom je terug, en dan loop je de kans opnieuw uitgezonden te worden."

Of je baan kwijt te raken. Jansen kent gevallen van militairen die hun leven gewaagd hebben op een VN-missie, en bij terugkomst de mededeling ontvingen dat zij boven de toegestane sterkte waren. Het betekent dat ze twee jaar kregen om een andere baan te zoeken. „Men is bang. Je weet niet of er nog wel plaats is als je terugkomt. Dat ligt emotioneel heel moeilijk."

Omslag

Talloze beroepsmilitairen hebben de omslag in het denken nog niet mee kunnen maken. „De traditionele rol bracht ook verplaatsingen met zich mee, maar dat was niet zo erg want het gezin ging mee. Nu krijgen ze te maken met heel andere doelstellingen. Ze lopen de kans te sneuvelen, of krijgen een mentale klap, en dan kunnen ze straks ook nog overbodig zijn."

„Zelfs iemand van 35 of 40 jaar, die de dienst uit moet, vindt in de samenleving vaak geen werk. Wat kan hij nou? Wie wacht er nou op iemand die een schuttersputje kan graven?"

Toch zijn het juist de beroepsmilitairen die hun congé krijgen. Nog ruim een derde van alle 'beroeps' heeft een contract 'voor onbepaalde tijd'. Jansen schat dat die groep spoedig tot een tiende verminderd zal zijn. In hun plaats zoekt defensie militairen voor contracten van een beperkt aantal jaren.

Met Couzy vraagt hij zich af of de samenleving de inzet van Nederlandse militairen over de hele wereld wel steunt. Los daarvan: „De militairen zijn niet bang om te sneuvelen; het ligt eraan waarvoor dat gebeurt. Ik denk dat veel mensen zullen twijfelen of Rwanda dat offer waard is. Voor ex-Joegoslavië ligt dat toch anders. Dat is veel dichterbij."

● Sergeant Jansen (hier in een tanksimulator): „Couzy heeft wel degelijk gelijk" Foto: GPD

Inslagen op Jupiter duidelijk zichtbaar

DOOR BEN APELDOORN

HEERLEN – Wéér werkte het weer mee; wéér was de avondhemel schitterend helder en wéér was het Jupiter die de show stal. Speciaal woensdag 20 juli, de avond dat de grootste brokken van de uiteen gereten komeet van Shoemaker-Levy-9 met onvoorstelbaar geweld in Jupiter's atmosfeer zouden storten, stond de planeet in het brandpunt van miljoenen telescopen over de gehele wereld.

Nadat afgelopen zondag en maandag de eerste, echt grote komeetbrokken in de uitgestrekte atmosfeer verbranden, bleek maandagavond pas goed hoe geteisterd de planeet eruit zag. Zelfs met kleine telescopen kon omstreeks 22.30 uur worden gekonstateerd dat zich in de wolkenlaag één tot twee gigantische 'wakken', elk groter dan de aarde, hadden gevormd. Ze waren ontstaan tijdens de gigantische explosies en de daardoor opgeroepen schokgolven die als granieten muren door de atmosfeer ijlden, alles voor zich uitduwend.

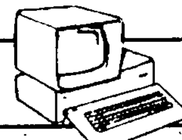
Ondertussen werden met echt grote telescopen, inclusief de om de aarde draaiende 'Hubble Space Telescope', enorme vuurringen en -zuilen, die optraden tijdens en vlak na de geweldige inslagen, vastgelegd. En dat terwijl de eigenlijke inslagen zich net over Jupiter's 'horizon', buiten het gezichtsveld van de aarde voordeden.

Hoezeer de planeet en de komeetresten de vloer aanveegden met zelfs de meest optimistische verwachtingen, bleek nog eens te meer op woensdagavond 20 juli. Nadat die avond minimaal twee van de grootste komeetfragmenten, onder meer die aangeduid met de codenaam 'Q-1' die zeker zo groot moet zijn geweest als de Mont Blanc, met een snelheid van 216.000 kilometer per uur Jupiter's atmosfeer binnenstormden, hielden sterrenkundigen over de gehele wereld de adem in. Want wat zou er nú te zien zijn in het getroffen gebied dat een klein kwartier later de aardse gezichtskring zou binnendraaien?

Enkele van de grootste instrumenten van de Leidse Sterrenwacht gaven daar al omstreeks 21.30 uur, toen Jupiter nog maar amper te zien was tegen de nog lichte hemelachtergrond, uitsluitsel over. Belaagd door horden op bloed beluste muggen zagen de waarnemers daar hoe zich op de planeet enorme 'wakken', groter dan die van maandag, hadden gevormd. Rond 22.30 uur waren er maar liefst drie zichtbaar, elk naar schatting 15.000 tot 20.000 kilometer in middellijn. Twee ervan moeten zijn gevormd tijdens de gigantische inslagen van amper een uur eerder.

Woensdag maakten astronomen van het Amerikaanse Goddard Space Flight Center (GSFC) bekend dat het hele Zuidelijke gebied van de Jupiterbol als het ware aan het 'gloeien' is geraakt ten gevolge van de enorme hoeveelheden energie die daar regelmatig werden 'gedoseerd' door de inslagen.

Volgens Stephen Maran van het GSFC is nu op dat deel van Jupiter een intens soort 'Zuiderlicht' ontstaan. Het is nog niet bekend of en hoe dat spookachtige verschijnsel zich verder zal ontwikkelen.

Hoogovens werkt mee aan lichtere auto

IJMUIDEN – Hoogovens is één van de staalproducenten die in een internationaal samenwerkingsverband een zo licht mogelijk stalen carrosserie voor personenauto's ontwerpen. Doel is om autofabrikanten te helpen het gewicht van auto's te beperken.

Een eerdere studie wees uit dat de carrosserie van een vierdeurs middenklasser eenvijfde lichter kan. De samenwerkende producenten willen voor het jaar 2000 komen tot een gewichtsbesparing van 30 tot 40 procent in vergelijking met de huidige uit staalplaat geperste carrosserie.

Een Amerikaanse dochter van Porsche leidt het project, waarin staalproducenten uit Europa, het Verre Oosten en Noord-Amerika deelnemen.

Lichtere, van staal gemaakte auto's zijn goedkoper in brandstofverbruik. Ook de produktie vergt minder energie. Verder zijn de materiaalkosten lager, is de assemblage eenvoudiger, zijn de auto's sterker en veiliger en bovendien volledig te hergebruiken.

Industrie en bouw verder in de lift

Van onze redactie economie

DEN HAAG – De industrie en de bouw herstellen zich verder, zo blijkt uit gisteren gepubliceerde CBS-cijfers. De omvang van de produktie in de industrie was in mei twee procent groter dan in april. Ook ten opzichte van een mei vorig jaar was er sprake van een toename met twee procent. In de bouw was de toename forser ten opzichte van mei '93, namelijk zeven procent.

De groeicijfers in de industrie namen de eerste vijf maanden van dit jaar voortdurend toe, hoewel zij per bedrijfstak uiteenliepen. In de periode januari tot en met mei was het produktievolume 1,1 procent groter dan in dezelfde periode van 1993.

Over de eerste vijf maanden was er in de chemie sprake van een forse toename, met drie procent. Binnen de metaalindustrie was de elektrotechnische sector geheel verantwoordelijke voor de groei met iets meer dan een procent. De elektrotechnische sector maakte een opmerkelijk herstel door en groeide met zeven procent ten opzichte van januari tot en met mei 1993.

Alleen in de rubber- en kunstverwerkende industrie daalde het volume van de produktie, met drie procent. In de voedings- en genotsmiddelensector en in de bouw- en houtmaterialen was sprake van lichte stijgingen. In de papier en grafische industrie bleef het volume gelijk.

Het herstel van de bouw (Nederlandse produktie, dus zonder export) doet zich pas drie maanden voor. In januari en februari was nog sprake van forse dalingen, door wintersluitingen en weersomstandigheden. Ondanks de mei-stijging met zeven procent lag het produktievolume over de eerste vijf maanden nog twee procent lager dan over januari tot en met mei vorig jaar.

munt uit

● **DWA**

Deutsche Waggonbau (DWA), het bedrijf waarvoor Begemann van Joep van den Nieuwenhuyzen belangstelling heeft, en het elektrotechnische concern AEG hebben een kapitale order binnengesleept voor de bouw van wagons voor de Berlijnse S-Bahn. Met de opdracht is 500 miljoen mark (f 560 miljoen) gemoeid. De eerste wagons zullen in 1996 worden afgeleverd. Volgens DWA en AEG zijn 100 stellen van twee wagons besteld. De treinwagons hebben een capaciteit die, afhankelijk van het aantal zit- en staanplaatsen, kan variëren van 294 tot 1175 passagiers. DWA is eerstverantwoordelijke voor de order van de Berlijnse S-Bahn.

● **Parcom**

De participatiemaatschappij Parcom heeft 30 miljoen gulden opzij gezet voor de stimulering van jonge, kansrijke ondernemingen. Parcom is een van de grootste Nederlandse maatschappijen op het gebied van durfkapitaal. Haar portefeuille is 450 miljoen gulden groot, verdeeld over circa veertig deelnemingen. Er zijn onder meer belangen in Draka, Lips, Balamundi, Bruynzeel Plastics, Blydenstein Willink en Ubbink.

● **Microsoft**

De Amerikaanse softwareproducent Microsoft heeft voor het eerst in zijn nog jonge bestaan meer dan één miljard dollar winst geboekt. Het boekjaar 1993/94 (juli-juni) werd afgesloten met een winst van 1,15 miljard dollar (f 2 miljard), een verbetering van maar liefst 20 procent vergeleken met het voorgaande boekjaar. Het bedrag had nog hoger kunnen uitvallen, op 1,21 miljard dollar (f 2,1 miljard), maar Microsoft moest kosten maken vanwege een juridisch gevecht met het computerbedrijf Stac over patentrechten. Het in veel opzichten onverslaanbare Microsoft moest een keertje in het stof bijten: het kreeg een boete van 120 miljoen dollar. De zaak werd later in der minne geschikt.

ING Bank verwacht winststijging van tien procent voor bedrijfsleven

Economie krabbelt uit dal

Van onze redactie economie

AMSTERDAM – Er zijn steeds meer aanwijzingen dat de Nederlandse economie langzaam uit het dal klautert. De winst van het Nederlandse bedrijfsleven stijgt dit jaar en in 1995 met bijna 10 procent. Voor het midden- en kleinbedrijf komt de winstgroei in 1994 en 1995 uit op ongeveer 6 procent en voor het grootbedrijf op circa 15 procent. Deze prognose is afkomstig van het economisch bureau van de ING Bank.

Op grond van deze prognose voor het bedrijfsresultaat en gezien de verwachte ontwikkeling van het balanstotaal zal de rentabiliteit van het geïnvesteerde vermogen in het midden- en kleinbedrijf iets dalen tot 7,5 procent en in het grootbedrijf enigszins stijgen tot omstreeks 8,5 procent.

In het grootbedrijf komt de rentabiliteit aldus hoger uit dan het (risicoloze) rendement op staatsleningen plus een risico-opslag van 1,5 procentpunt. Dat hogere rendement is volgens de bank noodzakelijk als beloning voor de risico's die ondernemers/aandeelhouders lopen. Het midden- en kleinbedrijf haalt die maatstaf in 1994 en 1995 niet.

De groei van het bruto binnenlands produkt – het bbp, ofwel de waarde van alle vervaardigde produkten en geleverde diensten bij elkaar, – is in het eerste kwartaal met 1,3 procent hoger uitgevallen dan werd verwacht. De consumptieve bestedingen en de industriële produktie ontwikkelen zich bevredigend, de werkloosheid is geringer geworden en het aantal faillissmenten is in april gedaald.

Het economisch bureau van ING Bank is in zijn prognose voor de winstontwikkeling uitgegaan van een groei van het bbp met 1,25 procent voor dit jaar en van 2 procent voor volgend jaar. Vooral de bescheiden loonstijging en de gunstige ontwikkeling van prijzen en afzet zorgen dit en het komende jaar voor een aanzienlijke verbetering van de winsten.

IBM weer in goede doen

AMSTERDAM – Het gaat steeds beter met computergigant IBM. Het Amerikaanse concern boekte over het tweede kwartaal van dit jaar 689 miljoen dollar winst, terwijl over dezelfde periode van vorig jaar nog acht miljard dollar verlies werd geleden. De omzet steeg met 3 procent tot 13,4 miljard dollar.

Daarmee is de nettowinst over het afgelopen halfjaar uitgekomen op 1 miljard dollar, vergeleken met een verlies van 8,4 miljard dollar over de eerste zes maanden van 1993. De omzet steeg met 4 procent tot 28,7 miljard.

IBM gaat één miljard dollar extra bezuinigen bovenop de zeven miljard aan uitgaven, die tot en met 1996 zou worden geschrapt. Daarvan is al 4,8 miljard gehaald. Volgens een woordvoerder van IBM-Nederland betekent dit niet automatisch dat er nog meer arbeidsplaatsen overbodig worden. IBM schrapte vorig jaar 35.000 banen, bovenop de 50.000 die vanwege een drastische reorganisatie al zouden verdwijnen.

Afscheid

● *Bundesbank-president Hans Tietmeyer (links) en minister van Economische Zaken Günther Rexrodt voor aanvang van de laatste bijeenkomst van de bank voor het 'zomerreces'.* Foto: REUTER

Bundesbank laat rente ongemoeid

Van onze redactie economie

FRANKFURT/BONN – De Bundesbank laat de officiële rentetarieven, het disconto en de Lombard-rente, ongemoeid, maar verlaagt wèl de beleningsrente tot 4,85 procent. Verder houdt de Duitse centrale bank vast aan haar doelstelling dat de geldgroei dit jaar niet meer dan vier tot zes procent mag bedragen. De Buba-bankiers verwachten echter niet dat die doelstelling wordt gehaald.

Dit zijn de belangrijkste resultaten van de laatste vergadering van de Bundesbank voor de zomervakantie. De handel zat op het vinketouw, zowel op de wisselmarkten als de effectenbeurzen in Europa was de stemming afwachtend. In Amsterdam reageerde een handelaar laconiek. „Technisch zou er in Nederland ruimte zijn voor een kwart procent verlaging van de rentetarieven, maar gevoelsmatig denken we dat er niets zal gebeuren."

De beleningsrente in Duitsland zal tot en met 17 augustus op 4,85 procent komen te liggen. Het tarief, waartegen banken bij de centrale bank extra geld lenen, dook woensdag voor het eerst onder de 4,9 procent. In maart stond de repo-rente nog op zes procent. Sindsdien is zij meermalen verlaagd.

De Duitse minister van Economische Zaken Günter Rexrodt drong er eerder op de dag al op aan niet te sleutelen aan het geldgroeibeleid. Alternatieven om de geldcirculatie te sturen, kunnen alleen maar leiden tot het misverstand, dat wordt afgeweken van het op monetaire stabiliteit gerichte beleid. „Dat zou nieuwe onzekerheid scheppen in de economie," aldus een verklaring van Rexrodt. Hij woonde ook de vergadering van de Bundesbank bij, die werd geleid door de bankpresident Hans Tietmeyer.

Volgens de bewindsman moet wel worden gekeken naar het effect van de geldgroei (die de afgelopen maanden ver boven de marges lag) op de inflatie. Hij is verder voor meer transparantie wat de speciale factoren betreft die de M3 of geldgroei doen stijgen.

Iets lagere halfjaarwinst voor Crown van Gelder

VELSEN – De Velsense papierfabriek Crown van Gelder heeft in de eerste helft van dit jaar een winst behaald van 3,5 miljoen gulden. In dezelfde periode van '93 bedroeg de winst nog vier miljoen gulden. Reden van de mindere winst is een stijging van het belangrijke grondstof cellulose met maar liefst 50 procent. De papierprijzen daarentegen konden slechts verhoogd worden met tien tot veertig procent, afhankelijk van de papiersoort.

De verkopen in het eerste halfjaar van '94 kende een record van 85.100 ton, een stijging van negentien procent ten opzichte van de eerste zes maanden van het vorig jaar (71.600 ton). Ook de produktie vertoonde een stijgende lijn: 83.100 ton in de eerste helft van dit jaar tegenover 71.100 ton. De verhoogde produktie is een gevolg van aanzienlijke investeringen in papiermachines. De totale omzet tussen januari en juni '94 kwam door dit alles uit op 109 miljoen gulden, een groei van twaalf miljoen vergeleken met het eerste halfjaar van '93.

Miljoenenorder voor Reynolds

HARDERWIJK – De producent Reynolds Aluminium Holland in Harderwijk heeft van de autofabrikant Saab een opdracht gekregen voor de levering van 350.000 aluminium autobumpers. Met de order is een bedrag gemoeid van enkele tientallen miljoenen guldens.

Het is volgens het concern de eerste order van de in Zweden gevestigde producent. De bumpers die tegen een stootje kunnen, worden gebruikt voor de nieuwe Saab 9000-autoserie.

beurs

DSM fors hoger

AMSTERDAM – De Amsterdamse effectenbeurs heeft gisteren niet negatief gereageerd op het uitblijven van renteverlagingen in Duitsland en Nederland. In de ochtend stonden de meeste koersen nog op verlies. In de tweede helft van de middag kwam een kortstondige rally op gang, waardoor de beursbarometer weer even aan de 400 rook. Het slot kwam 1,20 punt hoger op 399.

De obligatiemarkt kon eerdere verliezen omzetten in winsten van 0,05 tot 0,1 punt. Vast in de markt lagen chemiewaarden op berichten uit de Verenigde Staten over aantrekkende chemiemarkten. DSM kon hiervan profiteren met f 4,60 winst op f 141,30. Akzo steeg f 2,60 naar f 205,20. Gist-brocades verhief zich f 1 naar f 46,90. Van de internationale waarden liep Koninklijke Olie f 1,60 verder op naar f 197,10. Unilever moest ecnter f 0,60 terug naar f 186,40. KPN lag vriendelijk in de markt met f 0,40 winst op f 49,80. Dit is een stuiver boven de introductieprijs. Vast lag uitgever VNU met f 1,40 winst op f 179,70. In de financiële hoek was voor Aegon een winst weggelegd van f 0,70 op f 96. Jaloezieënfabrikant Hunter Douglas won f 0,50,op f 78. Op de lokale markt werd kabelfabrikant Draka f 1,50 duurder op f 39. Ballast Nedam trok f 1,80 aan tot f 76,80 en Hagemeyer klom f 3 naar f 138. De biedprijs voor Ahrend werd met f 0,80 opgetrokken naar f 139. Aalberts Industries won f 1,20 op f 84,20. Geneesmiddelendistributeur OPG verbeterde f 1 op f 45.

Aan de andere zijde liet Crédit Lyonnais f 1 liggen op f 43 en moest Volker Stevin een daalder afstaan op f 86. NKf verloor f 2 op f 205, Atag raakte f 0,90 kwijt op f 134,10 en BosKalis moest f 0,40 terug naar f 40,80.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro Hold.	58,30e	58,50
ABN Amro A.in F.	84,90	84,80
ABN Amro L.Gr.F.	181,80	181,80
ABN Amro Obl.Grf.	203,40	203,60
Aegon	95,30	96,00
Ahold	46,20	46,50
Akzo Nobel	202,60	205,20
Alrenta	235,40	236,20
Bols Wes. c.	38,10	38,50
CSM cert.	69,00	68,60
Dordtsche Petr.	195,50	197,00
DSM	136,70	141,30
Elsevier	163,50	163,30
Fokker cert.	16,80	16,90
Fortis Amev cert.	71,70	71,60
Gist-Broc. cert.	45,90	46,90
Heineken	219,40	218,70
Heineken Hold.	195,50	195,50
Hoogovens nrc	73,70	73,60
Hunter Douglas	77,50	78,00
ING c.	76,90	76,90
KLM	51,90	51,90
Kon. KNP BT	46,70	47,00
Kon. Olie	195,50	197,10
KPN	49,40	49,80
Nedlloyd	67,30	66,70
Océ-v.d.Gr.	77,50	77,30
Pakhoed cert.	49,20	49,30
Philips	52,70	52,60
Polygram	76,70	76,70
Postb.Beleggf.	59,00	59,10
RG Florente F.	129,60	129,80
Robeco	116,50	116,00
Rodamco	54,10	54,40
Rolinco	118,00	118,00
Rorento	86,70	86,80
Stork	47,20	47,60
Unilever cert.	187,20	186,40
Van Ommeren nrc	50,20	50,20
Ver.Bezit VNU	178,30	179,70
Wolters-Kluwer	115,10	114,60

Avondkoersen Amsterdam

KLM 52,00-52,20 (51,90)
Kon. Olie 197,30-198,50 (197,10)
Philips 52,70-53,20 (52,60)
Unilever 187,00-187,90 (186,40).

Binnenl. aandelen

Aalberts Ind	83,00	84,20
ABN AmroHld.prf.c.	6,09	6,09
ABN Amro pref.	57,60	57,80
ACF-Holding c.	44,00	45,00
Ahrend Groep c.	138,20b	139,00b
Asd Options Tr.	17,40	17,40
Asd. Rubber	2,75	2,75
Ant. Verff.	401,00b	-
Atag Hold. cert.	135,00	134,10
Athlon Groep	66,00	66,50
Athlon Groep nrc	66,00	66,50
Aut.Ind.R'dam	109,00a	108,00a
Ballast Nedam c.	75,00	76,80
BAM Groep	103,50	103,50
Batenburg	138,00	138,00
Beers	170,50	171,00
Begemann Groep	38,50	38,50
Belindo	281,00	281,00
Blydenst.-Will.	33,30	33,30
Boer De Winkelb.	64,90	64,70
Borsumy Wehry	29,80	29,80
Boskalis cert.	41,20	40,80
Braat Beheer	28,50	29,80
Breevast	8,60	8,60
Burgman-Heybroek	1610,00	1610,00
Calvé-Delft pref	850,00	850,00
Calvé-Delft cert.	1280,00	1270,00
Cap Volmac	19,50	19,50
Ceteco Hold.	39,30	39,50
Cindu Intern.	105,00	105,00
Claimindo	280,80	280,80
Content Beheer	27,70	28,60
Credit LBN	44,00	43,00
Crown v.G. cert.	141,50	-
CSM	69,50	68,70
Delft Instrum.	22,00	21,90
Dorp-Groep	41,50	41,50
Draka Holding	37,50	39,00
Econosto	22,50	22,60
EMBA	201,00	201,00
Eriks Holding	116,30	116,10
Flexovit Int.	76,00a	76,00
Frans Maas cert.	51,80	51,50a
Fugro cert.	34,60	34,50
Gamma Holding	95,70	95,00
Gamma pref.	6,20	6,20
Garzarelli $	10,50	10,50
Getronics	47,00	47,00
Geveke	32,80	32,80a
Giessen-de N.	44,80	44,80
Goudsmit	25,60	26,20
Grolsch cert.	49,70	49,70
GTI-Holding	164,00	164,00
Hagemeyer	135,00	138,00
HAL Trust B	17,50	17,20
HAL Trust Unit	17,50	17,30
HBG	294,00	294,00
Hes Beheer c.	20,50	20,50
Heijmans	56,40	56,30
Hoek's Mach.	77,80	78,50
Holl. Colours	81,00	81,00
Holl.Sea S.	0,45	0,46f
Holl. Ind. Mij	69,50	69,50
Hoop Eff.bank	9,40	9,30
Hunter D.pref.	1,85	-
IHC Caland	37,50	38,10
Internat.Muell.	75,10	75,50
ING	7,40	7,40
Kas-Associatie	61,00	61,20
Kempen & Co	13,20	13,10
Klene Holding	136,00f	135,70
Kondor Wessels	45,20	45,60
KBB	106,00	105,40
Kon.KNP BT c.pref.	7,60	7,60
Kon. Sphinx	47,00	47,00
Koppelpoort	416,00	416,00
Krasnapolsky	151,00	151,00
Landré & Gl.	49,50	49,00
Macintosh	45,50	45,40
Maxwell Petr.	188,00	189,00
Moeara Enim	1650,00	1660,00
M.Enim OB-cert.	87,50	88,20
Moolen Holding	45,30	45,00
Mulder Boskoop	36,80	36,80
Multihouse	1,90	-
Naeff	435,00e	-
NAGRON	83,30	83,70
Nat. Inv. Bank	128,00b	128,50b
NBM-Amstelland	16,10	16,20
NEDAP	55,00	55,30
Nedcon Groep	35,90	35,90
NKF Holding	207,00	205,00
Ned.Part.Mij	51,50	52,00
Ned.Springst.	6400,00b	6400,00b
Norit	21,00	20,90
Nutricia VB cert	86,50	87,00
Nijv.-Ten Cate	81,50	81,60
OPG cert.	44,00	45,00
Orco Bank cert.	68,00	67,90
OTRA	302,00	302,00
Philips Electr. d'95	0,10	-
Pirelli Tyre	16,10	16,10
Polynorm	178,50	178,50
Porc. Fles	26,00	26,00
Randstad	79,50	79,30
Reesink	114,00	115,00
Rothmans Int.	3,70	3,71
Roto Smeets Boer	38,00	38,00
Samas Groep	56,00	56,00
Sarakreek	7,90	8,00
Schuitema	1830,00	1830,00
Schuttersveld	41,00b	41,00
Smit Intern.	44,20	44,20
St.Bankiers c.	18,00	18,00
Stad Rotterdam c.	40,00	40,20
Telegraaf De	168,50	169,00
Textielgr.Twente	76,00	76,00
Tulip Computers	16,50	16,50
Tw.Kabel Holding	188,00	188,00
Ubbink	107,00	107,00
Union	33,00	33,40
Vereenigde Glas	564,90	564,90
Volker Stevin	87,50	86,00
Vredestein	13,60	13,60
Wegener	107,50	107,50
West Invest F.	14,30	14,30
West Inv.F. wb	69,50	69,50
Wolters Kluwer	444,00b	-
Wyers	23,80	24,00

Beleggingsinstellingen

ABN Amro Aand.F.	96,00	95,70
ABN Amro Amer.F.	72,00	71,80
ABN Amro Eur. F.	86,90	86,60
ABN Amro Far E.F.	80,00	79,70
ABN Amro Neth.F.	113,50	113,10
ABN Amro rent.div	161,40	161,50
Aegon Aandelenf.	46,20	46,20
Aegon Spaarplus	5,00	5,00
Aldollar BF $	30,70	30,70
Alg.Fondsenbez.	249,50	247,00
Alliance Fund	10,20	10,20
Amvabel	97,90	97,40
Asian Cap.F.$	61,70	61,70
Asian Tigers F.	106,10	105,50
Asian Select. F.	98,50	98,50
Austro Hung. F.	7,80	7,70
Bemco RentSel.	63,20	63,20
Bever Holding	4,50	4,50
CL Aandelenfonds	96,10	96,10
CL Liq.Groeifonds	101,40	101,40
CL Obl.Dividendf.	107,30	107,00
CL Obl.Waardef.	125,00	124,30
Delta Lloyd Inv.	37,80	37,80
Donau Fonds	32,80	32,20
DP America Gr.F.	34,30	34,30.
EGF Investm.	158,50	158,50
EMF Rentefonds	83,70	83,60
Eng-Holl.Bel.Tr.	21,50a	-
Eng-Holl.Bel.T1	10,60	-
Envir.Growth F.	42,00	42,00
Esmeralda part.	37,90	38,00
Eur.Ass. Trust	8,30	8,30
EMS Growth Fund	104,20	104,30
EMS Income Fund	93,40	93,50
EMS Offsh. Fund	102,90	103,00
EOE Index Fnd	436,00	434,00
Euro Growth Fund	62,00	62,00
Euro Spain Fund	8,50	8,50
Far East Sel.F.	82,00	83,00
Gim Global	58,80	59,00
Groeigarant	1,34	1,34
Holland Fund	87,80	87,80
Holl. Eur. Fund	61,00	61,50
Holl. Obl.Fonds	134,50	135,00
Holl. Pac. Fund	143,00	143,00
Holl. Sel.Fonds	98,00	98,00
Hooge Huys Hypf.	130,50	130,30
ING Bnk Dutch F.	60,20	60,20
ING Bnk Geldm.F.	60,68	60,68
ING Bnk Glob.F.	53,70	53,70
ING Bnk Oblig.F.	33,80	33,80
ING Bnk Spaard.F.	102,54	102,55
ING Bnk Rentegr.F	129,50	129,50
ING Bnk Vastg.F.	24,50	24,50
INB Bnk Verre Oost.	48,80	48,50
Innovest	60,00	60,00
Interbonds	502,00	504,00
Intereffekt 500	30,00	30,00
Intereffekt wt	47,80	47,80
Intereffekt Yen Value	89,80	89,10
Investa part.	83,00	83,50
IS Himal.Fund $	16,50	16,60
Jade Fonds	225,50	226,00
Japan Fund	20,50	20,10
Jap.Ind.Alpha F.	7050,00	-
Jap.Sect.Rat.Yen	5400,00	-
Korea Pac.Tr. $	12,70	-
Latin Am.Eq.F.	88,90	88,30
Leveraged Cap	61,00	60,00
Liquirent	54,15	54,15
Mal.Capital F.$	14,30	14,30
Mees Obl.Div.F.	117,30	117,00
Mexico Income F.	20,00	20,00
Mondibel	77,80	77,80
Nat.Res.Fund	78,10	76,20d
New Asia Fund	10,00	10,00
Nomura Warr. F.	0,32	0,32
Obam, Belegg.	319,00	317,50
OAMF Rentefonds	12,00	11,85
Orange Fund	27,50	27,50
Pac.Dimensions	110,00a	-
Pac.Prop.Sec.F.	30,00a	-
Pierson Rente	129,70	129,80
Postb.Aandelenf.	57,10	57,20
Postb.Obl.f.	49,40	49,50
Postb.Verm.gr.f.	60,10	60,10
Rentalent Bel.	170,60	170,60
Rentotaal NV	39,50	39,50
RG Aand.Mixfund	61,00	61,00
RG America F.	134,30	133,50
RG Divirent F.	54,00	54,00
RG Europe F.	129,50	129,30
RG Hollands Bezit	95,80	95,60
RG Nettorente F.	104,60	104,60
RG Obl.Mixfund	62,30	61,90
RG Pacific F.	.145,00	144,50
RG Rente Mixfund	64,30	64,20
Rodamco Ret.Ned.	98,00	97,90
Rodin Prop.$	70,00	70,00
Rolinco cum.p	89,50	-
Schrod.Int.Pr.F	28,10	28,10
Sci/Tech $	14,50	-
Suez Liq.Grf.	198,80	198,80
Technology Fund	16,30	16,30
Tokyo Pac.Hold.	270,00	270,00
Tolsteeg, Beleggmij	340,30	340,30
Trans Eur.Fund	91,70	92,10
Transpac.F.	390,00	389,00
Uni-Invest	19,70	19,70
Unico Inv.Fund	72,00	72,00
Unifonds DM	33,00	33,00
Vaste Waard.Ned	54,00e	54,00
VastNed	106,50	106,50e
VIB NV	48,40	48,40
VSB Aand.F.	99,70	99,00
VSB Mix Fund	61,30	62,10
VSB Obl.Groeif.	110,40	109,90
VSB Rente Fonds	103,20	102,90
WBO Intern.	72,20	72,50
Wereldhave NV	101,60	101,60
ZOM Florida F. $	32,50	-
Zonnespectrum	9,05	9,05

Parallelmarkt

ABF	111,20	111,20
ARTU Biolog.	3,90	3,90
ASN Aandelenf.	51,40	51,20
Austria Global	1203,00	1203,00
AXA E&L Belegg.1	91,30	90,60
AXA E&L Belegg.2	91,90	91,50
AXA E&L Belegg.3	116,80	116,80
AXA E&L Belegg.4	86,40	85,90
AXA E&L Kap.Rente	120,00	119,80
Besouw Hold.	32,80	32,80
Biogrond Belegg.	10,40	10,50
Comm.Argeus F.	89,30	89,60
Comm.Benacus F.	91,50	91,70
Comm.Cea F.	93,30	93,60
De Drie Electr.	15,70	15,70
Delta Ll.Dollarf.	55,00	55,20
Delta Lloyd ECU	56,00	56,00
Delta Lloyd Mix	73,40	73,30
Delta Lloyd Rent	62,10	61,90
EHCO KLM Kleding	33,20	33,20
Free Record Shop	27,80	27,80
German City Est.	31,70	31,80
Gouda Vuurvast	67,80	67,90
Groenendijk	32,50a	30,00
Helvoet Holding	26,00	26,00
Inter/View Eur.	5,70	5,60
Kühne+Heitz	40,50a	40,00a
Management Share	1,60	1,55
Ohra Aand.F.	63,10	62,60
Ohra Liq.Grf.	54,00	54,00
Ohra Obl.Df.	55,90	55,80
Ohra Obl.Grf	56,00	55,90
Ohra Onr.G.F.	62,40	62,00
Ohra Totaal F.	58,70	58,30
Pan Pac. Winkel	3,20	3,10
P & C Groep	108,20	108,20
Pie Medical	4,50	4,50
Pitcher	44,20	44,20
Rood Testhouse	4,90	5,10
Simac Techniek	13,60	13,50
Suez Gr.Fund	50,90	50,20
VHS Onr. Mij	4,90	4,90

Parallel top-15

Alanheri	36,70	36,70
Bergh. Pap.	50,00	-
DICO Intern	74,00f	74,00
Gelderse Pap.	72,40	72,40
Grontmij	67,00	66,00
LCI Comput.Gr.	4,10	4,05
Melle, van nrc	111,50	111,00
Nedschroef Hold.	71,00	71,00
Neways Electr.	10,60	10,60
Ordina Beheer	19,60	19,60
Sligro Beheer	83,70	83,70
Vilenzo	42,00	42,20
Welna	48,70	48,70
Weweler	31,00	32,00
Wolff, Handelmij	61,80	61,80

Wall Street

	20/07	21/07
allied signal	36¼	35¾
amer.brands	32½	32⅝
amer.tel.tel	53⅛	53⅝
amoco corp	61	59⅝
asarco inc.	28¾	30¼
bethl. steel	21¾	21¾
boeing co	46⅛	46
can.pacific	15¼	14⅞
chevron	44½	44
chiquita	12⅜	12¼
chrysler	47¾	47⅜
citicorp	40⅜	40½
cons.edison	27¾	28
digit.equipm.	19⅜	19⅝
dupont nemours	60⅞	60⅛
eastman kodak	47⅞	47¾
exxon corp	58½	58¼
ford motor	31⅞	31
gen. electric	48¾	48½
gen. motors	51¼	50½
goodyear	36½	36⅛
hewlett-pack.	74⅝	75¾
int. bus.mach.	55⅝	62⅜
int. tel.tel.	81⅜	82⅝
klm airlines	29½	29⅜
mcdonnell	114⅜	114⅞
merck co.	29⅜	29½
mobil oil	84⅛	83⅝
omega financ.	25⅛	25¾
philips	30	29¾
royal dutch	110⅞	111⅛
sears roebuck	46	47⅜
sfe-south.pac.	19½	19¾
texaco inc.	62⅞	63
travelers	32⅞	33¼
united techn.	66⅜	62½
westinghouse	12	12¼
whitman corp	15¾	15⅝
woolworth	16⅛	16

Advieskoersen

amerik.dollar	1,685	1,805
austr.dollar	1,22	1,34
belg.frank (100)	5,27	5,57
canad.dollar	1,200	1,320
deense kroon (100)	27,10	29,60
duitse mark (100)	109,50	113,50
engelse pond	2,57	2,82
finse mark (100)	32,40	34,90
franse frank (100)	31,15	33,90
griekse dr. (100)	0,64	0,82
hongkong dlr.(100)	19,00	23,00
ierse pond	2,55	2,80
ital.lire (10.000)	10,25	11,95
jap.yen (10.000)	174,00	180,00
noorse kroon (100)	24,20	26,70
oost.schill. (100)	15,67	16,17
port.escudo (100)	0,98	1,16
spaanse pes. (100)	1,26	1,42
turkse lira (100)	0,0035	0,0072
zuid.afr.rand	0,33	0,48
zweedse kr. (100)	21,20	23,70
zwits.fr. (100)	129,75	134,25

Wisselmarkt

amerik.dollar	1,75025-1,75275
antill.gulden	0,9700-1,0000
austr.dollar	1,2850-1,2950
belg.frank (100)	5,4425-5,4475
canad.dollar	1,26525-1,26775
deense kroon (100)	28,545-28,595
duitse mark (100)	112,1350-112,1850
engelse pond	2,7065-2,7115
franse frank (100)	32,725-32,775
griekse dr. (100)	0,6920-0,7920
hongk.dollar (100)	22,5550-22,8050
ierse pond	2,6720-2,6820
ital.lire (10.000)	11,225-11,275
jap.yen (10.000)	178,000-178,10
nwzeel.dollar	1,0535-1,0635
noorse kroon (100)	26,675-25,725
oostenr.sch. (100)	6,93501-5,9450
port. escudos (100)	1,0710-1,1110
spaanse pes. (100)	1,3560-1,3660
zweedse kr. (100)	22,635-2,685
zwits.frank (100)	132,775-132,825
e.c.u.	2,1405-2,1455

Goud en zilver

Goud onbewerkt 21,400-22,000, vorige 21,700-22,300, bewerkt 23,600 laten, vorige 23,900 laten. Zilver onbewerkt 260-330, vorige 265-335, bewerkt 370 laten, vorige 380 laten.

Indexen

cbs koersindex	269,00	270,10
EOE-index	397,80	399,04
Dow Jones	3732,45	+5,18

Optiebeurs

	serie		omzet		v.k.	s.k.
KPN	c	okt	50,00	242	1,30	1,40
abn amro	c	okt	60,00	205	1,80	1,70
abn amro	c	okt	62,50	156	1,10	1,00
abn amro	c	okt	65,00	155	0,70	0,50
abn amro	c	jan	60,00	120	3,30	2,90
abn amro	p	okt	57,50	145	2,50	2,50
abn amro	p	okt	60,00	174	4,00	4,00
ah	c	okt	50,00	133	1,00	1,00
akzo	c	aug	210,00	228	2,70	3,50
akzo	c	okt	210,00	144	7,30a	7,90
akzo	c	okt	220,00	151	4,00	4,30b
bsw	c	okt	40,00	229	1,40	1,30
d/fl	c	aug	175,00	306	2,80	3,00
d/fl	c	sep	180,00	113	1,80	1,80
d/fl	p	aug	175,00	119	2,10	2,00
d/fl	p	sep	175,00	124	2,80	2,80a
eoe	c	aug	395,00	129	9,30	10,00
eoe	c	aug	400,00	336	6,50	7,00
eoe	c	aug	405,00	379	4,40	4,90
eoe	c	aug	410,00	228	3,00a	3,00
eoe	c	aug	415,00	149	1,80a	2,00
eoe	c	sep	400,00	174	9,00a	8,80
eoe	c	sep	420,00	110	-	2,20
eoe	p	aug	385,00	130	1,90	1,80
eoe	p	aug	390,00	192	3,30	2,80
eoe	p	aug	395,00	151	5,30	4,20
eoe	p	aug	400,00	618	7,30	6,00
hoog	c	okt	75,00	226	5,70	5,30
ing	c	okt	80,00	157	1,80	1,80
ing	p	okt	75,00	134	2,30b	2,50
klm	c	okt	45,00	200	8,80a	7,80
klm	c	okt	55,00	230	2,10	2,20
klm	p	aug	50,00	127	1,00	1,20
kpbt	c	okt	47,50	153	2,50	2,50
kpbt	c	okt	50,00	155	1,70	1,60
nedl	c	okt	70,00	322	4,80	4,30b
nll	c	feb	102,00	120	2,70a	2,60
nll	p	feb	97,00	200	1,70b	1,70
oce	c	okt	85,00	150	1,80a	1,40
olie	c	aug	200,00	390	2,60	3,10
olie	c	okt	195,00	137	7,50	7,90
olie	c	jan	220,00	155	2,50	2,30
olie	c	o98	190,00	377	33,50	34,00
olie	p	aug	195,00	117	3,20	2,80
olie	p	okt	185,00	128	3,00	2,90
olie	p	okt	195,00	150	7,00	6,60
olie	p	okt	210,00	200	18,00a	16,50a
phil	c	aug	55,00	129	1,10	1,00
phil	c	jan	55,00	204	3,90	4,00
unil	c	okt	195,00	150	5,20a	4,70

a=laten · b=bieden · c=ex-claim · d=ex-dividend · e=gedaan+bieden · f=gedaan+laten · g=bieden+ex.div. · h=laten+ex.div. · k=gedaan+h · l=gedaan+g · vk=slotkoers vorige dag · sk=slotkoers gisteren

Limburgs Dagblad
piccolo's
Voor meer resultaat

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,40.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,25 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,90.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,90.
Afwijkende tarieven Kontakten/Klubs en 06-lijnen: ƒ 2,35.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner) 0930

SERVEERSTER gevr. voor zaterdag en zondag; tev. allround hulp, part-time en ervaren keukenhulp. IJssalon/Pizzeria San Remo, Eygelshoven. Tel. 045-352406.

Gevraagd per 5-9-1994 APOTHEKERSASSISTENTE voor 15 à 20 uur per week in apotheekhoudende huisartsenpraktijk. Schriftelijke reacties richten aan: Mevr. A.M. de Laat, Apotheekhoudend huisarts, Hofstraat 4, 6017 AK, Thorn.

Gevraagd SERVEERSTER part-time. Restaurant L'Arbre. Telefoon 04454-61576.

Gevr. voor diverse projecten in Nederland en Duitsland: METSELAARS en aftimmerlieden. Aanm. tijdens kantooruren 046-334514.

Hotel de l'Empereur in Valkenburg vraagt WERKSTUDENTEN voor bediening juli-augustus. ☎ 04406-13439 tussen 17.00-18.00 uur.

Gevraagd BETONTIMMERLIEDEN en metselaars, voor Duitsland. Mark-Bau GMBH. ☎ 00-49.2161-205565.

Gevraagd cafetaria HULP met ervaring. Inl. na 15.30 uur 045-352560.

Friture Zeswegen vraagt MEDEWERKSTER met ervaring v.a. 18 jaar. ☎ 045-726764 na 14.00 uur.

KELNER of serveerster gezocht in Parkrestaurant Tüddern. Werktijden na afspraak. Bellen na 18.00 uur. Tel. 00-49.24561550.

PRETPARK de Valkenier vraagt per met spoed vakantiewerkers (meisjes) v.a. 16 jaar. Solliciteren na telef. afspraak 04406-12289.

HERTEL Services Geleen vraagt leerling isoleerder, leerling steigerbouw, leerling schilder, 18 tot 20 jaar. Tel. 046-769457.

Onroerend Goed

Te k. hoekhuis
ƒ 126.000,- k.k.
Reestr. 54, Heksenberg, Heerlen. 2 slaapkamers, douche, w.c., woonkamer, keuken, kelder, tuin +
plaats v. garage
☎ 00.49-24562512.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

VOOROORLOGS woonhuis te koop gevraagd. Achterstallig onderhoud geen bezwaar. Telef. 045-724056.

Te koop woonhuis met gar. en tuin te MAASTRICHT, nabij station. Ind.: gang, woonkmr., keuken, toilet, berging, 1 ste verd.: 3 slpks., zolder. Vr.pr. ƒ 139.000,-k.k. Br.o.nr. B-05721, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Hrln.

HEERLEN, Oude Kerkstraat 96. Nabij centrum gelegen woonhuis met garage, grote tuin, kelder, woonk. en suite, keuken, bijkeuken en toilet. 1e verd.: 3 slaapk., badk. met ligbad, vaste trap naar zolder alwaar mansardekamer, ƒ 185.000,-. Wijman & Partners, 045-728671.

Mooie VILLA op uitst. lokatie, 800 m2, kompl. afgebouwd met blauwe steen, eiken deuren, trappen en aanb. keuken, pvc-kozijnen, plm. 200 m2 woonopp. Op 5 min. afst. v.d. grens Vaals/Aken. 370.000,- DM. Tel. 00-32.87785292. Rue Lattenheuer 7, 4852 Hombourg (B).

Kamers

KAMERS te huur met volpension enkel v. alleenstaande heren. 045-214804.

Kamers te huur in HEERLEN, met gez. gebruik van douche en w.c., incl. kabelaansluiting. ☎ 045-216346.

Kamers te huur in centrum HEERLEN, ƒ 275,- en ƒ 325,-. ☎ 045-718013.

Te huur kamers in centrum BRUNSSUM Rumpenerstr. 57A. 045-253878 na 18uur.

Kamers: HOENSBROEK, 18 m2 v.a. ƒ 350,- incl. 043-216509, Lokaal Beheer o.g.

Gemeub. zit/slaapkamer aan de rand van HEERLEN te huur. Tel. 045-223970.

OG te huur

ZUTENDAAL. 3 Luxe nieuwbouwappartementen met inger. keuken, badk., 2 slpk. + garage, lig. aan mooi plein. Inl. 09-32.89-722001.

APPARTEMENT te h. centrum Heerlen plm. ƒ 900,- incl. Telefoon 045-722928.

Te huur BUNGALOW, Kanne (B), ƒ 1.000,- p.mnd. Vrij vanaf 01-08-1994. Tel. 046-371726.

BOVENWONING met dakterras te h. per 15 aug. Tel. 045-211324, Hoensbroek.

Bouwmat./machines

Te koop ca. 90 m2 alu. TRAANPLAAT, tev. 2.500 m2 trotoirtegels. 043-632433. b.g.g. 06-52606997.

Te k. nw. beschad. binnen- en buitendeuren v.a. ƒ 40,-; rollen dakleer (Rubberroid) 10 m2 v.a. ƒ 20,- t/m ƒ 65,-; daktrim ƒ 10,- 2½ mtr; underlaymentplaten ƒ 45,-; laminaatparket topmerk LAMET (normaal ƒ 100,-) nu ƒ 40,- + ƒ 35,- p.m2.; B-keus ƒ 25,- + ƒ 30,- p.m2. Div. types draad + PVC-kozijnen voor spotprijzen. Rennemigerveldwg. 70 A, Heerlen. Tel. 045-729710.

Te k. +/- 1000 oud Hollandse DAKPANNEN, rood en zwart, ƒ 650,-. ☎ 04459-2725

Onderdelen/acc.

Te koop 2 BREEDSTRALERS en 2 verstralers voor Volvo 360. Tel. 045-273329.

Te koop racing dynamics VELGEN 17 inch + banden Pirelli 215-45-17 voor BMW nw. 3-serie. Set prijs ƒ 5.800,- voor ƒ 4.800,-. 04498-59413 na 18.00 uur.

(Brom)fietsen

VESPA Ciao '92 ƒ 800,-; Vespa Piag. '90 ƒ 650,-; bromscooter Peugeot '88 ƒ 1.600,-. 04492-2334.

Te koop Puch MAXI incl. verzekering, ƒ 475,- vaste prijs. ☎ 045-740005.

VESPA Ciao bwj. '92, met verz., helm en slot, ƒ 800,-. Tel. 045-708605.

BATAVUS race, ATB, sport, citybike, hybride en dagelijkse fietsen, kinderfietsen. Tweewielerspeciaalzaak Olthof, Marisstr. 14, Geleen-Zuid. Tel. 046-749237.

"Super Occasion" Puch Typhoon en Vespa Sfera Quarts bromscooter. Gespreide betaling mogelijk. Tweewielers Jan Riekers Hoensbroek, 045-212537.

Motoren

Te k. KTM GS 400, bwj. '78, incl. kent., orig. 6-daagse, pr. n.o.t.k. Telef. 045-232244.

Te koop HONDA Shadow VT500C i.z.g.st., bwj. '85, pr. n.o.t.k. Tel. 045-464920.

Te koop HONDA Magna V45 750 cc, '83, kl. bord. rood, km.st. plm. 34.000, pr. n.o.t.k. Tel. 045-321315 na 18.00 uur.

Te k. BMW R80/7 '79, klassieke zwarte motor, in excellente staat. 043-617048.

Te koop HONDA CB 1, kleur blauw, bwj. '92, ƒ 8.000, -. ☎ 045-314966 b.g.g. 314234.

Te koop YAMAHA XJ 600, bwj. '90, 34.000 km, vr.pr. ƒ 7.500,-. Tel. 04498-52695.

Pracht Chopper HONDA Shadow VT 1100 C, zwart, '88, ƒ 14.750,-. 045-322111.

Te koop MAICO wegmotor, bwj. 1954, i.z.g.st., t.e.a.b. Tel. 04754-84335.

Landbouw en Veeteelt

Gebruikte Machines
Partij beregeningsbuizen, trekkerpomp, haspels 120 mtr. doorsn. 40mm / 150 mtr. doorsn. 50 mm., 3 kiepwagens 8,5 t., opraapwagens, Mullos afschuifvork, mengmestverspreiders 3.000/4.200/10.000 ltr. zelfrijzend, hydr. kraan getrokken, frees 180 cm, vaste-tandcultivator 4,50 mtr., plateauwagen 4/6/8 t., bouwlandinjecteur, Hardi nevelspuit, nieuwe Fella schudder 6,60 mtr. (speciale prijs), nieuwe beregeningspomp (speciale prijs).
Collé Koningsbosch
Prinsenbaan 155. Tel. 04743-1205 of 046-519980.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

HEMDEN - polo's - broeken - havep ƒ 39,50. Raeven, ☎ 04450-3511.

Joskin SLEUFVOETBEMESTER, zeer vele mogelijkheden. Joskin weidebloters. Intrak BV Voerendaal, ☎ 045-754000.

Te koop jonge RIJPAARDEN plus E-Pony. Telef. 04754-84117.

Weg. beëindiging bedrijf te koop TRACTOR Zetor type 8011, met voorlader, bwj. '79 en 2 voersilo's 4 + 6 ton. Tel. 045-412852.

Caravans

CARAVAN- en botenstalling aangeb.: Gronsveld, Stationsstr. 44. ☎ 04408-1251.

Te koop gevraagd alle merken TOURCARAVANS en sta-wagens, contant geld. 045-323178, ook verkoop tourcaravans.

Te koop CARAVAN Kip K-470-LK, bwj. '76, 4-5 pers. in perfekte toestand (lak, technisch), b.v. nwe. banden, 2kleuren striping (oranje-bruin/donkerbruin), rondzit, voortent 3 jr. oud, pr. n.o.t.k. Telef. 045-324017.

Te koop Caravan DIQUE, bwj. '87, 3 pers., ijsk., verwarming, voort., z.g.a.nw., ƒ 6.000,-. Tel.: 045-741154.

Te koop CARAVELAIRE Rubis 375 4-pers. tourcaravan met vele extra's. Tel. 04492-5479.

Te k. ASTRAL, 3-pers., incl. verw., koelkast, pl. voortent, ƒ 1.500,-. Tel. 04498-52328.

Te koop 3 persoons caravan KIP, pr. ƒ 2.250,-. Telefoon 045-326644 na 17.00 uur.

Te k. caravan BURSTNER City 420 TN '87, met acc., ƒ 8.500,-. Tel. 046-372990.

Te koop TABBERT Comtesse 630, model '89. Telef. 04746-2096 na 18.00 uur.

In/om de tuin

BETONBEELDEN voor binnen en buiten. Alles voor uw vijver! Creugers Beton, Economiestr. 46, Koumen-Zuid, Hoensbroek (bij station). Tel. 045-213877.

ZWEMBAD nieuw 3,65 m doorsnee incl. pomp en chemicaliën, ƒ 490,-. Telef. 045-420428.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Reparaties

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

TEBBEN koeltechniek koelkast/diepvriesreparaties met garantie. Voor part. geen voorrijkosten. ☎ 045-460471.

DIEPVRIES- en koelkastreparaties, zonder voorrijkosten. ☎ 046-745230. Service binnen 24 uur met garantie.

Opleidingen

ANWB & Bovag erkende Verkeersschool WISCHMANN & ZN voor al uw rijbewijzen en chauffeursdiploma's. Europaweg Zuid 340, Landgraaf, telefoon 045-321721. Rij-opleiding kan in 8 dagen of in 9 weken.

Te huur gevraagd

Bungalow of landhuis
in HEERLEN of dir. omgev. voor privédoeleinden.
Na 19 uur 045-729272.

Personeel aanbod

Dakdekkersbedrijf AADAK kan nog dakwerk aannemen. Bel voor vrijblijvende offerte. 045-226688/226377/06-52606457.

(Huis)dieren

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

Prachtige GORDIN SETTER pups, stamboom, 8 weken oud ☎ 043-640667

Te koop 2 BASTAARDPUPPIES kruising herder/Hollandse herder, 7 wkn. pr. ƒ 85,- p.st. 045-226456.

Te koop D.HERDER reu en teef (plm. 1½ jaar) met stamboom. Molenweg Z. 4, Urmond. 046-333979 na 18uur.

Te k. AIRDALE-TERRIËRS met stamboom. Humcoverstraat 143, Meerssen.

Te k. ROTTWEILER-PUPS met stamb., zeer mooi, geb. 2-6-'94. Tel. 045-421539.

Computers

S-VGA
kleurenmonitor
nu
ƒ 425,-
incl. BTW
CPC Kerkrade
Niersprinkstraat 61
6461 AP Kerkrade.
Telef. 045-351588

Bel de Vakman

All Round
biedt zich aan:
* Alle voorkomende werkzaamheden
* onderhoud
* verbouwing
* storingen
* binnenhuis design
* tuinonderhoud etc. etc.
Tel. 046 - 754538

NEW LOOK BV Landgraaf. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154. Fax 323452.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

Gaat U VERHUIZEN. Bel 046-377122, wij verhuizen U tegen een betaalbare prijs.

SCHILDERS kunnen nog diverse buiten schilderwerk aannemen. Tel. 045-210020.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.

Opritten en TERRASSEN in klinkers of sierbestrating. Bel voor info. ☎ 045-324249.

Muziek

Roland SC 88 Supercanvas
Daar is hij dan en uit voorraad leverbaar. DE geluidsmodule die alles overtreft. 654 sounds, 22 drumsets, 2 SFX sets, 256 users, 64 st. polyfoon, 32 midikanalen, PC interface, effectprocessor enz. Te koppelen aan ieder MIDI-keyboard. Adviesprijs ƒ 2.530,-.
KOOP BIJ DE MAN DIE HET OOK BEDIENEN KAN.
STALMEIER MUSIC de muziekspecialist
Hoofdstr. 32, Hoensbroek. ☎ 045-214253. Dond. koopavond.

Te koop ORGEL Eminent 500 de Luxe met rythmebox, pr.n.o.t.k. Tel. 045-255237.

Wonen Totaal

In- en verkoop 2e HANDS meubelen en antiek. Tel. 045-724943, Rotterdamstr. 80a, Heerlen.

Wij spuiten, logen, stralen en repareren uw oude MEUBELS als nieuw in de kleur die u wenst. Wij maken ook meubels op maat. Wessels Meubels, Handelsstr. 9, Sittard, ☎ 046-512981.

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. Tel. 045-741708.

Pracht eiken BANKSTEL, nieuwstaat, ƒ 1.175,-, moet weg! 2 jaar oud, nieuwprijs ƒ 6.500,-. ☎ 045-322111.

Te koop BANKSTEL 3-2 zits, leer, licht beige, ƒ 750,-. Telef. 045-214822.

Zkt. u 2e hands MEUBELS, veel keus, ook antiek. Kouvenderstr. 208, Hoensbroek.

Sloopauto's

Wij geven U de HOOGSTE prijs voor Uw auto, sloop- en schade-auto. 045-225774.

Te koop gevraagd sloop- en SCHADE-AUTO'S. Autosloperij Marxer: 045-720418.

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer, ☎ 045-229045.

Te koop gevr. schade- en oude sloopauto's. Tev. onderd. Autosloperij K. KÖRFER, 045-227377, Industriestr. 7, Hoensbroek.

RAPIE vraagt loop- sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. ☎ 045-423423.

Transacties

FISCALE problemen? Ervaren adviseur helpt U. AVG. Tel. 04904-17786.

Te koop goedlopend PRIVÉHUIS in Kerkrade. Br.o.nr. B-05727, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Kachels/Verwarming

GASKACHELS/houtkachels. Zomerprijs! Gratis geplaatst. De Kachelsmid, Walem 21 Klimmen. Tel. 04459-1638.

Bedrijfsruimte

Te huur of te koop nabij centrum HEERLEN, winkel/kantoorpand met bovenwoning (3 slaapk.) + kelder. Info 045-219645 b.g.g. 046-583106.

Hobby/D.h.z.

Te koop 2 LEDERSTIKMACHINES i.z.g.st. Telefoon: 04754-84117.

Te koop MODELVLIEGTUIG t.e.a.b. en Golfcaddy. 04492-5477 na 14.00 uur.

TV/Video

Kleuren TV's 12-16 kan. v.a. ƒ 60,- met afst.bed. v.a. ƒ 125,-, met txt v.a. ƒ 250,- o.a. Philips/Blaupunkt. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 H'heide. ☎ 045-213432.

Watersport

Te koop KAJUITBOOT met b.b.-motor (Mercury 50 pk nieuw), 8 mtr. lang, met trailer. Tel. 04499-4479 of 4899.

Te koop mooi JACHTJE met 2 motoren, 6½ m. lang, t.e.a.b. Inl. 04754-86745.

Te koop B.B.-MOTOR Yamaha, 5 pk, ƒ 350,-. Tel. 045-275282.

Te koop gevr.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Literatuur

NIEUW! Te koop 24 delige encyclopedie Oosthoek met 3 jaar boeken en platen, nieuwpr. ƒ 8.000,- vraagpr. ƒ 1.000,-. Tel. 045-352406.

Bedrijfswagens

Te k. Ford ESCORT 1300 VAN, '82, blijft grijs kenteken, ƒ 3.250,-. Tel. 046-512769.

Baby en Kleuter

Te k. BOX met verstelbare bodem; kinderwagen en loopstoeltje, vr.pr. ƒ 450,-. Tel. 045-325616.

Auto's

Te k. MAZDA 626 GLX coupé 2.0, bwj. '86, zeer snel, donkerbl.met, el. ramen, z. mooi, km.st. 79.000, evt. inr. Siërra Sedan mog., vaste pr. ƒ 8.000,-. 045-255578.

Te koop MERCEDES Benz 190 E, 1989, km.st. 58.000, als nieuw, veel extra's, alarm, ☎ 045-455305 of 00-49.241.154225 na 16.30 uur.

Automaat MERCEDES 190E dec. '85, in nieuwstaat, ƒ 15.750,-. 046-331665.

Moet weg MERCEDES 230 E, bwj. '82, APK 7-'95, als nw, ƒ 5.250,-. 045-322111.

Te k. MERCEDES Benz 250 Diesel, d.groenmet., bwj. '90, schuif/kanteldak en div. extra's bellen tussen 10.00-18.00 uur, 04450-2028.

PEUGEOT 403 Grand Luxe bwj. '55, ƒ 7.500,- en Merc. 200 D type 115, bwj. '76, ƒ 3.000,-. Tel. 04404-2109.

Opel MANTA GTE 2.0, bwj. '87, sportwielen, Abbart uitlaat, verlaagd, Recaro inter. Spiders, APK '95, ƒ 7.250,-, in st.v.nw. Tel. 045-323178.

Te k. Opel CORSA 1.2i Sport, bwj. '92, vraagpr. ƒ 13.250,-. Tel. 045-311794.

Opel KADETT 1.3 S, 5-deurs, bwj. '87, als nieuw, ƒ 7.250,-. Ariensstr. 2, Kakert-Schaesberg.

Te koop Opel MANTA 2.0i, diverse extra's, i.g.st., ☎ 045-326267.

Te koop OPEL Kadett C, '78, APK, wit, in redelijke staat, ƒ 500,-. Tel. 04406-14620.

Te koop Opel KADETT 13N bwj. '80, 1 jr. APK, vr.pr. ƒ 1.000,-, auto i.z.g.st. Telef. 045-310098.

Te k. Opel KADETT D 12N, bwj. '80, APK '95, moet weg, vr.pr. ƒ 850,-. 04499-3040

Opel KADETT 13 N HB '81, trekh., kl. wit, vr.pr. ƒ 1.150,-. Tel. 045-425128.

PEUGEOT 305 SR, bwj. '83, APK 11-'94, pr. ƒ 1.450,-. Telefoon: 045-415528.

RENAULT R5 GTL, bwj. '84, APK gek., in staat v. nw., ƒ 2.750,-. Tel. 045-323178.

RENAULT 18 GTL, bwj. '84, 1e eig. 80.000 km, APK 7-'95. ƒ 2.650,-. 045-317675.

Te koop van part. Seat RONDA 5-drs., 1.6 SX bwj. nov. '83, APK 2-'95, met nieuwe banden en remmen, sportmodel, auto is goed onderhouden, ƒ 3.200,-. Manzardstr. 6, Eygelshoven. Tel. 045-460106.

Te koop Subaru COUPÉ 1.6 GL, bwjr. '87, i.z.g.st., APK 1-'95, vraagprijs ƒ 8.000,-. Tel. 04404-2277.

Te koop SUZUKI Swift 1.3 GTi Twincam bwj. '87, vr.pr. ƒ 9.500,-. 045-326893.

Te k. Suzuki BUS, teken, bwj. '87, Telef. 045-232244.

Toyota STARLET XLi, 6.500 km., ƒ 14.750,-. W... 56, Nieuwenhagen.

Toyota SUPRA 2.8i, vr.pr. ƒ 6.750,-. Inr. 045-320457

Toyota COROLLA GTS, 107 pk, div... kl. wit, km.st. 62.00... '90, vraagprijs ƒ... Tel. 045-213544.

Golf CABRIO ... blauwmet., '80, ƒ 9.750,-. ☎ 045-320...

Te k. GOLF diesel ... pr. ƒ 13.000,-. T... 211124.

Te koop VW GOLF ... '86, veel extra's, ƒ 5.950,-. Tel. 045-31...

Vermist/Gevonden

Gestolen te Meezenbroek-Heerlen in de nacht van zondag op maandag 17-18 juli Harley DAVIDSON FXST Softail, kleur paars met rode striping, kenteken: MJ - 30 - GP, beloning ƒ 1.000,-. ☎ 045-727619

Aanhangwagens

VAKANTIE! bagage geen probleem. Huur tijdig uw bagagewagen. De Hoefslag, Maastricht Lanaken. Telef. 00-32.89713451.

Te koop HONDENAANHANGER demontabel t.e.a.b. 04492-5477 na 14.00 uur.

Personeel gevraagd

Bunij Bouwbedrijf BV vraagt met spoed colonne
metselaars voor Duitsland
Tel. 045-217358.

Bouwbedrijf Inter Plan
Peschstraat 35b, 6166 CS Geleen vraagt
metselaars met ervaring
hoog loon, werk in de streek, goede sociale voorzieningen, verzekerd met SFB
Telefonisch contqact nemen op het nummer: 046-755416 of persoonlijk aanbieden tijdens kantooruren.

Fa. Rodico vraagt voor direct
metselaars voor Duitsland
(grensstreek), goede betalingen en sociale voorzieningen. Tel. 045-231793.

Lady X Mode vraagt voor haar modezaak een
part-time medewerkerster
boven de 25 jaar voor ong. 16 uur per week. Uitsluitend schriftelijke sollicitaties zien wij gaarne aan ons adres: Oranje Nassaustr. 5, 6411 LD, Heerlen.

Gevraagd
Pijpfitters
volgens ISO
Foto - lassers
met Tüv of stoomw.
Voor Duitsland, in kost, 45 uur per week.
LANGDURIGE PROJECTEN. All-in + hotelverg.
V.D.R. Lastechniek + Montage BV Landgraaf. ☎ 045-317546.

Gevraagd ploegen METSELAARS, ploegen betontimmerlieden en ploegen ijzervlechters. Info 085-217779 tijdens kantooruren van 9.00-17.00 uur en zaterdag van 10.00-15.00 uur.

BETONTIMMERLIEDEN voor Duitsland gevraagd. WGW Bouw, ☎ 045-230477.

FRITUREHULP gevraagd liefst met ervaring. Tel. 045-443099.

Dancing Riverside vraagt BARMEDEWERKSTER met ervaring. Soll. na tel. afspr. ☎ 04406-12574 na 14.00 uur

Parttime CHAUFFEUR gevraagd voor escort, zaterd. en zond. ☎ 045-317032.

Proficiat!

Vandaag gaan we voor de ra...
Maurice, Petra, Marc, Linda, Jef, Anita, The Kids, Andrea, Erwin, Netty, Jo, Wendy.

Lieve schat
van harte proficiat!
Met je 35ste verjaardag.
Ich hoat van dich!

Reageren o... advertenties o... BRIEFNUMM...
Stuur uw brief (vol... gefrankeerd) na... Limburgs Dagbl... postbus 2610, 640... Heerlen en vergeet ... onder op de envelo... nummer uit de adv... te vermelden.

Provincie Limburg
Bureau Biblioth...
Postbus 5700
6202 MA Maastr...
tel. 043-897382

mededeling M 222/30-94
Gedeputeerde Staten van Limburg ma... kend, dat gelet op het bepaalde in de wet... mene Wet bestuursrecht het ontwerp-be... saneringsmaatregelen industrieterrein Ko... te Heel van 25 juli 1994 tot en met 22 aug... 1994 ter inzage ligt in het gemeentehuis v... Heel en in het provinciehuis, Limburglaan ... Maastricht. Belanghebbenden kunnen tot ... met 22 augustus 1994 hun zienswijze sch... naar voren brengen en deze zenden aan: Gedeputeerde Staten van Limburg, Postbu... 5700, 6202 MA Maastricht.

Notaris mr. W.B.J.M. Nelissen ter standplaats Sittard maakt bekend dat de echtelieden **Julius Gerardus Elise Marie Leentjens** en **Martha Maria Jeanne Paulissen,** beiden wonende te Sittard aan de Kastanjelaan 33 staande huwelijk hun huwelijksvoorwaarden hebben gewijzigd, bij akte voor hem verleden, bij afschrift ingeschreven in het huwelijksgoederenregister gehouden bij de arrondissementsrechtbank te Maastricht op 30 juni 1994 onder nr. 018645.

Rolluike...
(Heroal-syste...)
Zonweri...
Kunststofra...
Th. Hendr...
Past. Brounsstr. ...
SCHINVELD
tel. 045-256371
Vraag vrijblijve... prijsopgave

Bel 045-719966 Piccolo's voor méér en snel resultaat Bel 045-719966

MEISJES gevraagd voor bar in de avonduren, 04492-3850 of 045-217407

Escort Buro. Jonge DAMES gevr. tussen 18 en 25 jaar. Hoge verd. Tel. 04405-3095.

Porky's Pretpark zoekt leuk MEISJE. Goede condities gegarandeerd. Tel. 04499-5500 of 045-228481.

100% Wild Live Sex
06-9891
Geen wachttijd! 1 gpm.

Ervaren vrouwen
40 jaar zoeken sexkontakt. 06-350.290.37 (75 cpm)

Hete vrouwen zoeken
anoniem sexkontakt
Bel nu 06-9511 (75 cpm)

Gratis sexkontakt
voor vrouwen: 06-4909, mannen bel 06-9604 (75 cpm)

Sex voor twee
telefoonsex met vrouwen. 06-320.330.46 (75 cpm)

Gratis sexgesprek
voor vrouwen. Dames bel 06-4300. Heren bel 06-9667 (100 cpm)

Rijpe vrouwen
zoeken onervaren jongens. 06-9504 (75 cpm)

Anonieme sexdating
Sexkontakt met eenzame vrouwen. 06-9706 (100 cpm)

Sex voor twee
sexgesprek met 'n vrouw. 06-320.330.82 (75 cpm)

*** SM voor 2 ***
Snelle SM kontakten!! 06-320.329.99 (75 cpm)

Homokontakten
Zoek je 'n hete jongen? 06-320.330.18 (75 cpm)

Telefoonsex
Hete vrouwen bellen gratis! 06-320.330.87 (75 cpm)

Homo jongens
Hoor ze heet tekeer gaan. 06-320.330.88 (75 cpm)

Gratis sex
voor vrouwen 06-4300, heren bel 06-320.330.91 (75 cpm)

Privé telefoonnummers van hete vrouwen thuis! (75 cpm)
*** 06-9605 ***

Thuiskontakt
hete vrouwen in jouw regio. Bel nu 06-9811 (75 cpm)

Bel nu zelf de heetste vrouwen jouw (hotel)bed in! Bel nu (100 cpm)
06-9664

Discreet
Sexkontakt met rijpe meiden! 06-320.330.42 (75 cpm)

SM kontakt
voor strenge afspraken! 06-320.325.80 (100 cpm)

Privé telefoonnrs. van hete vrouwen thuis! (75 cpm)
*** 06-9502 ***

Hete vrouwen uit de regio
Limburg
06-350.23.047 (100 cpm)

Anonieme
sexafspraakjes in Limburg. 06-320.330.79 (75 cpm)

"Nieuwe Rage" 75 cpm
06.96.53
Spreek 'n leuke boodschap in en luister dan naar die van andere bellers. Vind jij 'n leuk iemand of iemand jou, dan wordt je direkt live doorverbonden. Vrouwen bellen gratis!

(1,- pm.) Kijk, ik heb al m'n haartjes afgeschoren, mag ik nu zonder badpak zwemmen? Oh, niet zo diep!
06-340.340.21

PRIVÉ 9778 ORDI LIVE
Dag en nacht open...
06-9778 1gpm

KINKY-LIVE
sm-bondage-travestie
1 gpm 06-9821

Echt Vrouwen Thuis Liever Afluisteren? 1 gpm.
06-9886 24pd.

(1,- p.m.) Ze liep voor de knul (18 jr.) de trap op, minirokje, geen slipje, kom joch, pak me van achteren.
06-340.350.75

Heerlijk discreet
direkt apart met hete vrouwen uit Limburg!! 06-320.322.11 (75 cpm)

Gay Café Limburg
06-320.327.55
ƒ 1,- p.m.

(Privé Porno)
Supersnel bizar live sexcontact! 06-320.330.08. Alleen v.a. 18 jr. 1 g.p.m.

Sex via je Postcode!
Toets de cijfers van je Postcode in en ontdek de Sex/Adressen in jouw direkte leef/woon omgeving!
06-95.46
1 gpm (alle Ned. Postcodes)

Gratis telefoonsex voor vrouwen
06-4311 of 4611
mannen bellen v. ƒ 1,- p.m.
telefoonsex 06-9596
sex direct 06-9819
top contact 06-9845
hete meiden 06-9785

(1,- p.m.) De SADIST lachte wreed naar het vastgebonden meisje.
06-340.340.90

Hete vrouwen willen met jou
Sexgesprek
06-320.322.33 (75 cpm)

Homo kontakt
Direkt apart met een hete knul uit Limburg!! Bel nu 06-9614 (nu 50 cpm)

Gratis sexcontact voor vrouwen
06-4366 of 4622
mannen bellen v. ƒ 1,-p.m.
telefoonsex 06-9713
super sex 06-9716
sex direct 06-9718
sexcontact 06-9635
sex plezier voor 2 06-9894
live sex 06-320.325.00
regiosex 06-320.325.92

Anonieme
sexadresjes van vrouwen. Bel nu 06-9737 (75 cpm)

Direct contact
met DAMES uit heel Nederland. GEHEEL PRIVÉ thuis doorgeschakeld.
06-96.80
24 u./p.d. 100 cpm.

Adressen
Dames geven hun adressen en telefoonnummer. 1 gpm.
06-96.85

Tiener-sex
Jong en wild, 18 jr. 1 g.p.m. 06-320.321.10
06-320.320.10

(1,- p.m.) Opeens trok hij z'n broek uit, deed m'n rokje omhoog en m'n slipje naar beneden. Maar meneer wat doet u nu?
06-340.340.30

(1,- pm.) "Kom maar met je hand onder m'n bloesje" zei ze tegen de knul. "En heb je dit wel 'ns gezien?" Toen trok ze haar slipje uit.
06-340.350.60

Kontakten/Klubs

Charme, elegantie & nivo
Bij CHARNEL een vanzelfsprekendheid!
* escortdames v. heren/dames * escortheren v. dames/heren * striptease m/v * buikdanseres * diner-date's
04750-40707 ma. t/m zo. vanaf 17.00 uur.

Club Merci
Weet u dat wij u verwachten?
Weet dat wij naar u smachten?
Kom gauw naar ons toe, wij zijn nog lang niet moe
Rijksweg Zuid 241, Geleen, tel. 046-745814.

Business Class Girls
Escort van 17.00 tot 02.00 u. Tel. 04405-3095.

Porky's Pretpark I en II
Hoensbroek 045-228481
Roosteren 04499-5500
+ Porky's Pretpark Escortservice.

Paren en Single
Club les Cartiers
Open vrijdag t/m maandag vanaf 21.00 uur. Vrijdag 22 en zaterdag 23 juli is het weer zo ver de super Show's Jungla en Ann. uit Antwerpen. Telefoon 00-32.89713323. Hertenweg 5, Zutendaal (B).

Club Levant
Nieuwe jonge meisjes aanwezig van ma.-vr. 14.00-02.00 uur. Maastrichterstr. 156, Brunssum. Leuk meisje gevr.

volslanke Betty
ontvangt thuis.
☎ 045-232663.

Privé Candy
Massage en trio. Meisjes gevraagd. 045-212616.

10 Jarig jubileum Club La Belle
Koud buffet en eerste drankje gratis.
Elke dag geop. van 22-5 u. Leuke dames verw. U. Alle creditcards geac. Graverstr. 13, K'rade-West. 045-416143. Meisjes gevr.

Twilight escort
☎ 045-275618. kvk 49356

Escort all in
☎ 045-326191

Angelique privé
en erotische mass. Nieuw! Linda z.k. en l. meisje DD. Verder Cisca, Chantalle DD, Claudia, Simone en Marion. Tel. 045-311135.

Nieuw! Nieuw! Foxy Lady
v.a. ƒ 50,-. 2......4x voor ƒ 200,- all-in. Ma.-vr. 12-24.00 u. Rijksweg Zd. 105, GELEEN. Tel. 046-756335.

Buro Sittard
met leuke gastvrouw.
☎ 046-523203

Peggy Privé
Escort ma.vrijd. 11-22.30 u. Wo. tot 19.00 u 046-374393 Grieks mog. Tev. m. gevr.

Privé Papillon
Nieuwe meisjes ook met DD-cup aanwezig...045-355242.

Tip: Natasha beeldschone blondine; Gabi lief Thias meisje en bijna terug Deborah. Sexy blondje + nog vele andere lieve collegaatjes bij:
Maastricht Privé
Jodenstraat 2
043-254189.

Sacha's Escort
045-463386 v.a. 14.00 uur. Keuze uit 7 meisjes!

Anita Privé
en escort!!! ☎ 045-352543

Manuela Escort
☎ 045-418886.
Tevens meisjes gevraagd.

Privé Ilona
De nummers zijn gevallen op: 204; 319; 484; 19. Leuk meisje altijd welkom. ☎ 045-708903. Deze week VAKANTIEPRIJS.

Boy en Girl
Escort service striptease m/v Tel. 045-257368.

Romantica
☎ 045-419742
Privé en Escort

Jamien
vanaf 10 uur 045-721759.

9.30-16.30 uur
Hrl privé-dame 045-714707.

Nieuw ??nieuw
Wat volsl. kn. Sandra ... krijgt u bij 'n ander ... Ma. t/m vr. 11.00-18.00 ... gesloten. Tel. 045-270...

Mannen gezocht!!
vrouwen zoeken ... commercieel sexco... ☎ 046-752333.

Gratis se...
niet commerciële sexadressen en num... van vrouwen. ☎ 046-752333.

Door leuk jong meisje ...
ontsp. massa...
Nu ook door 2 meisjes ... koel waterbed. 045-35...

Brigitte, Nancy en Gr...
045-25459...

De leukste meisjes
Club Paris
Oirsbeek, ☎ 04492-18...

Maurice
Privé + Escort. 045-21... Chauff. boys/girls. gevr.

ƒ 50,- all-in
Meer dan handmassage. Tel. 045-423608.

Surprise Esc...
☎ 045-275900.

MEISJES gevraagd club of privé, vervoer ... wezig. ☎ 04780-84946.

Uiterlijk van populaire Opel iets gewijzigd

Nieuwe generatie Astra's krijgt 1.6 Ecotec-motor

DOOR NOL VAN BENNEKOM

Opel heeft zijn meest succesvolle model, de Astra een bescheiden facelift laten ondergaan. Uiterlijk is er niet veel gewijzigd, want deze opvolger van de Kadett is pas sinds de herfst van 1991 op de markt. Een dwingende noodzaak om het model ingrijpend te wijzigen is er, gezien de verkoopcijfers, niet. Technisch is er wel belangrijk nieuws: de aangepaste Astra heeft standaard een full-size airbag in het stuurwiel en er is een nieuwe 1600 cc zestienkleps Ecotec-motor.

Deze machine vervangt met onmiddellijke ingang de huidige C1.6SE-en C1.8i-motoren. De 1.8 liter Ecotec zestienklepper die kort geleden werd gelanceerd blijft natuurlijk ook in het programma, maar levert voortaan 115 pk in plaats van 125 pk. Het nieuwe type wordt in september leverbaar.

Evenals bij deze betrekkelijke nieuwe 1.8 motor het geval is, beschikt de 1.6 versie over de close-ratio versnellingsbak, waarvan vooral de vijfde versnelling een zeer groot toerengebied aan kan. Begin volgend jaar is voor de 1.6 ook een viertraps automatische versnellingsbak beschikbaar.

Marktleider

Sinds Opel zijn Astra bijna drie jaar geleden op de markt bracht zijn er ruim 1.6 miljoen exemplaren van verkocht in West-Europa. Op dit moment is de Astra marktleider in vijf verschillende landen, waaronder Nederland, waar in tweeënhalf jaar tijd 100.000 Astra's een weg naar de koper vonden.

Het is echter de kunst die acceptatie in stand te houden. Vandaar dat Opel voor de Astra standaard een 67 liter airbag heeft, twee keer zo groot als de zogenoemde 'Eurobags'.

Op bestelling kan ook een extra grote airbag voor de voorpassagier worden gemonteerd. Deze heeft een inhoud van 140 liter, waardoor dit type meer bescherming biedt bij veel voorkomende 'offset-botsingen', waarbij het voertuig schuin van voren wordt geraakt. Het lichaam van de voorpassagier maakt daarbij meestal een draaiende beweging en zou daardoor langs een te kleine airbag heen kunnen schieten.

Opel introduceert in het Astra-serie ook een nieuwe 1.7 turbodieselmotor. Deze machine is uitgerust met een zogenoemde tussenkoeler. De gewone (vrijaanzuigende) 1.7 diesel is uit het programma genomen. Volgens Opel is de nieuwe versie schoner en zuiniger. Zo voldoet de motor nu reeds aan de Europese milieu-eisen die in 1996 van kracht zullen worden.

Gemiddeld is het verbruik bijna 1 op zeventien. Toch heeft dit type een topsnelheid in huis van 164 kilometer en trekt hij van 0 naar 100 kilometer per uur op in zestien seconden.

Turbo

Opel noemt deze versie 'soft' turbo diesel omdat de turbo een bescheiden laaddruk produceert van 0,7 bar, waardoor de motor 68 pk levert.

Er is overigens nog een turbo diesel die meer in zijn mars heeft, namelijk 82 pk. Het verschil zit in de turbo, die hier het brandstofmengsel wat krachtiger (0,85 bar) naar binnen blaast.

Het uiterlijk van de Astra heeft wat detailwijzigingen ondergaan. De grille is gewijzigd en er prijkt een wat groter Opel-embleem op. De knipperlichten zijn door een helderder type vervangen. Met uitzondering van de GL-types zijn de bumpers in de kleur van de carrosserie gespoten.

Aan de achterzijde vallen de nieuwe achterlichten in rookglaskleur op. Het middenpaneel is anthraciet gekleurd en er zijn andere type-aanduidingen toegepast.

De vernieuwde Astra is straks leverbaar in zes carrosserievarianten en met zeven verschillende viercilindermotoren, vijf benzine en twee turbodiesels. Bovendien zijn er vijf uitrustingniveaus.

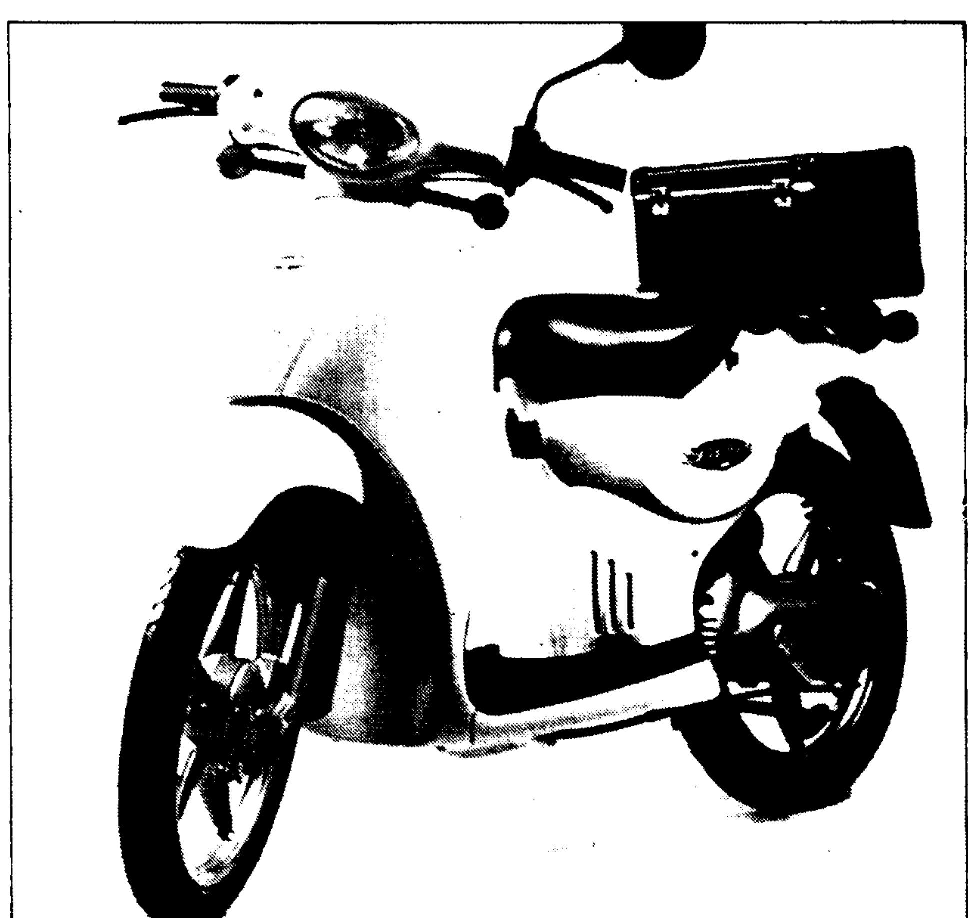
● Details als een groter Opel-embleem op een andere grille verraden de vernieuwde Astra, nu standaard uitgerust met airbag. Foto: GPD

ANWB-erkende rijscholen nu in boekje

De ANWB heeft een boekje uitgebracht met door de bond erkende rijscholen in Nederland, gegroepeerd per provincie. In dat rijtje staan ook 24 Limburgse scholen met een ANWB-erkenning. De bond heeft de brochure uitgebracht, omdat, aldus de ANWB, de kwaliteit van auto- en motorrijscholen sterk uiteenloopt.

De scholen, die voor erkenning in aanmerking willen komen, moeten voldoen aan strenge eisen. Het slagingspercentage van hun leerlingen moet boven het landelijk gemiddelde uitkomen en de scholen dienen te werken volgens een goedgekeurd opleidingsplan. Bovendien worden de rijscholen beoordeeld op klantvriendelijkheid. Ook wordt nauwlettend in de gaten gehouden of ze hun leerlingen niet langer laten lessen dan nodig is. De ANWB stuurt eigen inspecteurs op pad, die kunnen optreden als er problemen zijn.

Het boekje is voor ANWB-leden gratis te verkrijgen bij alle ANWB-vestigingen. Voor meer informatie: 070-3146906.

● De 'keverronde' Aprilia Scarabeo. Foto: GPD

Kevertje als inspiratiebron

DOOR RUUD VOS

Soms duiken in de scooterwereld opvallende modellen op. De nieuwe Aprilia Scarabeo is daar een voorbeeld van. De Scarabeo oogt door z'n nostalgische rondingen totaal anders dan de futuristische creaties die normaliter aan de breinen van Italiaanse designers ontsnappen.

Bij het doordenken van het concept voor deze bromscooter liet het ontwerpteam van Aprilia zich inspireren door de oud-Egyptische scarabee. Het kevertje was even heilig als zonnegod Ra omdat de Egyptenaren dachten dat kevertje en zonnegod zichzelf geschapen hadden.

Voor de hedendaagse Scarabeo doet die gedachte in elk geval geen opgeld meer. Die wordt gewoon door mensenhanden in elkaar geschroefd in het Italiaanse Noale. Afwijkend zijn in elk geval ook het elliptische lijnenspel en de relatief grote wielen.

Het van een katalysator voorziene tweetaktje weegt schoon aan de haak 71 kilo en kost rijklaar ƒ 4.190. De tweewieler wordt af fabriek in eenpersoonsuitvoering met topkoffer geleverd.

Wie met z'n tweeën wil 'scarabeeën' zal een montagekit moeten aanschaffen. Die kost ƒ 199. Importeur STI uit Rotterdam geeft een jaar volledige garantie op deze kever.

Na floppy nu ook CarBase-krant

DOOR PETER FOKKER

Autokopers die goed beslagen ten ijs willen komen kunnen zich al twee jaar voorbereiden met het computerprogramma CarBase. Een goedkope floppy disc, verkrijgbaar in de boekhandel voor ongeveer twee tientjes, om vergelijkingen te maken tussen bijna alle leverbare nieuwe auto's. De uitgever van CarBase komt nu ook met een CarBase krant.

De krant komt viermaal per jaar uit, aansluitend op de regelmatig geactualiseerde floppy discs. Kern van de 56 pagina's tellende krant op weekend-formaat is een uittreksel van de CarBase floppy. Er wordt zelfs iets nieuws aan toegevoegd, want de 40 pagina's met alle denkbare automodellen vermelden tevens de geschatte totale maandelijkse kosten die de eigenaar voor elk van die modellen moet opbrengen.

De rest van de krant wordt gevuld met wat autonieuws en een actueel onderwerp. Voor de vakantieperiode koos men in het eerste nummer een vermelding van brandstofprijzen en snelweg-toltarieven in Europa.

Behalve de kleurige voorpagina biedt de CarBase krant een grijze lettertjesbrij, waarin echter wel veel nuttige gegevens staan voor kostenbewuste autorijders. Voor ƒ 4,95 per nummer weet je dan weer van elke (nieuwe) auto wat-ie kost en wat erin zit.

KIOSK

KIOSK IS ER VOOR U!
Op deze pagina brengen wij wekelijks reisaanbiedingen, mogelijkheden om uitstapjes te maken, een speciale rubriek voor de Vrienden van het Limburgs Dagblad en andere wetenswaardigheden, die voor u als lezer van belang kunnen zijn.
Heeft u ons iets te melden, schrijf ons dan minimaal 2 weken vóór het evenement.
LIMBURGS DAGBLAD, t.a.v. KIOSK, POSTBUS 3100, 6401 DP HEERLEN.

24 juli:
★ Gulpen - zomertocht 10 - 15 - 20 km. Start: café Padock, Dorpstraat van 8.00 tot 14.00 uur. Inlichtingen: 04750-21753.
★ Gruitrode (B) 4e geuzentocht 7 - 13 - 20 km. Start: parochiezaal, Muisvenstraat 26 van 7.00 - 15.00 uur. Inlichtingen: (00.32) 89855449

25 juli:
★ St. Odiliënberg - zomeravondwandeling 10 km. Start: café Smeets, Raadhuisplein 9 van 16.30-19.00 uur. Inlichtingen 04750-21753.

24 juli:
★ St. Jansmarkt in Eygelshoven. Rond de kerk vindt u vele gevarieerde verkoopstandjes waar talrijke nieuwe dan wel tweedehands spullen worden aangeboden. Voor de kinderen is er o.a. een luchtkussen, een discjockey en orkest zorgen voor de muziek en danseres Margarita Sanchez (foto) voert Spaanse dansen uit. entree voor volwassenen *f* 2,50; 65-plussers en jeugd van 13-16 jaar *f* 2,-
★ Philatelistische ruilbeurs van 14.00 tot 17.00 uur in Party Centrum De Jreets, Kaalheidersteenweg 105, Kerkrade. Organisatie: Eerste Kerkraadse Philatelisten Vereniging.

26-27-28 juli:
★ Familie-avondwielertocht 3-daagse georganiseerd door VVV Simpelveld-Bocholtz. U ziet de mooiste plekjes rond Bocholtz, Simpelveld en Eys. Start tussen 18.00 en 19.00 uur bij café de Oude Molen, Wilhelminastraat 6, Bocholtz. Afstanden 15, 18 of 25 km. Deelnamekosten *f* 1,50 per dag.

BRUSSEL - HOOFDSTAD VAN EUROPA

Dagtocht op zaterdag 13 augustus 1994

Een stad met ontelbare bezienswaardigheden, een kruispunt van culturen, de hoofdstad van Europa, een wereldstad: BRUSSEL.
Reden genoeg om weer eens een bezoek te brengen aan de Belgische hoofdstad. We doen dat op zaterdag 13 augustus aanstaande. Met de comfortabele touringcars van Jacobs Reizen brengen wij u vanuit diverse opstapplaatsen in Limburg naar Brussel waar een korte stadsrondrit volgt. Zo krijgt u al direkt (indien dit uw eerste bezoek is) een indruk van de stad en de mogelijkheden ter plekke. Aansluitend brengt u een bezoek aan het schitterende Koninklijk Paleis, gelegen aan het Koningsplein. Aan dit plein en park zijn overigens meerdere prachtige gebouwen gelegen: het Paleis der Natie en het Paleis der Academiën bijvoorbeeld.
Heeft u het paleis en de omringende bouwwerken bewonderd dan heeft u verder de hele middag "vrijaf" in Brussel. U gaat uw eigen gang en bepaalt uw eigen tempo. Zoals zovele hoofdsteden moet je ook Brussel te voet doen. Met een plattegrondje en de metro-verbindingen kom je een heel eind. Buiten de altijd weer indrukwekkende Grote Markt met de schitterende barokke gevels en het veel besproken Manneken-Pis heeft Brussel véél meer. Rond de Grote Markt ligt een wirwar van drukke, sfeervolle straatjes met typische restaurants en boetiekjes. Zo is de St. Hubertus-galerij de oudste overdekte galerij van Europa en hij brengt u overigens tot aan de voet van de Sint Michielskathedraal, een pronkstuk van Brabantse gotiek. Parken, musea, kerken, gevels, vijvers, statige lanen, knusse straatjes, intieme restaurantjes. Brussel heeft het allemaal. (Her)ontdek het zelf op 13 augustus.

● St. Hubertus-galerij

REISINFO: BRUSSEL

Datum:	zaterdag 13 augustus 1994
Prijs:	*f* 35,-
Inclusief:	* vervoer per luxe touringcar Limburg - Brussel v.v. * stadsrondrit in Brussel * bezoek Koninklijk Paleis.
Opstapplaatsen en -tijden:	Kerkrade, Rodahal 8.00 uur; Heerlen, voorzijde NS-station 8.15 uur; Geleen, P-plaats Glanerbrook 8.35 uur; Sittard, NS-station 8.50 uur
Terugreis:	Vertrek uit Brussel om 17.30 uur
Reserveren:	Bij alle Limburgs Dagblad-kantoren en de VVV's in Heerlen, Simpelveld, Landgraaf, Vaals en Gulpen onder betaling van de reissom.

Bij onvoldoende deelname behouden wij ons het recht voor de trip (tijdig) te annuleren.

FUCHSIA- EN KUIPPLANTENSHOW 1994

23 - 31 juli Terwinselen

De Verenigde Fuchsia Liefhebbers staan van 23 t/m 31 juli weer garant voor een groots opgezette fuchsia- en kuipplantententoonstelling. In de Botanische Tuin in Terwinselen worden duizenden fuchsiaplanten uitgestald. Prachtige exemplaren uit het privébezit van de verenigingsleden. Gekweekt met liefde en zorg, maanden- maar soms ook jarenlang. Alle mogelijke kweekvormen zijn aanwezig, van grote tot kleine struiken, van hangers tot bomen.
Aan de opbouw en inrichting van de tuin is veel aandacht besteed. Tuinontwerpers en -inrichters tonen er de laatste nieuwtjes. Ook ziet u reusachtige kuipplanten opgesteld naast vele soorten exotische bamboes. Informatie over het verzorgen en kweken van de belleboompjes en de kuipplanten is volop verkrijgbaar en de bezoekers kunnen eventueel ook inkopen doen.
De Botanische Tuin in Terwinselen (Kerkrade) vindt u aan de St. Hubertuslaan 74. De openingstijden van de show zijn op zaterdag en zondag van 10.00 tot 20.00 uur en op maandag t/m vrijdag van 12.00 tot 20.00 uur. De entreeprijs bedraagt *f* 5,-; voor kinderen tot 12 jaar (onder begeleiding) is de toegang gratis.

Speciale Vriendenkorting
Op vertoon van onderstaande bon krijgen Vrienden van het Limburgs Dagblad een korting van een gulden. De bon geldt bovendien voor maximaal twee personen.

FUCHSIA- EN KUIPPLANTENSHOW 1994
Naam: .... KIOSK
Vriendenpasnummer: ....
Aantal personen: .... max. 2

OPENLUCHTTHEATER VALKENBURG
Zaterdag 23 juli - 21.30 uur

TINA - WHAT'S LOVE GOT TO DO WITH IT

- Speelfilm over het levensverhaal van TINA TURNER

Het was een klapper in de Nederlandse bioscopen, en is nu te zien in de aangename ambiance van het Valkenburgs Openluchttheater. Het levensverhaal van de nu al legendarische lady of the rock, Tina Turner.
Regisseur Simon Wincer maakte een prachtig op spektakulaire wijze verfilmd produkt met Jason James Richter, Lori Petty en Michael Madsen in de hoofdrollen. U wordt getuige van Tina's sukses, haar strijd tegen de agressieve en tiranieke Ike Turner en haar geweldige come-back.

Speciale Vriendenkorting
De entreeprijs voor deze (openlucht)film bedraagt *f* 10,-. Op vertoon van onderstaande bon betalen Vrienden van het Limburgs Dagblad slechts *f* 7,50. De bon geldt bovendien voor 2 personen.

OPENLUCHTTHEATER VALKENBURG: TINA
Naam: .... KIOSK
Vriendenpasnummer: ....
Aantal personen: max.2

DE REGISSEUR VAN 'EEN AVONTUUR MET EEN STAARTJE' BRENGT JE NU HET MUZIKALE, BETOVERENDE EN ROMANTISCHE AVONTUUR VAN...

DON BLUTH'S
Duimelijntje
VOLG JE HART EN ALLES IS MOGELIJK.

ROYAL THEATER HEERLEN
22 t/m 27 juli - aanvang: 14.15 uur

DUIMELIJNTJE

- geheel Nederlands gesproken en gezongen

Don Bluth, de regisseur van "Een avontuur met een staartje" brengt nu het muzikale, betoverende en romantische avontuur van DUIMELIJNTJE. Een sprookje onder het motto: volg je hart en alles is mogelijk. De kleintjes, maar zéker ook de groten, zullen smullen van deze produktie.

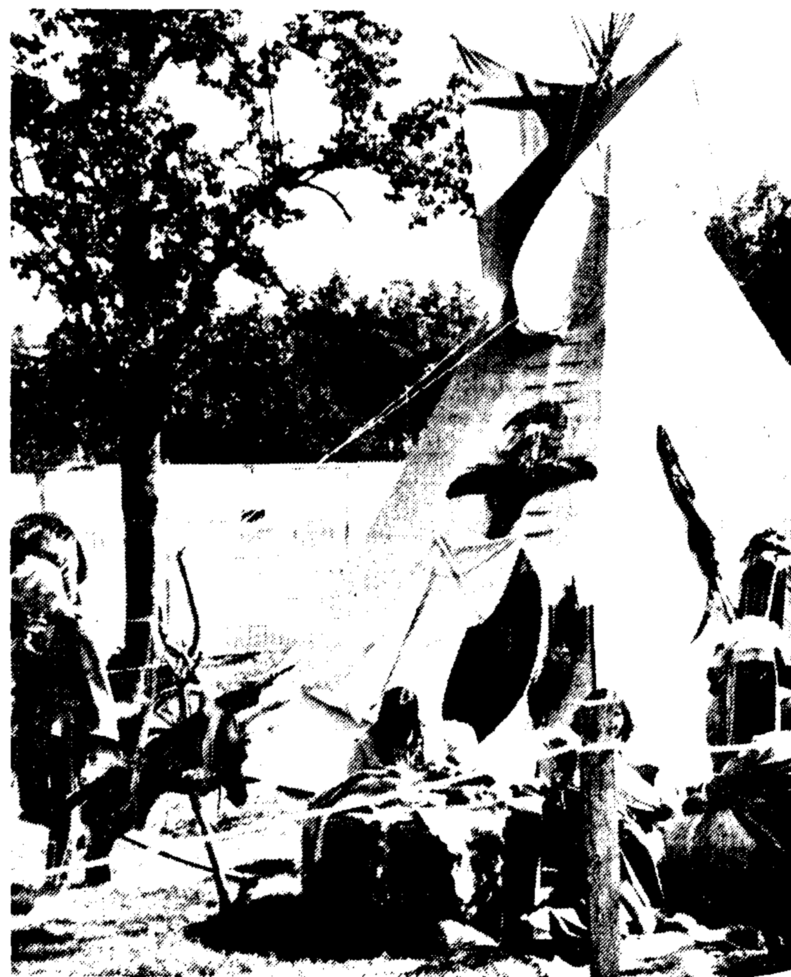
Speciale Vriendjeskorting
De entreeprijs voor deze tekenfilm bedraagt *f* 11,-.
Op vertoon van onderstaande bon krijgen (maximaal 4) Vriendjes van het Limburgs Dagblad een rijksdaalder korting en betalen *f* 8,50 per persoon.
De korting geldt van vrijdag 22 t/m woensdag 27 juli 1994.
Reserveren is gewenst: 0445-714200.

ROYAL THEATER, HEERLEN - DUIMELIJNTJE
Naam: .... KIOSK
Vriendenpasnummer: ....
Aantal personen: .... max. 4

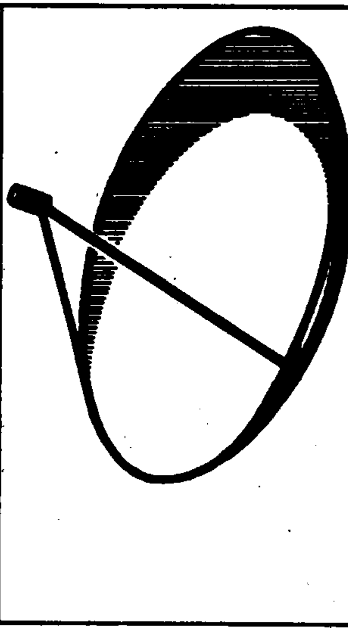
5e COUNTRY- EN WESTERNFESTIVAL VENHOF CITY - HERKENBOSCH

Manège Venhof in Herkenbosch (achter camping Elfenmeer) wordt aanstaande zondag voor één dagje Venhof City. Een allesomvattend country- en westernfestival dat van 13.00 tot 01.00 uur alles en iedereen doet herinneren aan het "wilde" westen. De westernstad met o.a. saloon, jail, hotel, timmerman, smid, en schietsalon wordt zondag bezocht door talrijke artiesten. De Maastrichtse squaredance group maakt zijn opwachting, de Middenlimburgse formatie Dixie Aces is aanwezig, Borderline brengt swingende en nostalgische country-muziek, de Limburgse countryband Mac Ville geeft acte de présence en uiteraard ontbreken Grant & Forsyth niet.
Uitgedoste cowboys, indianen en pelsjagers tonen hun huifkarren, pelsjagerstenten en wigwams aan het publiek en de jeugd zal zich opperbest vermaken tijdens het schatgraven in de "goldmine", het ponyrijden of een rit in de mini-stoomtrein. Dat er gedurende de hele dag genoeg westernhapjes en gekoelde dranken verkrijgbaar zijn, behoeft geen toelichting.
De entreeprijs bedraagt tien gulden (kinderen tot 12 jaar hebben gratis toegang).

Speciale Kioskkorting
Als u aan de kassa van Venhof City onderstaande bon toont krijgt u een rijksdaalder korting. U betaalt dan *f* 7,50 en de bon geldt voor twee personen.

COUNTRY- EN WESTERN-FESTIVAL VENHOF CITY
Naam: .... KIOSK
Woonplaats: ....
Aantal personen: .... Max. 2

Nederland 1

Veronica
Journaal.
Alles kits: David de kabouter.
Journaal.
KRO's Tekenfilmfestival.
Journaal.
Paperclips.
Journaal.
Topscore met Ted de Braak.
Journaal.
Frankrijk special.
Total work out. Fitness.
.15 Buitenechtelijke zaken. Soap.
.40 Dynasty. Amer. soapserie.
(TT) Veronica goes Caribbean. Afl. 2. Met Adam Curry in de Verenigde Staten.
Classic cartoons. Tekenfilms.
Psychologie van 't gezin.
Het fantastische in de kunst. Afl. 2.
(TT) Journaal.
Magnum P.I. Amerikaanse misdaadserie. Afl.: Zelfrespect.
■ My dear secretary. Amerikaanse speelfilm uit 1948.
Culturele antropologie. Afl. 4.
(TT) Journaal.
De meeste stemmen gelden. Programma over conflicten en ergernissen tussen mensen. Herh.
(TT) Ambulance. Programma over mensen die te maken hebben gekregen met een ambulance. Herh.
(TT) Waku waku. Dierenquiz.
Nijntje. Kinderserie. Herh.
Sesamstraat. Afl.: Eten.
Dieren in het wild. Natuurfilmserie. Afl.: Hondachtigen.
Duel in de diepte. Jeugdserie. Afl. 1: Een afschuwelijke boodschap.
KRO's Tekenfilmfestival.
Markant achterland. Serie.
(TT) Journaal.
Lieve Martine. Martine van Os zoekt naar de oplossing voor vragen over gezondheid, relaties, dagelijkse dingen en andere zaken.
Sporen: Ouderlijk huis. Afl. 3: Mishandeling. Herh.
Matlock. Amer. advocatenserie.
Pole to pole. Afl. 8: Het bittere eind. Herh.
-23.45 Journaal.

Nederland 2

Tros/Veronica/EO
13.00-13.07 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
15.00-17.00 **(TT) Tour de France.** Rechtstreeks verslag van de 19e etappe Cluses - Avoriaz (45 km, individuele tijdrit).
17.28 **(TT) Nieuwe natuur.** Informatieve serie over natuurgebieden in wording. Afl. 3. Vanavond worden de Oostvaardersplassen bezocht.
17.54 **De familie Keuzekamp.**
17.58 **2 vandaag.**
18.00 **Journaal.**
18.15 **Actualiteiten.**
18.30 **Hoofdpunten uit het nieuws gevolgd door het weer.**
18.38 **Studio sport.** Met onder andere Tour de France, samenvatting van de vandaag verreden etappe en het Tourjournaal.
19.25 **(TT) Tax free.** Nederlandse comedyserie. Afl. 6: Veertig - nul.
19.56 **America's funniest home-video's.** Amusementsprogramma.
20.24 **(TT) Blind date.** Datingprogramma.
21.15 **TROS tv-show op reis.** Spraakmakende gasten en spectaculair amusement. Vandaag met Lenny Henry, Julie Roberts en Prof. Barnard.
22.11 **Vermist!** (Missing persons). Amerikaanse serie. Afl.: Gebruikt of misbruikt.
23.06 **De Russ Abbot show.** Engelse humor met de komiek Russ Abbot.
23.29 **Dat willen we even kwijt.** Column met Wim Bosboom.
23.38 **Romantic comedy.** Amerikaanse speelfilm uit 1983. De gevierde toneelschrijver Jason Carmichael uit New York gaat op zoek naar inspiratie en ziet in de lerares Engels Phoebe Craddock de ideale schrijfpartner. Jason ontdekt als snel dat Phoebe ook een ideale levenspartner zou zijn, maar jammer genoeg is hij al getrouwd. Pas na negen jaar vruchtbare samenwerking gaat Jason scheiden, maar dan heeft Phoebe zich net verloofd!
01.23-01.28 **Journaal.**

Nederland 3

NOS/Vpro
08.53-09.00 en 17.00-17.70 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
17.30 **Villa Achterwerk: Een hete zomer.** Afl. 6: Schiphol: in de ban van vakantie.
18.00 **Journaal.**
18.19 **Comedy op 3: Een schone heks** (Bewitched). Amer. comedyserie. Afl.: Birdies bogies & Baxter.
18.49 **Beterschap** (Health & efficiency). Engelse comedyserie. Afl. 2. Diane vindt dat het aantal operaties omhoog moet en suggereert dat men zich gaat toeleggen op de besnijdenis van mannen. Kate Russelll verheugt zich op een romantisch avondje met Michael Jimson op de dag dat ooit hun voorgenomen huwelijk afgezegd werd.
19.19 **Redemption song.** 12-delige documentaireserie over de geschiedenis van het Caribisch gebied. Afl. 4: De ziel van Afrika.
19.49 **North Sea Jazz Festival 1994.** Compilatie van optredens tijdens dit festival dat op 8, 9 en 10 j.l. in Den Haag werd gehouden. Afl. 1. In deze terugblik veel aandacht voor vibrafonist Lionel Hampton (85)and His Golden Men of Jazz.
20.23 **Maigret: Maigret en het lijk zonder hoofd** (Maigret et le corps sans tete). Politiefilm uit 1992. Een duiker vist in een kanaal een aantal lichaamsdelen op, maar kan het bijpassende hoofd niet vinden. Maigret wordt gewaarschuwd en deze begeeft zich naar het dichtsbijzijnde café om te bellen. De uitbaatster van dit café gedraagt zich in zijn ogen heel vreemd.
22.00 **(TT) Journaal.**
22.15 **Sportjournaal.** Samenvatting van de 19e etappe in de Tour de France. Verder in deze uitzending o.a. beelden van de wereldkampioenschappen atletiek voor junioren in Lissabon.
22.30 **Nova.** Actualiteitenprogramma.
23.00 **Trekking dagelijkse lotto.**
23.06 **Kiss of the spider woman.** Amerikaanse speelfilm uit 1985.
01.01-01.06 **Nieuws voor doven.**

RTL4

06.30 **Hei elei kuck elei.**
07.00 **Nieuws & krantenoverzicht.**
07.07 **Bob in the bottle.**
07.30 **Nieuws & krantenoverzicht.**
07.37 **The taxi boys.**
08.00 **Nieuws & krantenoverzicht.**
08.08 **The bold & the beautiful.** Herh.
08.30 **Nieuws.**
08.35 **Santa Barbara.** Amerikaanse soap. Deel 1. Herh.
09.00 **Nieuws & krantenoverzicht.**
09.10 **Santa Barbara.** Deel 2. Herh.
09.30 **The Simpsons.** Amerikaanse tekenfilmserie. Herh.
09.55 **Rescue 911.** Amerikaanse gedramatiseerde documentaire. Herh.
10.55 **As the world turns.** Amerikaanse soapserie. Herh.
11.40 **Studs.** Amer. datingprogram.
12.05 **Telekids.** Kinderprogramma.
13.05 **Love boat.** Amer. serie. Herh.
13.50 **The upper hand.** Engelse comedy. Herh.
14.25 **As the world turns.** Amerikaanse serie.
15.10 **Rad van fortuin.** Spelprogram.
15.40 **Santa Barbara.** Amerikaanse soap.
16.30 **The Oprah Winfrey show.** Amerikaanse talkshow.
17.20 **Wie ben ik?** Spelprogr. Herh.
18.00 **Zes uur nieuws.**
18.15 **Ooggetuige.** Reportages. Herh.
18.30 **Rad van fortuin.** Spelprogram.
19.00 **Full house.** Amer. comedy.
19.30 **Half acht nieuws.**
19.50 **Weer.**
20.00 **The bold & the beautiful.** Amerikaanse soap
20.25 **Rescue 911.** Amerikaanse gedramatiseerde documentaireserie.
21.15 **Postema op pad.** Koos Postema bezoekt bijzondere en bekende Nederlanders. Herh.
22.05 **Where I live.** Amer. comedy.
22.30 **Home improvement.** Amerikaanse comedyserie.
23.00 **Nieuws en weer.**
23.15 **Reform school girls.** Amerikaanse speelfilm uit 1986.
00.55 **David Letterman.** Amerikaanse talkshow.
01.40 **Nachtprogramma.**

RTL5

14.30 **TV boetiek.** Homeshopping-programma.
15.00 **Sport: Golf Heineken Dutch open.** Live verslag.
17.50 **C.O.P.S.** Cartoon.
18.15 **Paradise Beach.** Australische serie.
18.40 **Happy days.** Amerikaanse comedy.
19.10 **21, Jump street.** Canadese politieserie.
20.00 **Sport: Atletiek Oslo.** Live verslag.
22.15 **Sportnieuws.**
22.30 **Brigitte Bardot sings.** Documentaire.
23.55 **Welcome to hard times.** Amerikaanse western uit 1967. Met: Peter Fonda, Janice Rule e.a. Een klein stadje wordt geterroriseerd door een man. Hij richt ravages aan, intimideert iedereen en vermoordt de nodige personen. Een paar mensen overleven de acties. Will Blue, Molly Riordan en Jimmy Feern besluiten de stad opnieuw op te bouwen, maar houden in gedachten dat de moordenaar terug kan komen. De rust keert weer in het stadje, maar dat is slechts van korte duur. Blue wordt geconfronteerd met de roekeloze moordenaar en moet de moeilijkste beslissing van zijn leven nemen.
01.40 **Hei elei, kuck elei aktuell.**
02.10 **Nachtprogramma.**

● *Documentaire over het leven van Brigitte Bardot (foto). (RTL5 - 22.30 uur).*

RTBF/La Une

16.25 Vacaturebank. 16.40 Nouba nouba. 17.35 Charlie's angels. Afl. 34. 18.30 Info première. 18.55 Maguy. Afl. 55. 19.30 Nieuws. 20.05 Tour de France. Samenvatting van de 19e etappe: Cluses - Avoriaz, individuele tijdrit. 20.15 Les carnets du bourlingueur. Magazine. 20.55 Docteur Petiot. Franse speelfilm uit 1990. 22.35 Laatste nieuws. 22.55 Beursberichten. 23.00-00.25 Ciné-club de minuit: Céline. Franse speelfilm uit 1991.

Sports 21

15.05 Tour de France. Rechtstreeks verslag van de 19e etappe: Cluses - Avoriaz, individuele tijdrit. 18.00 Vervolg Tour de France. 18.47 Les Schtroumpfs. 19.12 Info première. 19.30 Zie RTBF/La Une. 20.00 Atletiek. IAAF Grand Prix 'Golden Four' Meeting in Oslo. 23.04-23.09 Beursberichten.

BBC 2

07.20 Open University. 09.00 Breakfast news. 09.15 Westminster daily. 10.00 ■ The miracle of the bells. Amer. speelfilm uit 1948. 11.55 Cricket. Rechtstreeks. 14.00 Open view. 14.05 Mistakes. Tv-bloopers. 14.20 Model Millie. 14.35 Cricket. Vervolg. Met om 15.00 en 16.00 nws. 16.50 nws. 17.00 Paardesport en Cricket. Vervolg. 19.30 Perpetual motion. Documentaireserie. 20.00 Alun Lewis: Death and beauty. Portret. 20.45 What the papers say. 21.00 Jupiter collision. Serie progr.'s ter gelegenheid van de verwachte inslag op Jupiter van een grote rots. 21.30 Tuiniermagazine. 22.00 Red Dwarf IV. Sf-comedyserie. 22.30 Michael Moore's tv nation. 23.20 Sean's shorts. Vandaag: Londen. 23.30 Newsnight. 00.15 Woodstock diary. Afl. 1: Day one - Friday. Met optredens van o.a. Richie Havens, County Joe, John Sebastian en Tim Hardin. 01.15 Hell's Angels on wheels. Amer. speelfilm uit 1967. Met: Jack Nicholson e.a.

Eurosport

08.30 Step aerobics. 09.00 Atletiek. WK voor junioren vanuit Lissabon. 10.00 Tour de France. Etappe van gisteren. 11.00 Eurofun. 11.30 Tennis. ATP-Magazine. 12.00 Grand Prix magazine. 12.30 Intern. motorsports. 13.30 Tennis. ATP-Cup vanuit Stuttgart. 15.00 Tour de France. 19e etappe: Tijdrit Cluses - Avioraz (47,5 km). Live. 17.05 Tennis. ATP-Cup vanuit Stuttgart. Live. 18.00 Motorsport magazine. 18.30 Intern. motorsports. 19.30 Eurosportnieuws. 20.00 Golf. Heineken Dutch Open vanuit Hilversum. 22.00 Tour de France. Etappe van vandaag. 23.00 Boksen. 00.00 Atletiek. WK voor junioren. 01.00 Motorsport magazine. 01.30-02.00 Eurosportnews.

Duitsland 1

länderjournal.
Morgenmagazin: WM-Studio-Extra. Sportprogramma.
ZDF-Morgenmagazin. Ontbijttelevisie met sport, economisch nieuws en elk half uur heute.
heute.
Dallas. Afl.: J.R. in Wut. Herh.
JOYrobic. Fitness.
heute.
Abenteuer und Legenden. Reportage over een tocht van Alaska naar Siberië per kayak. Herh.
Hundert Meisterwerke. Serie kunstbeschouwingen.
heute. Met beursberichten.
Die volkstümliche Hitparade im ZDF. Volksmuziekprogramma.
JA oder NEIN. Spelprogramma.

Umschau.
Presseschau.
ARD-Sport extra. Met Tennis: ATP-toern. van Stuttgart; Tour de France: 19e etappe: Cluses - Morzine-Avoriaz. Met om ca. 14.00-14.03, 15.00-15.03 en 16.00-16.03 Tagesschau. NB! wegens mogelijke verlenging van de uitzending volgende tijden onder voorbehoud.
17.00 (TT) Tagesschau.
17.10 Brisant. Bouelevardmagazine.
17.40 ARD vor acht. Reg. informatie.
17.50 Tagesschau-Telegramm.
17.56 Kojak - Einsatz in Manhattan. Afl.: Die Toten vom Central Park.
18.50 Tagesschau-Telegramm.
18.55 Die Dinos, serie.
19.25 Verstehen Sie Spass? Extra.
19.57 Heute abend im Ersten.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 Wenn Ludwig ins Manöver zieht. Duitse komedie uit 1967.
21.44 Tagesthemen-Telegramm.
21.45 ARD-exclusiv.
22.30 Tagesthemen. Met Bericht.
23.00 Sportschau. Sportprogramma.
23.25 (TT) Home improvement. Amer. comedyserie.
23.50 The man of the west. Amerikaanse speelfilm uit 1958.
01.25 Tagesschau.
01.35 ■ Der FBI-Agent (G-Men). Amerikaanse speelfilm uit 1935.
03.00-03.05 Z.E.N.. Schwäbische Miniaturen. Afl.: An der Wörnitz.

Duitsland 2

05.05 **Gezamenlijk programma.** Zie Duitsland 1.
09.03 **Ferien-Fieber.** Zomervakantieprogramma voor de jeugd. Met om:
09.03 **Pink Panther.** Amerikaanse tekenfilmserie.
09.15 **Der Käpt'n und die Kinder auf Schatzsuche.** Tekenfilm.
09.25 **Der Drache Daniel - Ein Drache, den man einfach liebhaben muss.** Jeugdfilm van Hans Kratzert.
11.00 **heute.** Met beursberichten.
11.04 **Die volkstümliche Hitparade im ZDF.** Volksmuziekprogramma.
12.05 **JA oder NEIN.** Spelprogramma.

12.35 **Umschau.**
12.55 **Presseschau.**
13.00 **ZDF-Mittagsmagazin.** Met heute.
13.45 **EURO.** Europees magazine.
14.30 **Mit dem Wind um die Welt.** Afl.: Südseezauber und S.O.S. Vandaag een bezoek aan Frans-Polynesië en Tahiti.
15.15 **Pingu.** Poppenserie.
15.20 **heute.**
15.25 **Mystery mansion.** Amerikaanse speelfilm uit 1983.
17.00 **heute, sport en weerbericht.**
17.15 **länderjournal.** Aansl.: Bürger, rettet Eure Städte!Monumentenzorg uit de Oostelijke deelstaten. Aansl.: heute-Schlagzeilen.
18.00 **Freunde fürs Leben.** Duits-Oostenrijkse serie. Afl.: Kindesraub. Aansl.: Guten Abend.
19.00 **heute.**
19.20 **Weerbericht.**
19.25 **Forsthaus Falkenau.** Duitse serie. Afl.: Irrwege zur Braut. Herh.
20.15 **(TT) Der Alte.** Misdaadserie.
21.15 **Die Reportage: Schilda ist nicht überall.** Reportage over de financiële problemen van diverse gemeenten in Duitsland.
21.45 **heute-journal.**
22.15 **aspekte.** Cultureel magazine.
22.45 **ZDF Sport extra.** Met atletiek: IAAF Grand Prix 'Golden Four' Meeting vanuit Oslo.
23.45 **Schuld war nur der Bossa Nova.** Duitse tv-film. Herh.
01.15 **heute.**
01.20-02.40 **(TT)Monnaie de singe.** Frans-Italiaans-Spaanse speelfilm uit 1965 van Yves Robert.

Duitsland 3 West

08.15 Tele-Gym. 08.30 Zomercursus geschiedenis. 09.00 Tele-Praxis. 09.15 Abgehangen und vergessen. Documentaire. 10.00 Cursus schaken. 10.15 Kuk. 10.45 In de Vlaamsche Pot. Afl. 17. 11.15 Gipfelglück. Afl. 7. 12.00 Bonn am Rohr. 12.45 Panorama. 13.30 Zomercursus geschiedenis. 14.00 WDR aktuell. 14.05 Hit-Clip. 14.30 Dagegen sein ist immer leicht. Afl. 1: Schickt sie doch einfach heim. 15.00 WDR aktuell. 15.05 FensterPlatz. 16.00 Hilferufe. 16.30 100 Grad. 18.00 NRW. 18.05 KuK. 18.30 Konto. 18.45 Aktuelle Stunde. 19.25 Fensterprogr. der Landesstudios. 19.45 Küsse unterm Regenbogen. Vandaag o.a. The Golden Earrings, Udo Jürgens en Francoise Hardy. 20.15 Westpol. 21.00 WDR aktuell. 21.15 Ein Herz und eine Seele. Serie. 22.00 B. trifft. Vandaag over het leven van prostituée Domenica Niehoff. 23.00 Rocklife: Bonnie Raitt. Registratie van het concert dat deze Amerikaanse zangeres/slidegitariste. 00.30 Nachrichten. 00.35-09.00 Nachtprogrammering.

Duitsland 3 SWF

13.00 Saar-Report. 13.30 Politik Südwest (Baden-Württemberg). 14.00 Mundart und Musik aus Friedrichshafen. 15.00 Sport 3 extra: Tour de France. 19e etappe: Individuele tijdrit Cluses - Avoriaz. 17.30 Cursus rhetoriek. 18.00 Menschen und Tiere. Afl.: Amphibien. 18.24 Kinder-Verkehrsspot. 18.25 Unser Sandmann. Kinderprogr. 18.30 Südwest aktuell. 18.35 Hallo wie geht's? Medisch magazine. 18.50 Fahr mal hin. Afl.: Der Pfälzerwald. 19.20 Landesschau. 19.48 Landesschau aktuell. 20.00 Tagesschau. 20.15 MuM extra - made in Germany. Afl.: Heinrich Nordhoff, Mister Volkswagen. 21.00 Nachrichten. 21.15 Tennis. ATP-Cup vanuit Stuttgart. 21.30 Drei in einem Boot. Afl.: Ein Ausflug nach Badenweiler am Rhein. 22.30 Streit im Schloss. Thema: Ich will alles, und zwar sofort. 00.00 Revue im Alcazare. Reportage over de Parijse revue. 01.00 Schlussnachrichten. 01.15 Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

09.05 Emergency. 10.00 The bold and the beautiful. 10.30 Days of our lives. 11.00 Der Preis ist heiss. Spelshow. 11.30 Familien Duell. Spelprogr. 12.00 Punkt 12. Middagmagazine. 12.30 Springfield Story. 13.15 California Clan. 14.10 Murder, she wrote. 15.00 Ilona Christen. Thema: Den Krebs besiegt. 16.00 Hans Meiser. Thema: Väter und Töchter - Beziehungskisten. 17.00 Who's the boss?. 17.30 Married with children. 18.00 The bold and the beautiful. 18.30 Explosiv - Telegramm. 18.45 RTL aktuell. Nieuws en sport. 19.10 Explosiv - Das Magazin. 19.40 Gute Zeiten, schlechte Zeiten. Duitse familieserie. 20.15 Die Heimatmelodie. Volksmuziekprogr. 21.15 Zum Stanglwirt, comedyserie. 21.45 Unter einer Decke. 22.05 Wie Bitte?! Satirisch consumentenmagazine. 23.05 RTL-Nachtshow. Talkshow. 00.00 RTL-Nachtjournal. Nieuwsmagazine. 00.30 Zum zweiten Frühstück: Heisse Liebe. Duitse softsexfilm uit 1972. 01.45 Caligula & Messalina. Italiaanse softsexsfilm uit 1981. 03.30 Bleib sauber, Liebling Rosy und der Herr aus Bonn. Duitse speelfilm uit 1971. 04.55 Tekenfilmserie.

SAT 1

05.30 Deutschland heute morgen. Ontbijttv 08.30 Wirtschaftsforum. 09.00 Superboy. 09.30 Love Boat. 10.30 Neighbours. 11.00 The young and the restless. 11.55 Riskier' was! 12.30 Knots landing. 13.30 Love Boat. 14.30 Superboy. 15.05 Bonanza. 16.00 Star trek: The next generation. 17.00 Riskier' was! Quiz. 17.30 Reg. progr.'s. 18.00 Geh aufs Ganze! Spelprogr. 19.00 Newsmagazin. 19.19 täglich ran - Sport. 19.30 Glücksrad. 20.15 Brubaker. Amer. actiefilm uit 1979. 22.50 Stephen Kings It. 2-delige Amer. tv-film uit 1990. Afl. 2. Aansl.: TopNEWS. 00.30 Danish Bedside. Deense erotische speelfilm uit 1975. 01.55 Paris, palace hotel. Frans-Ital. komedie uit 1956. 03.30 Stephen Kings It. Amer. tv-film uit 1990. Herh. 05.05 Bonanza. Herh. 05.55 Star Trek: The next generation. Amer. sf-serie. Herh.

België/TV 1

17.55 **Tik tak.** Animatieserie. Afl. 203.
18.00 **Journaal.**
18.10 **Mooi en meedogenlooos** (The bold and the beautiful). Amerikaanse serie. Afl. 990.
18.35 **Black Beauty.** Amerikaanse jeugdserie. Afl. 24: Bedrog.
18.58 **Samsonclip.**
19.03 **Hélène en de jongens** (Hélène et les garcons). Franse serie. Afl. 40: Het juiste profiel.
19.30 **Journaal, sport en weerbericht.**
20.00 **Buren** (Neighbours). Australische serie. Afl. 1415.
20.20 **North to Alaska.** Amerikaanse western uit 1960. Bron: Naar het toneelstuk Birthday-gift van L. Fodor.
22.15 **Boulevard: In de schaduw van de Vorst.** Serie over het leven van de Belgische koninginnen. Afl. 2. Vandaag aandacht voor de Zweedse prinses Astrid, verloofde van Leopold III en later de meest populaire vorstin; verder Fabiola, de weduwe van Boudewijn en Paola, de echtgenote van Albert II, de huidige koning der Belgen.
22.49 **Vlaanderen Vakantieland.** Toeristische tips. Aansl.: Paardenkoersen.
23.00 **Vandaag en sport.**
23.25 **Tropical heat.** Amerikaanse misdaadserie. Afl. 58: Slummin' it.
00.14-00.17 **Coda.** Albert Bontridder leest voor uit eigen werk. Vandaag: Naarstige vorser.

België/TV2

15.05-17.05 **Ronde van Frankrijk.** Rechtstreeks verslag van de 19e etappe: Cluses - Morzine/Avoriaz.
19.30 **Journaal, sport en weerbericht.**
20.00 **Tour Bis.** Samenvatting van de 19e etappe.
21.20 **Vlaanderen Vakantieland.** Toeristische tips.
21.30 **Journaal, sport en weerbericht.**
22.00-00.05 **Quelques jours avec moi.** Franse psychologische speelfilm uit 1988 van Claude Sautet.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. 12.00 Nieuwsflits. 12.05 La chance aux chansons. 12.45 Frans nieuws. 13.05 La maison Deschenes. 13.30 La fortune Gaspard. Tv-film. 15.00 Tuiniermagazine. 15.35 Quelle histoire. Spelprogr. 16.00 Nieuws. 16.10 Vision 5. Gev. magazine. 16.25 40 Degrés à l'ombre. Gev. zomermagazine. 18.30 Nieuws. 18.55 Revue de presse des pays arabes. 19.00 Paris lumières. 19.25 La météo des cinq continents. 19.30 Belgisch nieuws. 20.00 Strip tease. Gev. magazine. 20.55 La météo des cinq continents. 21.00 Frans nieuws. 21.40 Surprise sur prise. 23.10 37x2. Medisch magazine. 00.10 Frans nieuws. 00.35 Le journal du Tour. 01.05 Mediasud. 01.15 Ici l'Afrique. Afl. 4. 02.15 40 Degrés à l'ombre. 04.20 Temps présent. 05.25 Eclats de rue.

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. 12.30 Nieuws. 12.35 La signora in giallo. 13.30 Nieuws. 14.00 Mi ritorni in mente flash. 14.10 Caccia al Marito. 16.05 Uno per tutti. Gev. kinderprogr. 17.55 Oggi al Parlamento. 18.00 Nieuws. 18.20 In viaggio nel tempo. 19.05 Mi Ritorni in Mente. 20.00 Nieuws en sport. 20.40 La Conquista del West. 23.20 TG1. 23.30 A bruciapelo. 00.05 TG1 Notte. 00.10 Che tempo fa. 00.15 Oggi al Parlamento. 00.40 Nachtprogrammering.

BBC 1

07.00 Business breakfast. 08.00 BBC Breakfast news. 10.05 Teenage mutant hero turtles. 10.30 Ipso facto. 11.00 nws. 11.05 Playdays. 11.30 Teddy trucks. 11.35 Run the risk. 12.00 nws. 12.05 Moonlighting, misdaadserie. 12.55 Red and blue cartoon. 13.00 nws. 13.05 Pebble Mill. 13.55 Reg. nws. 14.00 nws. 14.30 Neighbours. 14.50 Going for gold. Quiz. 15.15 Paardenkoersen. 16.50 Tekenfilms. 17.10 Rugrats. 17.35 The really wild show. 18.00 Newsround. 18.10 Ship to shore. 18.35 Neighbours. 19.00 nws. 19.30 Regionaal nws. 20.00 The contenders. Magazine. 20.30 Intern. young driver of the year.Rijvaardigheidscompetitie. 21.00 Open all hours. Comedyserie. 21.30 Paramedics. Serie. 22.00 nws. 22.30 Men behaving badly. Serie. 23.00 Return to lonesome dove. Afl. 2. 00.35 Cricket. Samenvatting van de 2e dag van de eerste testmatch Engeland - Nieuw-Zeeland. 01.15 Friday the 13th part VI: Jason lives. Amer. horrorfilm uit 1989.

NBC

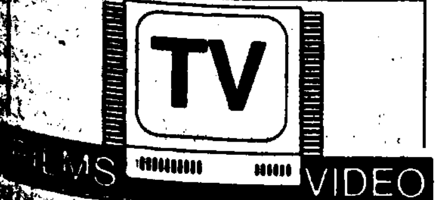
05.30 NBC News. 06.00 Business insiders. 06.30 NBC News. 07.00 ITN World news. 07.15 US Market wrap. 07.30 Business insiders. 08.00 ITN World news. 08.15 US Market wrap. 08.30 NBC News. 09.00 Super shop. 10.00 Rivera live. Discussieprogr. 11.00 Holiday destinations. Informatief Vakantiemagazine. 11.30 Equal time. Actueel discussieprogr. 12.00 Today's business. 13.00 Today. 13.30 FT Business today. 14.00 Today. 14.30 The money wheel. Financieel-econ. magazine met beursberichten. 17.30 FT Business tonight. 18.00 Today. 19.00 ITN World news. 19.30 Sport on NBC Super Channel. Met Go Intern. motorsports. Vandaag: GP Motorcross 125 cc van San Marino en de ADAC Touringcars vanaf Zandvoort. 20.30 Frontal. Politiek magazine. 21.30 Entertaiment X-press. Gev. magazine. 22.00 ITN World news. 22.30 The tonight show. Talkshow. 23.30 Real personal. Talkshow. 00.00 FT Business tonight. 00.20 US Market wrap. 00.30 Nightly news. 01.00 Equal time. Actueel discussieprogr. 01.30 Talkin' jazz. Muziekprogr. 02.30 Holiday destinations. 03.00 Rivera live. 04.00 Talkin' jazz. 05.00 Holiday destinations.

MTV

06.00 Awake on the wild side. 09.00 Ingo. 12.00 The soul of MTV. 13.00 Greatest hits. 14.00 Simone. 16.30 The report. 16.45 At the movies. 17.00 News at night. 17.15 3 from 1. 17.30 Dial MTV. 18.00 Music non-stop. 20.00 Greatest hits. 21.00 Most wanted. 22.30 Beavis & Butt-head. 23.00 The report. 23.15 At the movies. 23.30 News at night. 23.45 3 from 1. 00.00 Unplugged with Lenny Kravitz. 01.00 Marijne van der Vlugt. 02.00 Chill out zone. 03.00-06.00 Night videos.

CNN

24 uur per dag nieuws, met om: 07.30 Moneyline. 08.30 World report. 09.45 CNN Newsroom. 11.30 World report. 12.15 World sport. 12.30 Business morning. 13.30 Business day. 14.30 Business Asia. 15.00 Larry King live. 16.45 World sport. 17.30 Business Asia. 20.00 World business today. 21.00 Intern. hour. 22.45 World sport. 23.00 World business today update. 23.30 Showbiz today. 00.00 The world today. 01.00 Moneyline. 01.30 Crossfire. 02.00 Prime news. 03.00 Larry King live. 05.30 Showbiz today. Herh.

Nederland 1
13.50 uur - My Dear Secretary - (1948-USA) Vermakelijke komedie van Charles Martin over de echtelijke beslommeringen die ontstaan als een man zijn vrouw een bestseller ziet schrijven. Met: Laraine Day en Kirk Douglas.

Duitsland 2
15.25 uur - Mystery Mansion - (1983-USA) Spannende thriller van David E. Jackson over de geesten van een vermoord echtpaar in een huis, waar kinderen een verkenningstocht houden. Met: Dallas McKennon.

Duitsland 1
20.15 uur - Mister Billion - (1977-USA) Italiaanse westernfan Terence Hill is dolgelukkig als hij naar Amerika kan. Om zijn erfenis te krijgen heeft hij zijn maat Bud Spencer hard nodig. Regie: Jonathan Kaplan.

België/TV 1
20.20 uur - North To Alaska - (1960-USA) Western van Henry Hathaway met John Wayne en Stewart Grager. Sam moet de verloofde van zijn vriend ophalen, maar ze is al getrouwd. Hij besluit een andere vrouw mee te nemen.

België/TV 2
22.00 uur - Quelques Jours Avec Moi - (1988-F) Satirisch drama van Claude Sautet met Daniel Auteuil en Sandrine Bonnaire. Ex-zenuwpatiënt verzeilt in het criminele milieu. Burgerlijke hypocrisie wordt flink op de hak genomen.

Nederland 3
23.06 uur - Kiss of the Spider Woman - (1985-USA/BR) Twee mannen delen een Zuidamerikaanse cel, een homo en een politieke dissident. Ontroerend, hard en wrang. Magistraal spel van William Hurt. Regie: Hector Babenco.

Nederland 2
23.38 uur - Romantic Comedy - (1983-USA) Saai drama van Arthur Hiller over de werkrelatie tussen Broadwayschrijver Dudley Moore en lerares Engels Mary Steenburggen.

Duitsland 1
23.50 uur - Man of the West - (1958-USA) Boeiende western van Anthony Man waarin een vader zijn treinreis verstoord ziet door een bende bandieten. Dan blijkt hij vroeger zelf ook bandiet te zijn geweest. Met: Gary Cooper.

● *Martial (Daniel Auteuil) raakt in het Franse psychologische drama 'Quelques jours avec moi' erg onder de indruk van het dienstmeisje Francine (Sadrine Bonnaire). (België/TV 2 - 22.00 uur).*

BBC 2
01.15 uur - Hell's Angels on Wheels - (1967 USA) De jonge Jack Nicholson steelt de show in deze gewelddadige cultfilm. Hij is de pompbediende die door Hell's Angels van zijn station wordt weggelokt.
Regie: Richard Rush.

Duitsland 2
01.20 uur - Monnaie de Singe - (1965-F/I/E) Goede mix van humor en spanning in deze misdaadfilm van Yves Robert. Schilder wordt gevraagd voor een toneelstuk nepgeld te maken. Met: Robert Hirsch en Sylva Koscina.

Duitsland 1
01.35 uur - G-Men - (1935-USA) Advocaat besluit van beroep te veranderen: hij wordt FBI-agent. Misdaadfilm van William Keighley met James Cagney in een heldenrol.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16.30, 17.30, 18.30 nieuws.
7.07 Vara Radio I vrijdageditie. 9.05 Het balkon. 10.05 NL Buitenland. 11.05 Argos. 12.07 Vara Radio I vrijdageditie. 14.05 Radio Tour de France 1994. 17.07 Tros Aktua. 19.04 VPRO's Vrijdagzomeravond. 22.04 Hier en nu-sport. (Onder voorbehoud: 22.04 De avondetappe). 23.07 Met het oog op morgen. 0.04-7.00 Tros Nachtwacht.

Radio 2
Elk heel uur nieuws.
7.04 Thank God it's friday. 9.04 Adres onbekend (Muziek terwijl u zoekt). 12.04 Het hart van twee. 14.04 Het paleis. 17.04 Fileradio. 18.04 Alle mensen. 19.04 Club Veronica trend. 20.04 De avond van het sentiment, met om: 20.04 De hits van...; 22.04-24.00 Listen to the music.

Radio 3
Elk heel uur nieuws.
6.04 Breakfast-club. 9.04 Arbeidsvitaminen. 12.04 De steen & been show. 14.04 Carola. 15.04 The magic friends. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De Vakantiespits. 19.04 Spoor 7. 20.04 Paperclip magazine. 21.04 Villa 65. 0.04 Countdown café. 2.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00, 20.00 nieuws.
7.02 Ouverture. Barokmuz. 8.04 Opus 4. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Het ochtendconcert. Kamerork. Utrechts Conservatorium. 13.04 En nu ... mijn verzoek. 14.00 Middagconcert: Het internationale concertcircuit. Liederen voor bariton en piano. 16.00 De Nederlanden: Kox en De Boer. 17.00 Operette. 18.04 Rattle dirigeert Szymanovsky. 19.00 Avondconcert: de Vara matinee. Götterdämmerung, opera van Wagner. Koor van de Nederlandse Opera, Gr. Omroepkoor en Radio Filharm. Ork. o.l.v. Edo de Waart met sol. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 en 23.00 nieuws.
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepvaartberichten. 7.05 NOS Sportief. 7.30 Vroeg op 5. 8.55 Waterstanden. 9.02 NCRV-vrijdag op vijf, met om: 9.02 Het gesprek; 10.02 Plein publiek; 11.02 Rondom het woord. 12.02 Bonnefooi. 12.30 Werken aan werk. 13.10 Gebeurtenissen. 14.02 De ronde tafel van Pam. 15.02 Opium radio. 17.10 Radio UIT. 18.02 Religieus programma in twee talen: 18.02 Arabisch programma; 18.30 Turks programma. 19.00 Waar waren we ook alweer? 19.15 Nieuws en actualiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.40 Nieuws en actualiteiten in het Chinees. 21.00 Licht en uitzicht. 21.40 Boeken wijzer. 22.00 Theologische verkenningen. 22.20 Gouden instrumentale klanken. 22.40 Dunami bo man (Geef mij je hand). 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
7.00 Limburg Aktueel met om 7.30 uur ANP. 8.00 RadioNieuwsCentrale, binnen/buitenlandrubriek. 8.30 Regionaal nieuws. 8.35 Limburg aktueel. In Rondje Frankrijk: mevr. Bloemendaal (Boffres). 9.00 Tussen de bedrijven door. Verzoekplaten van bedrijven en instellingen. 11.00 Op de valreep, met de minuut van... agendarubriek. 12.00 Limburg Actueel met om 12.30 uur ANP. 13.00 RadioNieuwsCentrale, binnen/buitenlandrubriek. 13.30 Regionaal nieuws. 13.35 Licht Limburgs met zomeragenda. 14.00 Radio Tour de France, overgenomen van Radio 1. 17.00-18.00 Limburg Aktueel met om 17.30 uur ANP.

BRTN/Radio 2
Elk heel uur nieuws.
8.10 Het leven is mooi. 10.00 Nieuws 10.03 Gewoon genieten (om 11.00 Weerbabbel door Bob de Richter). 11.50 Het koekoekeneet. 12.00 Radio 2 regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Golfbreker, zomers familieprogramma aan de kust. 14.00 Het Algemeen Belang. 16.00 Abraham al gezien? 17.00 Radio 2 regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 Hitriders. Toppers en platen van vroeger. 20.00 Zomer met Radio 2. Wervelende show, die rechtstreeks wordt uitgezonden. 22.00 nieuws. 22.05 Country-Side. Country- en westernmuziek met Erik Bayens. 23.30 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Nieuws: 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 12.30, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30 en 20.00 uur.
6.05 Radiofrühstück + Spiel 'Glückstreffer' (6.15 Wort in den tag; 6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungskalender; 7.30 Regionalnachrichten; 8.30 Presseschau). 9.05 Regionalnachrichten. 9.10 Gut Aufgelegt. Tips und Themen am Vormittag. 12.05 Musik à la carte (12.30 BRF Aktuell). 13.00 Presseschau. 13.05 Musikbox. 16.05 Popcorn. 18.00 Regionalnachrichten. 18.05 BRF-Aktuell (Aktuelles vom Tage). 18.40 Jazz. 20.05-21.00 Lieder, Chansons & Folk.

Happy RTL Radio
Elk heel uur nieuws.
7.00 Bart van Leeuwen. 10.00 Jan de Hoop. 12.00 Jan van de Putte. 16.00 Ron Bisschop. 20.00 De De Goudmijn. 24.00-07.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie. 8.07 Morgenmelodie und Wetterbericht. 9.05 Musikpavillon (9.20 Feuilleton Opfer der Liebe). 12.00 Nachrichten, Zur Sache. 12.07 Gut aufgelegt (met om 13.00 Mitmenschen en 14.00 Nachrichten, Stichwort Wirtschaft). 15.00 Café-Konzert (15.40 Radiofeuilleton Opfer der Liebe). 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Der Tag um fünf. 17.07 Musikexpress. 20.00 Nachrichten. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.00 Musik zum träumen. 22.30-4.05 Nachtexpress.

imburgs agblad

VRIJDAG 22 JULI
MAASTRICHT: Carillonconcert vanuit de toren van het stadhuis, op de markt, van 11.30 tot 12.30 uur.

MAASTRICHT: Slangenexpo Serpo in de Dominicanerkerk. Dagelijks van 10 tot 22 uur te bezichtigen.

MAASTRICHT: Orgelconcert Fréderic Desenclos in de St.-Matthiaskerk, aanvang 20 uur, entree 5 gulden.

ZATERDAG 23 JULI
HASSELT: Kunstmarkt Hasselt Montmartre, achter het Stadhuis, Walputstraat, Groenplein, van 14 tot 18 uur.

MARGRATEN: Fossielen zoeken in de Mergelgroeve van 't Ankersmit, 't Rooth-Bemelen, ingang St.Antoniusbank, van 9 tot 15.30 uur.

MAASTRICHT: Antiek- en vlooienmarkt in de Stationsstraat.

MAASTRICHT: Ballonfestival op sportterrein Taapijnkazerne, tussen 6.30 en 16 uur vertrek heteluchtballonnen. Ook zondag.

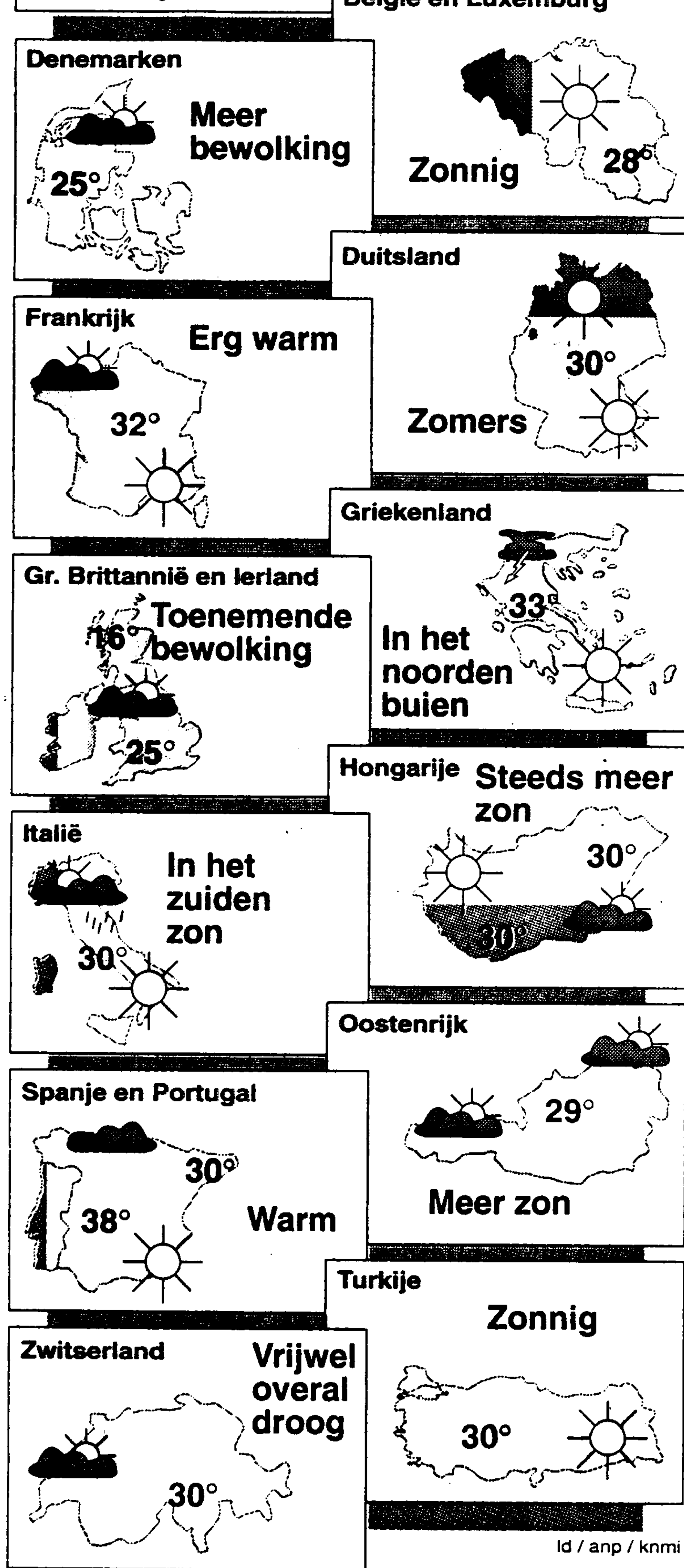
ROERMOND: Beklimming toren St.-Christoffelkathedraal, hele dag.

EIJSDEN: Diepstraatfeesten.

KERKRADE: Fuchsia- en kuipplantententoonstelling in de Botanische Tuin, op werkdagen geopend van 12 tot 20 uur, zaterdag en zondag van 10 tot 20 uur. Toto en met 31 juli.

Gaffelhangen in Epen

Zolang mogelijk blijven hangen aan een omgedraaide hooivork. Daar draait de wedstrijd 'Gaffelhangen' om, die vanavond om 19.30 uur wordt gehouden bij het patronaat aan de Wilhelminastraat in Epen.
De entree is gratis maar deelnemers moeten 1 gulden betalen voor iedere poging. De beste tijden komen aan het eind van de avond tegen elkaar uit en de winnaar gaat naar huis met een wisseltroffee. Ook is er een wedstrijd boomstam zagen.
De 'verspilde' krachten kunnen weer worden aangevuld bij het eet- en drinkbuffet.

DAF-museum leidt bezoekers door de tijd
Van rijdende regenjas tot moderne tientonner

● *De 'rijdende regenjas', een driewieler voor de 'gewone man'.*

DOOR ANOUK MOMMER

'De rijdende regenjas'. De eerste personenwagen die Hub van Doorne ontwierp was een driewieler. Een autootje voor 'Jan met de Pet', de man van de straat, dat men onder de kapstok in de gang kon zetten. Er bestaat maar één exemplaar van, het prototype, want de driewieler is nooit in produktie gegaan. Dit unieke stuk staat te pronken in het DAF-museum in Eindhoven.

Het DAF-museum is gevestigd in de voormalige bierbrouwerij 'De Valk' aan de Tongelresestraat in Eindhoven. Een heel toepasselijke plek, want hier is Hub van Doorne samen met zijn broer Wim in 1928 gestart met zijn bedrijf 'CV Hub van Doorne, machinefabriek en reparatie inrichting'. Ze hadden een kleine werkplaats die aan de brouwerij vastgebouwd was. De brouwer had de broers geholpen door hen 10.000 gulden te lenen. Het leuke is dat de werkplaats nog steeds bestaat. Ingericht met authentieke machines en werkbanken van de Van Doorne's uit die tijd en met gereedschap dat in de jaren twintig werd gebruikt.

Binnen een jaar hadden Hub en Wim Van Doorne vijftig mensen in dienst. Hub was de technicus en Wim zorgde voor de administratie en de commerciële kant van de zaak. Twee jaar na de oprichting verhuisden ze naar een groter gebouw, om ook aanhangwagens en opleggers te kunnen maken. In 1932 werd de naam van het bedrijf veranderd in 'van Doorne's Aanhangwagen Fabriek', kortweg DAF.

In de oorlog had Hub van Doorne al het plan om vrachtwagens en personenauto's te maken. Maar na de bevrijding dumpten de geallieerden zoveel voertuigen en ander materiaal, dat er geen vraag naar was. Vijf jaar later konden ze hun plannen wel uitvoeren: in 1950 werd een nieuwe fabriek gebouwd, 'van Doorne's Automobiel Fabriek', voor de serieproduktie van vrachtwagens. Vanaf 1958 werden er ook personenauto's gemaakt, maar in 1973 werd deze tak van het bedrijf verkocht aan Volvo.

De hele ontwikkeling is in het museum te zien, van 1928 tot nu. Er staan opleggers uit de jaren dertig, maar ook de nieuwste vrachtwagen is vertegenwoordigd. Beneden, in de filmzaal wordt continu een video gedraaid over de geschiedenis van DAF. In een grote hal staan alle bedrijfsvoertuigen opgesteld; brandweerwagens, vrachtauto's waarmee Paris Dakar is gereden, opleggers, prachtige oude bussen en legervoertuigen.

De bovenste verdieping is voor de personenauto's. De eerste die je tegenkomt is de 'rijdende regenjas', de blauwe driewieler die nog een tijdje gebruikt is voor een komische circus-act. Een eindje verder schreeuwt een rode race-auto om aandacht. Daartegenover staat de Daf-kini. Deze is veelvuldig gebruikt door de koninklijke familie in hun vakantieverblijf in Porto Ercole in Portugal. Het is een kleine, blauwe auto zonder dak en met rieten stoelen. Echt een wagen om mee naar het strand te gaan. En dan zijn er natuurlijk de (bij 30-plussers) welbekende Dafjes 33, 44 en 55.

De basis voor het museum is gelegd door een vrachtwagenchauffeur uit Enschede, Rob Lammers. Twintig jaar geleden begon hij met het verzamelen van DAF-voertuigen. Zijn collectie trok veel bezoekers, ook van het bedrijf zelf. Die waren zo enthousiast dat, na onderhandelingen met Lammers, besloten werd de collectie naar Eindhoven te halen.

● *In de grote hal staan oude en nieuwe bedrijfsvoertuigen.*

Ze vormde het begin van het DAF-Museum, opgezet en beheerd door de Vrienden van Daf. De verzameling is uitgebreid met een groot aantal auto's van de familie Van Doorne. Ook heeft het museum over de hele wereld oude modellen opgekocht, die vaak gerepareerd moeten worden. Dat gebeurt onder andere door 'adoptie-ouders', een aantal DAF-dealers.

In februari 1992 was het museum klaar voor de feestelijke opening. Alles liep gesmeerd, totdat de faillissementsaanvraag van DAF Eindhoven (en verre omstreken) op zijn grondvesten deed schudden. De dag voor de geplande feestelijke opening kregen alle DAF-werknemers een ontslagbrief.

Twee maanden later, in april, zijn de deuren van het museum in stilte open gegaan.

Het DAF-museum ligt aan de Tongelresestraat 27 in Eindhoven. Het is in de maanden juli en augustus op werkdagen van 10 tot 17 uur geopend en op zondag van 11 tot 17 uur. In de rest van het jaar is het museum geopend op woensdag en zondag van 11 tot 17 uur, behalve op feestdagen, dan is het gesloten. De entreeprijs is voor volwassenen 10 gulden, voor 65 plussers en groepen van 30 personen en meer 7.50 gulden en voor kinderen onder de vijftien (onder begeleiding) 5 gulden. Op afspraak kan ook op andere dagen het museum worden bezocht. Voor meer informatie: 040-444364.

● HEERLEN

Royal: Maverick, dag. 18.30 en 21.15 uur, za zo ook 16 uur. Duimelijntje, dag. 14.15 uur, za zo ook 16.15 uur.
Rivoli: Getting even with dad, dag. 14 18.45 en 21 uur. **Maxim:** De aristokatten, dag. 14 en 18.30 uur, za zo ook 15.45 uur. Naked gun 33 1/3, dag. 20 en 21.30 uur.
H5: The Flintstones, dag. 14.30 16.30 19 en 21.15 uur, za ook 23.30 uur. De aristokatten, dag. 14.15 16.15 uur. The Beverly Hill Billies, dag. 14 16 18.15 en 20.45 uur, za 23.15 uur. Striking distance, dag. 14 18.30 en 21 uur, za 23.15 uur. The getaway, dag. 18.30 en 21 uur, za ook 23.15 uur. Police academy 7, dag. 14 16 en 18.30 uur. Mr. Jones, dag. 21 uur, za ook 23.15 uur.

● LANDGRAAF

Autokino: Striking distance, dag. 22.15 uur. Blink, vr en za 00.30 uur.

● MAASTRICHT

Mabi: Maverick, dag. 14.30 18.30 en 21.15 uur. Romio is bleeding, dag. 18.30 en 21.15 uur. De aristokatten, dag. 14.30 uur. Police academy 7, dag. 14.30 en 21.15 uur, do ma di wo ook 18.30 uur. Four weddings and a funeral, vr za zo 18.30 uur. My father the hero, dag. 18.30 en 21.15 uur. Duimelijntje, dag. 14.30 uur.
Ciné-K: Lifetimes, dag. 21 uur.
Cinema- Palace: The flintstones, dag. 14 16.30 19 en 22 uur. Striking distance, dag. 14.30 18.15 en 21.15 uur. De aristokatten, dag. 14 en 16 uur. The getaway, dag. 18.15 en 21.30 uur.
Lumière: Farewell to my concubine, dag. 20.30 uur. Henry v, dag. 21.30 uur.

● VALKENBURG

Openluchttheater: What's love got to do with it, dag. 21.30 uur.

● GELEEN

Roxy: The flintstones, dag. 14 uur. Naked gun 33 1/3, dag. 20.30 uur. Aristokatten, dag. 14 uur.

● SITTARD

Forum: Maverick, dag. 20.30 uur. Striking distance, dag. 20.30 uur. Duimelijntje, dag. 14 uur.

● ECHT

Royal: The Beverly Hill Billies, dag. 20.30 uur. Intersection, dag. 20.30 uur. Duimelijntje, za zo en wo 14.30 uur.

● ROERMOND

Royal: The Flintstones, ma t/m do 20.30 uur, vr t/m zo 19.30 en 21.30 uur, zo ook 16.30 uur. Duimelijntje, do t/m wo 14.30 uur. **Royaline:** The Beverly Hill Billies, do, ma t/m wo 20.30 uur, vr t/m zo 19.30 en 21.30 uur, do t/m wo ook 14.30 uur, zo ook 16.30 uur.

Paspoort Amsterdam

De VVV Amsterdam verkoopt een paspoort dat toegang geeft tot tal van Amsterdamse musea en andere attracties.
De pas kost *f* 29,90 en bevat 28 waardecoupons die onder meer gratis toegang geven tot vijf musea. Bezoekers kunnen kiezen uit het Rijksmuseum, Van Gogh-museum, Stedelijk Museum, Amsterdams Historisch Museum, het Rembrandthuis en Museum Willet-Holthuysen. Daarnaast geeft de pas een korting van minimaal 25 procent op de toegangsprijs van onder andere het Nederlands Scheepvaartmuseum, Tropenmuseum, Madame Tussaud Scenerama en De Molen van Sloten. Ook bijzondere horecabedrijven geven de houders van het Amsterdam Paspoort iets extra's.

Het paspoort is onder andere verkrijgbaar bij de vier VVV-kantoren. Informatie: 06-34034066.

Weekeinde met veel verkeer op de wegen

Het komende weekeinde wordt het weer druk op de wegen, en niet alleen in Nederland. Hier begint voor de provincies Groningen, Friesland, Drenthe en Noord-Holland de zomervakantie in het basis- en speciaal onderwijs en vindt in Nijmegen vanmiddag en -avond de intocht van de Vierdaagse plaats. In België is 21 juli een feestdag, waardoor veel Belgen een lang weekeinde opnemen, terwijl Frankrijk een druk weekeinde tegemoet gaat met naar schatting drie miljoen weggebruikers.

De meldkamer van het korps landelijke politiediensten en de ANWB verwachten dat vanmiddag al vanaf 14.00 uur drukte zal ontstaan op de wegen rondom Nijmegen terwijl op zaterdag vanaf 10.00 uur een verhoogde verkeersdruk aanwezig is op de Noord-Zuid verbindingen zoals de A2, A27 en A28 en richting kust en attractieparken.
In België geeft vooral donderdag extra verkeersdrukte op de wegen richting kust (E40) en Ardennen (E411, E25). Drukte wordt ook verwacht in de omgeving van Francorchamps waar van 21 tot en met 24 juli het race-evenement de 24 uren van Francorchamps wordt gehouden. Zondag eind van de middag en avond wordt dan weer drukte verwacht door het terugkerende verkeer.
In Frankrijk wordt zondag als de beste reisdag aanbevolen met de minste kans op files. Vanmiddag en -avond ontstaat al drukte op de wegen rond Parijs en op de uitvalswegen richting zuiden, westen en zuidwesten. Zaterdag wordt hier de drukste dag van het weekeinde met 's morgens al files op de Autoroute du Soleil (Parijs-Lyon-Marseille). Andere knelpunten zijn de wegen Parijs-Bordeaux-Bayonne en de snelwegen richting Normandië en Bretagne. Richting kust en rond de steden Lyon en Bordeaux kunnen files tot laat in de namiddag aanhouden.
De Tourkaravaan zorgt ook voor de nodige verkeersonrust. Zaterdag verplaatst het wielercircus zich van Morzine in de Franse Alpen naar de Jura. Zondag vindt de laatste etappe over 175 kilometer plaats van Eurodisney naar de finish in Parijs.
In Duitsland beginnen vakanties in Nedersachsen en Bremen en eindigt de vakantie in Nordrhein-Westfalen. Dat betekent vooral zaterdag zeer druk verkeer op de wegen in het zuiden en in mindere mate in noordelijke richting. Knelpunten zijn de wegen richting Denemarken en Oostzeekust. Ook zijn er wachttijden mogelijk bij de grensovergangen met Oostenrijk, Tsjechië en Polen.

Oostenrijk kent druk verkeer richting Hongarije en mogelijke wachttijden bij de grensovergangen met Italië en Hongarije. In Italië wordt tenslotte druk verkeer verwacht op de doorgaande wegen richting Adriatische en Middellandse Zeekust en de Noord-Italiaanse meren.

imburgs agblad egionaal

Vrijdag 22 juli 1994

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown

Kostprijs woning toch gestegen tot 234.500 gulden

'Grootste gekte' op huizenmarkt voorbij

Van onze redactie economie

HEERLEN – De gemiddelde Limburgse woning is de eerste helft van dit jaar elf procent duurder geworden. Voor een gemiddelde woning wordt hier 234.500 gulden neergeteld. De prijs van de gemiddelde woning in Nederland bedraagt 229.200 gulden. Ondanks de stijging van – ook landelijk – elf procent, lijkt de grootste gekte op de huizenmarkt voorbij, zo constateerde de Nederlandse Vereniging van Makelaars (NVM) gisteren. De prijsstijging van een woning begint af te nemen. In het tweede kwartaal van 1994 was de stijging namelijk minder dan in het eerste kwartaal. „En dat is een ontwikkeling die we de laatste zeven jaar niet meer gezien hadden," aldus de NVM.

NVM-voorzitter M. van Groenigen verwacht dat de markt zich langzaamaan weer herstelt tot normale verhoudingen. „We verwachten dat de prijsstijging binnen een jaar gelijk zal zijn aan de stijging van de inflatie. De markt is meer een kopersmarkt geworden. De koper wil niet meer tot in het oneindige betalen. De verkoper leert dat niet meer zomaar alles gevraagd kan worden."

In het tweede kwartaal van 1994 stegen de huizenprijzen met gemiddeld negen procent. In het eerste kwartaal was dat nog dertien procent. „De stijging gaat nog wel door, maar in een gematigder tempo," aldus de woordvoerder van de NVM.

De gemiddelde verkooptijd voor een huis daalde in Limburg met vijf dagen tot gemiddeld 62 dagen. In de eerste helft van 1994 wisselden in deze provincie 1095 huizen van eigenaar, een groei met 9,5 procent procent ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar.

In Limburg kwam de prijs van de gemiddelde eengezinswoning, vrijstaande en rijtjeswoning uit op gemiddeld 241.200 gulden. In de eerste helft van 1993 werd nog 215.600 gulden betaald, terwijl meergezinswoningen, flats en appartementen, gemiddeld 166.600 gulden deden. Die gemiddelde prijs bedroeg in de eerste helft van vorig jaar nog 142.500 gulden.

Utrecht bleef de duurste provincie met een gemiddeld 15,5 procent hogere prijs voor een woning. De goedkoopste provincie bleef Groningen, waar huizen gemiddeld dertig procent goedkoper zijn dan het Nederlands gemiddelde. In Limburg ligt die gemiddelde prijs inmiddels 2,5 procent hoger dan elders in Nederland.

Burgemeesters Zuid-Limburg bijeen in Eijsden

Regionale aanpak van drugsoverlast

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Er komt een geïntegreerde regionale aanpak op het gebied van de openbare orde en veiligheid, gericht op de bestrijding van de overlast van drugsverslaafden in Zuid-Limburg. Daarvoor hebben de 23 burgemeesters van Zuid-Limburg zich gisteren uitgesproken tijdens een informele bijeenkomst in Eijsden. De burgemeesters hebben zich daarbij in grote lijnen akkoord verklaard met de drugsmaatregelen die burgemeester Ph. Houben van Maastricht eind vorige week in praktijk heeft laten brengen. Dat heeft een woordvoerster van Houben na afloop van het overleg meegedeeld.

Een groot deel van de bijeenkomst benutte burgemeester Houben als beheerder van het regionale politiekorps om informatie te geven over de noodzaak van de opzienbarende aanpak van de junkenoverlast in Maastricht en de hoe de aanpak concreet in z'n werk is gegaan. Ook regiochef Henk Mostert en de Maastrichtse districtschef Jan Erckens gaven nadere informatie.

Tijdens de daarop volgende discussie hebben de aanwezige burgemeesters volgens de woordvoerster laten blijken dat zij het 'offer van de inzet' van politiemensen uit andere districten konden billijken. Vervolgens hebben de burgemeesters zich akkoord verklaard met een regionale aanpak, waarvoor in september een vervolgbijeenkomst zal worden belegd.

Op vragen om opheldering over de uitzetting van junkies in gemeenten die niet direct buurgemeenten zijn, zoals Beek en Valkenburg, in plaats van aan de grens van de gemeente Maastricht, zoals een LD-verslaggever woensdag constateerde, antwoordde Houben dat dit slechts één, hooguit twee, op zich staande incidenten waren. De reden dat enkele verslaafden elders werden uitgezet, lag volgens Houben in hun eigen verzoek. Daaraan zou de politie gehoor hebben gegeven. Het was niet de bedoeling om de verslaafden op andere plaatsen af te zetten dan was afgesproken. De meeste verslaafden zijn afgezet aan de Belgische grens.

Ook is de burgemeesters meegedeeld dat de genomen maatregelen geen duidelijk uitwaaieringseffect van verslaafden tot gevolg heeft gehad. Zoals bekend heeft burgemeester Houben vrijdag 15 juli een noodbevel uitgevaardigd en het junkenparkje langs de Maas laten sluiten. In september zullen in het kader van justitieel lik-op-stukbeleid bij de actie aangehouden dealers zich voor de politierechter moeten verantwoorden.

De burgemeesters waren vrijwel allemaal aanwezig en dat in gezelschap van hun 'loco'. De bijeenkomst heeft ongeveer 2,5 uur geduurd.

Slachtoffer stak sexclub zelf in brand

SIMPELVELD – Het slachtoffer van de brand in de sexclub Legér in Simpelveld, de 38-jarige Theo Schmitz uit Herzogenrath, heeft de brand zelf aangestoken. Uit het technisch onderzoek is gebleken dat hij geen kans heeft gezien het pand op tijd te verlaten. Het verkoolde lichaam dat in het zalencomplex van de sexclub werd aangetroffen, is woensdag geïdentificeerd als de man die voor de huurder van Legér op het pand moest passen. Het lijk is inmiddels door de Officier van Justitie vrijgegeven. Het onderzoek naar het motief van de brandstichting wordt door de politie voortgezet.

● *Het monumentale huize Witham in Nieuwstadt. Bouwplannen rond het pand zijn plaatselijk fel omstreden.*
Foto: ERMINDO ARMINO

'Bebouwen terrein rond monument gaat door'

Van onze verslaggever

NIEUWSTADT – „Als ze dit monument willen behouden, zullen ze iets moeten toegeven. Ik denk dat vijftig of zestig woningen bouwen hier wel kan." Bewoner Peter Voncken van het monumentale Huize Witham in het Susterse kerkdorp Nieuwstadt ziet niets in de protesten tegen bouwplannen rond zijn boerderij annex herenhuis.

Die plannen zijn de inzet geworden van een al jaren slepende strijd tussen gemeentepolitiek en natuur- en monumentenbeschermers. Het uitstel van de plannen kost Voncken handenvol geld. Nu moet hij investeren in zijn oude boerderij, terwijl hij van de projectontwikkelaar een nieuwe krijgt in ruil voor het afstaan van zijn land in Nieuwstadt. Met het geld dat aan het project wordt verdiend, kan het monument worden opgeknapt.

Die verhuizing naar een nieuwe plek aan de Sittarderweg heeft al fikse vertraging opgelopen. De eerste contacten met de projectontwikkelaar waren vijf jaar geleden. „Die spiegelde me toen een heel snelle verhuizing voor, misschien wel binnen drie maanden. Maar als ik daar in was getrapt, was ik bezeikt," weet Voncken achteraf. De afspraken die toen op papier waren gezet waren niet bepaald hard.

Na het bekend worden van de plannen kwamen er veel negatieve reacties en adviezen. Uiteindelijk wees een provinciale adviescommissie het plan af. Dat betekent dat de gemeente waarschijnlijk met een nieuw plan moet komen, met minder woningen. De vraag is of de opzet dan nog rendabel is voor de projectontwikkelaar.

De afwijzing kwam voor Voncken niet als een verrassing: „Het was duidelijk dat ze water bij de wijn moesten doen." Maar een alternatief plan van het platform Witham, met dertig tot 35 woningen kan bij hem helemaal geen genade vinden. De voorzitter van het platform, D66-raadslid R. Schlössels wil na de vakantie verantwoordelijk wethouder L. Maassen (groepering Nieuwstadt) ter verantwoording roepen en desnoods zijn aftreden eisen. Volgens Voncken wil Schlössels een politiek slaatje uit de zaak slaan.

Voncken gaat er vast van uit dat het bouwplan doorgaat. De vraag is alleen wanneer. „Als ik hier over vier jaar weg ben klap ik in mijn handen. Volgens de projectontwikkelaar zou hij uiterlijk eind '96 alle procedures doorlopen hebben."

Mocht het plan niet doorgaan, dan ziet Voncken de toekomst somber in. „Dan moeten we hier voortdobberen." Hij had zich ingesteld op uitbreiding en overschakelen van een gemengd bedrijf naar veeteelt.

Maar het ergste is de onzekerheid. „Je weet niet wat er gaat gebeuren. Al die tijd ligt het bedrijf in feite stil, want je steekt er niet teveel geld in. En stilstand is achteruitgang."

Savelsbergh hekelt totaal gebrek aan overleg

Drugsactie Maastricht trof Heerlen 'onaangenaam'

DOOR JOOS PHILIPPENS

HEERLEN – Loco-burgemeester Hub Savelsbergh van Heerlen was 'onaangenaam getroffen' door de fax die hij vorige week donderdag kreeg met de aankondiging van de grote actie in Maastricht, waarbij drugstoeristen worden geweerd. Hij hekelt het ontbreken van elke vorm van overleg.

Dat blijkt uit een brief die Savelsbergh nog dezelfde dag heeft geschreven aan de Maastrichtse burgemeester Philip Houben. Die verwerpt Savelsberghs kritiek grotendeels.

Savelsbergh schreef Houben op 14 juli: „Omdat er met mij geen enkel overleg is gepleegd en ik ook op geen enkele andere manier informatie had over de aanstaande actie, voelde ik mij door uw fax compleet overvallen. "

„In dit verband heb ik mij afgevraagd," zo vervolgt Savelsbergh, „waarom ik – burgemeester J. Pleumeekers vervangend, die met vakantie is – niet ben uitgenodigd voor de bijeenkomst van het Presidium van 11 juli." Dat Presidium is een college van burgemeesters dat aan het hoofd staat van de politieregio Limburg-zuid.

Burgemeester Houben verwerpt Savelsberghs kritiek dat hij geen overleg heeft gepleegd. „Op 11 juli nam het Maastrichtse college het besluit tot ingrijpen en op diezelfde dag heb ik het Presidium bijeengeroepen," is zijn antwoord aan de Heerlense loco-burgemeester.

De burgemeesters Lurvink van Geleen en Pleumeekers van Heerlen waren afwezig, maar toch werd getracht uit elk district een burgemeester uit te nodigen. Volgens Houben was het passeren van Savelsbergh logisch. „Afgesproken is dat de leden van het Presidium niet zullen worden vervangen door de loco-burgemeester."

Ledenstijging na 'vosjescampagne'

DEN HAAG/SUSTEREN – De Dierenbescherming heeft er de afgelopen drie maanden achtduizend leden bijgekregen en telt nu 135.000 leden. De groei is mede het gevolg van de 'vosjescampagne'. Daarin is gebruikt gemaakt van de omstreden foto van drie vosjes die in het bos Susterse Hout zijn doodgeslagen. Daarmee wil Dierenbescherming het 'barbaarse karakter' van de jacht aantonen. Op de 'vosjescampagne' zijn vooral veel positieve reacties binnengekomen. Ruim 1500 mensen bestelden een actiepakket. Ook kwamen negatieve reacties binnen, vooral van jagers. Maar het waren er minder dan bij andere campagnes.

Inbrekersbende opgerold

PANNINGEN – De Heldense politie heeft acht inbrekers aangehouden die verdacht worden van ongeveer vijftig inbraken in Helden en directe omgeving. De bende kon worden opgerold toen eind juni een 21-jarige inwoner van Panningen op heterdaad werd betrapt tijdens een inbraak in een sportkantine. Na de aanhouding bleek al snel dat meerdere personen bij de inbraak waren betrokken. De buit bestond voornamelijk uit geluidsapparatuur. Een gedeelte is teruggevonden.

Jonge visser mishandeld

ROERMOND – Drie jongens in de leeftijd tussen de veertien en de zestien jaar hebben woensdagmiddag een dertienjarige uit Roermond mishandeld, die aan de Roer zat te vissen. De jongen had zijn visstek aan de Andersonweg in Roermond, aan de achterzijde van het politiebureau. Twee jongens grepen de knaap vast, een derde gooide twee hengels in het water. Ook werden vislijnen kapot getrokken. Bij het vertrek van het drietal vielen klappen, waarbij het slachtoffer een bloedneus opliep. Het slachtoffer beweert het trio niet te kennen en hij heeft evenmin een idee van de aanleiding voor de mishandeling en de vernieling.

Brommer brandt uit na grap met benzine

KERKRADE – Een negentienjarige Kerkradenaar stak woensdagavond bij wijze van grap gemorste benzine in brand. Het gevolg had hij niet verwacht: de brommer van een zeventienjarig meisje brandde geheel uit. De brandende benzine bereikte de brommer en het meisje schrok daar zo van dat ze de bromfiets liet vallen. Daardoor liep er nog meer benzine uit. Een buurtbewoner doofde het vuur met een brandblusser. De brandweer kwam ook nog even kijken, omdat het vuur vlakbij de luifel van een flatgebouw brandde.

Betrapt bij diefstal metalen uit parkje

MAASTRICHT – De politie in Maastricht heeft woensdagavond twee inwoners van die plaats op heterdaad betrapt bij het stelen van ijzer- en koperafval uit het milieuparkje Goudenweg. De twee trachtten nog te vluchten bij het zien van de politie, maar zagen daar uiteindelijk vanaf toen de agenten een politiehond dreigden los te laten. De twee, twintig en 27 jaar oud, zijn ingesloten. De politie was getipt door een getuige, die had gezien dat de mannen na sluitingstijd het parkje binnendrongen.

Duitser gepakt met stroomwapen

MAASTRICHT – De politie in Maastricht heeft in de nacht van woensdag op donderdag in de Hoenderstraat een Duitser staande gehouden die een stroomstootwapen bij zich had. Dat bleek tijdens de controle van zijn voertuig. Het wapen is in Nederland verboden bij de Wet Wapens en Munitie, en werd daarom in beslag genomen. Tegen de 21-jarige Akenaar is proces-verbaal opgemaakt.

Architectenprijzen Heugem zuid-oost

MAASTRICHT – Een jury van internationaal bekende architecten heeft vier ontwerpen bekroond in het kader van de architectuurprijsvraag voor het plan Heugem zuidoost, uitgeschreven door de gemeente Maastricht. Veelbelovende architecten uit de Euregio werden uitgenodigd voor deze prijsvraag. De winnende architecten zijn Guy Cleuren uit Riemst (België), het duo Jos Kramer & Ronald Veldhuizen uit Maastricht en de Duitse architecten Ulrich Hahn en Horst M. Fischer uit Aken. De bekroonde ontwerpen zullen getoond worden op een expositie in het Theater aan het Vrijthof van 30 september tot en met 19 oktober. In deze periode gaat ook de verkoop van deze woningen van start.

w/r

Na een leven dat werd getekend door eenvoud, goedheid en behulpzaamheid, is heden toch nog onverwacht, op 69-jarige leeftijd, van ons heengegaan, mijn lieve man, onze goede vader, schoonvader en opa

Tom Langenberg

echtgenoot van

Dora Smulders

Heerlen: Th.J.P. Langenberg-Smulders
Heerlen: Elly
Joyce, Karin en Erik
Heerlen: Rob en Els
Bienda, Boy

20 juli 1994,
Parallelweg 81/b, 6411 NB Heerlen.

De crematieplechtigheid zal worden gehouden in het crematorium aan de Imstenraderweg te Heerlen, op maandag 25 juli om 13.30 uur.

Samenkomst in het crematorium, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid om afscheid te nemen dagelijks van 16.00 tot 17.00 uur in de rouwkamer van het De Weverziekenhuis te Heerlen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Dankbaar dat wij hem zolang in ons midden mochten hebben, geven wij u met droefheid kennis dat heden van ons is heengegaan, onze zorgzame vader, schoonvader en lieve opa

Hub Kusters

weduwnaar van

Josefien Pinxt

Gesterkt door het h. sacrament der zieken, overleed hij op 88-jarige leeftijd.

Geleen: Sjeng Kusters †
Mia Kusters-Allers
Geleen: Pierre Kusters
Tiny Kusters-Vaessen
Geleen: Wil Kusters
Paulie Kusters-Klinkers
en al zijn klein- en achterkleinkinderen

Geleen, 20 juli 1994,
Rijksweg Zuid 228.
Corr.adres: Rijksweg Zuid 184, 6161 BW Geleen.

De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben op maandag 25 juli a.s. om 10.30 uur in de Verrijzeniskerk, Potterstraat te Geleen-Zuid, gevolgd door de begrafenis op de begraafplaats Plan - Zuid te Geleen.

Bijeenkomst in de kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er geen condoleren.

Mede tot intentie van de dierbare overledene, zal een avondmis worden opgedragen zaterdag 23 juli om 18.30 uur in voornoemde kerk.

Vader is opgebaard in de rouwkapel van het Maaslandziekenhuis, Barbarastraat 1 te Geleen, alwaar gelegenheid tot bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieve deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Geheel onverwacht hebben wij afscheid moeten nemen van onze lieve zus, schoonzus, tante en nicht

Jos Reijnders

Zij werd 68 jaar

Heerlen: Riet Wijkel-Reijnders
Heerlen: Fré Reijnders
Mia Reijnders-Bosch
Sittard: Willy Heijnen-Reijnders
Frans Heijnen
Heerlen: Coby Nefkens-Reijnders
Leon Nefkens
Heerlen: Tiny Mackaij-Reijnders
Theo Mackaij
Heerlen: Tilly Roeks-Reijnders
Peter Roeks
Heerlen: Juul Vondenhoff-Reijnders
Jo Vondenhoff
Neven en nichten

Heerlen, 20 juli 1994
Corr.adres: Cicerostraat 16, 6417 XC Heerlen

De plechtige uitvaartmis zal gehouden worden op maandag 25 juli om 10.00 uur in de H. Moeder Annakerk te Bekkerveld, Heerlen, waarna aansluitend de crematieplechtigheid plaatsvindt in het crematorium te Imstenrade, Heerlen.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren, achter in de kerk, vanaf 9.40 uur.

Avondwake, heden vrijdag 22 juli om 18.30 uur in voornoemde kerk.

Jos is opgebaard in de rouwkamer van het Uitvaartcentrum v/h Crombach, Oliemolenstraat 30 te Heerlen.

Gelegenheid tot afscheidnemen aldaar, dagelijks van 16.30 tot 17.00 uur.

Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Er zijn geen woorden die de diepte v... verslagenheid kunnen weergeven, nu ... scheid hebben moeten nemen van ons li... tertje en zusje

Amber

* 16-7-1994 † 16-7-...

Landgraaf: Jan en Jolan...
Lenferink-Gi...
Bart

Brunssummerweg 1,
6373 ES Landgraaf.

De crematieplechtigheid heeft in beslot... liekring plaatsgevonden op donderdag 2... in het crematorium te Heerlen.

Na een werkzaam en liefdevol leven, dat getekend werd door oprechte levensvreugde, goedheid, eenvoud en hulpvaardigheid is heden toch nog onverwacht van ons heengegaan mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Sjir Vaessen

echtgenoot van

Tilla Schulteis

Hij overleed, voorzien van de h. sacramenten der zieken, op 72-jarige leeftijd.

Landgraaf: M.M. Vaessen-Schulteis
Nuenen: Leo en Carin Vaessen-Spoe
Sjir, Rik en Rens
Landgraaf: Ton en Petra Vaessen-Jeurissen
Martina, Francien en Gert
Landgraaf: Frans Vaessen
Familie Vaessen
Familie Schulteis

6374 BA Landgraaf, 20 juli 1994
Gravenweg 127

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal worden opgedragen op maandag 25 juli a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Josef te Waubach.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Zondag 24 juli wordt de overledene bijzonder herdacht in de eucharistieviering om 17.30 uur in de voornoemde parochiekerk; vooraf om 17.10 uur rozenkransgebed.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkapel te Nieuwenhagen, Beuteweg 32, dagelijks van 18.30 tot 18.45 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

† Laurent Colombain, 68 jaar, echtgenoot van Antoinette Ritchi, Hofmeierstraat 44, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats ... 25 juli om 11.00 uur in de kerk van O.L. Vrouw van Lourdes, Oostermaas-Maastricht.

---

†

Al ben je klein,
je kunt iets zijn.
Je hebt iets weg te geven.
Een lach, een knik, een lieve blik,
doen veel in ieders leven.

Dankbaar voor alles wat zij voor ons heeft betekend, geven wij met droefheid kennis dat heden van ons is heengegaan, onze lieve moeder, schoonmoeder, oma, overgrootmoeder en tante

Roelofje Vos

weduwe van

Piet Snippe

Zij overleed op de leeftijd van 92 jaar.

In dankbare herinnering:
Holtum: K. Snippe en H. Snippe-Nanninga
Grevenbicht: K. Snippe en B. Honings
Kleinkinderen en achterkleinkinderen

Geleen, 21 juli 1994
Correspondentie-adres:
Velgraafweg 48, 6123 BP Holtum

De gedachtenisdienst zal plaatsvinden op dinsdag 26 juli om 14.00 uur in het crematorium Nedermaas, Vouershof 1, Geleen.

Bijeenkomst in voornoemd crematorium, alwaar gelegenheid is tot schriftelijke condoléance.

De overledene is opgebaard in het mortuarium van het Maaslandziekenhuis Geleen.

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Menem geeft Mossad de vrije hand

Hezbollah zit achter aanslag in Argentinië

JERUZALEM – De soort explosieven die zijn gebruikt bij de bomaanslag in Buenos Aires, waarbij zeker 41 mensen zijn gedood, wijst naar een pro-Iraanse terreurorganisatie, waarschijnlijk Hezbollah. Dit heeft de Israëlische radio gisteren bericht.

De hoop dat er nog levenden gehaald kunnen worden uit de ruïnes van het ingestorte joodse gemeenschapscentrum in de Argentijnse hoofdstad wordt steeds kleiner. Er worden nog ruim zeventig mensen vermist en gevreesd wordt dat de meesten van hen zijn omgekomen. Woensdag zijn nog zes lijken uit de puinhopen gehaald.

„Deskundigen van de geheime diensten die een onderzoek naar de ontploffing instellen zeggen dat de soort explosieven die zijn gebruikt duidelijk wijzen op een pro-Iraanse groepering, waarschijnlijk Hezbollah," aldus de radio. Waarschijnlijk gaat het om een ongeveer 100 kilogram explosieven, die verborgen zaten in een vuilnisbak aan de achterzijde van het gebouw.

Israël heeft deskundigen van de geheime dienst Mossad naar Buenos Aires gestuurd om te helpen met het onderzoek. Jeruzalem heeft gezworen de verantwoordelijken 'te vernietigen'.

De Argentijnse president Carlos Menem kondigde aan dat de Mossad 'volledig de vrije hand' krijgt bij zijn onderzoek. In de rede voor de televisie vroeg Menem de joden om vergiffenis.

Uit verontwaardiging over de aanslag zijn Argentijnen bezig met voorbereidingen voor protestmarsen in het hele land. Vakbonden hebben steun toegezegd aan het initiatief van DAIA, de belangrijkste koepel van joodse organisaties in Argentinië.

Vergelding

Israëlische gevechtsvliegtuigen vielen gisteren weer stellingen van Hezbollah aan in het zuiden en oosten van Libanon. Twee toestellen schoten raketten af op Jabal al-Rafi, een heuvel ten zuiden van Beiroet, van waaruit de terreurorganisatie aanvallen uitvoert op Israëlische doelen. Korte tijd later schoten vliegtuigen raketten af op Hezbollah-posities in Abu Rashid, in het zuidelijk deel van de Bekaavallei. Er zijn geen berichten over slachtoffers.

Omstreden decreet door Kamer ten grave gedragen

Vechtpartij in Italiaans parlement

Van onze redactie buitenland

ROME – Premier Silvio Berlusconi noemde deze week het intrekken van het decreet dat het voorarrest afschaft voor van corruptie verdachte personen een 'vervelend incident' en stelde de Italianen gerust: de ruzie binnen zijn regering was bijgelegd. In de 'Tweede Kamer' van het parlement bleek gisteren dat hij iets te vroeg had geoordeeld. Leden van de Lega Nord en van zijn eigen partij, Forza Italia, gingen letterlijk met elkaar op de vuist.

Dat parlementariërs slaags raken, is niet ongewoon in Italië, maar dat het gaat om leden van dezelfde regeringscoalitie, is ook hier uniek.

Het omstreden decreet, dat gisteren definitief door de Kamer ten grave werd gedragen, was opnieuw de oorzaak van alle tumult. En opnieuw was het de Lega Nord die alle aandacht voor zich opeiste en de onderhand algemene mening bevestigde dat ze zowel regeert als oppositie voert.

Boosdoener was Forza Italia-lid Di Muccio die iets te gepassioneerd de principes van het decreet verdedigde. Hij zei dat hij liever duizend delinquenten op vrije voeten ziet dan één onschuldige in het gevang.

Toen hij de houding van de Lega op de korrel nam en de partij eraan herinnerde in het verleden tijdens een debat over het corruptieprobleem met een galg te hebben gezwaaid, vlogen verscheidene 'Leghisti' op uit hun banken en belaagden de spreker.

Laat

Er vielen klappen, mede omdat de ordedienst laat ter plekke was. Deze had duidelijk geen rekening gehouden met een conflict tussen leden van de regeringspartijen, die in de kamer bovendien naast elkaar zitten.

De woordvoerder van de regering, Ferrara, tevens minister van 'betrekkingen met het parlement', verwoordde donderdag in de Tweede Kamer wat velen inmiddels denken. „Italië," zo zei hij plechtig, „Is een bananen-republiek aan het worden." Hij doelde niet op de vechtpartij, maar op het zijns inziens duidelijke feit dat in Italië de magistraten en met name de leden van de anti-corruptiebrigade in Milaan, sterker zijn dan de regering.

De minister bekende ruiterlijk dat het kabinet-Berlusconi een nederlaag heeft geleden, maar hij voegde er meteen aan toe dat dit het werk was van de magistraten en niet van de oppositie. „Een televisieoptreden in Milaan was genoeg om de mensen de straat op te jagen en de coalitie te splijten," aldus Ferrara.

Met deze woorden haalde hij zich de woede op de hals van de oppositiepartijen, maar ook van de Lega Nord, die zich er juist op laat voorstaan het decreet te hebben getorpedeerd. Vergeten is al dat de Lega, net als alle andere regeringspartijen, het document wel had ondertekend.

Dat er sprake is van een openlijk conflict tussen de rechtelijke en de uitvoerende macht, verontrust ook president Scalfaro. Hij bekritiseerde scherp de Opperste raad van de Magistratuur, een soort parlement van de Italiaanse rechters, omdat ze een document had aangenomen waarin Berlusconi fel werd aangevallen vanwege zijn kritiek op de magistraten. De interventie van Scalfaro, die formeel voorziter is van de raad, had weer tot gevolg dat de raad donderdag de presi... bekritiseerde.

Iedereen bekritiseert in... iedereen en dat stoort ook B... ni. Hij kondigde gisteren a... maandag het volk uit te le... de zaken er werkelijk voor... wat hij nu precies met he... beoogde. Het ligt voor de h... de premier hiervoor zijn ... zenders zal gebruiken. Gist... haalde hij opnieuw dat zijn ... het slachtoffer is van een p... pers, die consequent de fe... draait.

Berlusconi zal echter voor h... is nog een akkoord met ... ners moeten zien te bereik... de begroting van 1995. V... dat er een bezuinigingsope... plaatsvinden van 49 miljard...

Hoe de lasten precies verd... len worden, is nog niet be... leiders van de regeringspart... den gisteravond dat er v... overeenstemming was ber... het incident met het decr... enige reserve op zijn plaats ...

Politie wil daknummers op hulpvoertuigen

Van onze verslaggever

ROERMOND – Alle politieauto's, brandweerwagens en ambulances in de Euregio moeten worden voorzien van een daknummer. Dat staat in een rapport met aanbevelingen van de werkgroep luchtobservatiefaciliteiten van de politieregio Limburg-Noord.

Volgens de werkgroep zijn de daknummers onmisbaar voor een goede coördinatie bij reddings- en opsporingsacties waarbij ook helicopters of vliegtuigjes worden ingezet.

De werkgroep pleit verder voor het inschakelen van een tweede helicopter bij rampen of ernstige ongelukken. Op dit moment kan gebruik worden gemaakt van een Search and Rescue (SAR)-helicopter die is gestationeerd in het Duitse Würselen. In Goch staat eveneens een dergelijke helicopter, maar daarop kan de Limburgse politie tot nu toe nog geen beroep doen. De werkgroep wil daarom dat de commissaris van de koningin met de Duitse autoriteiten een overeenkomst sluit om ook die SAR-helicopter te kunnen benutten.

Een andere wens van de werkgroep is dat de politie dezelfde kaarten gaat invoeren. De politie in de Euregio gebruikt nu verschillend kaartmateriaal en ook dat bevordert volgens de werkgroep de grensoverschrijdende samenwerking niet bepaald.

Nitraat is nu vooral een gevaar voor de tuinders

DOOR FERDI SCHROOTEN

ROERMOND – Zoals het er nu naar uitziet komen volgend jaar mei honderdvijftig tot tweehonderd slatuinders in de regio Venlo in grote problemen als de Duitse nitraatnorm wordt aangescherpt. Deze norm wil Nederland volgen als het voor mei volgend jaar niet tot een nieuwe Europese norm komt. De Duitsers, onze grootste afnemers, willen dat sla in de winter niet zoals nu 4500 microgram nitraat per kilo mag bevatten, maar 3500. Een onhaalbare eis voor de Nederlandse telers. Maar hoe gevaarlijk is nitraat eigenlijk en welke optie hebben de Nederlandse tuinders?

Nitraat komt in principe voor in elke plant. De meningen over het gevaar van nitraat voor de volksgezondheid lopen onder de wetenschappers echter nogal uiteen. Voor een deel heeft dat te maken met de verschillende lezingen die er over dat gevaar bestaan.

De eerste is waarschijnlijk de bekendste: nitraat wordt pas schadelijk nadat je groente hebt gekookt. Iedereen kent wel het advies om eenmaal bereide spinazie niet op te warmen, omdat dan nitraat in nitriet wordt omgezet. Nitriet bindt zuurstof aan zich en kan zo vooral bij ouderen, zieken en kinderen voor een zuurstoftekort zorgen. Over wanneer nou precies een schadelijke hoeveelheid nitriet ontstaat - na één, twee of drie keer opwarmen - is de wetenschap het overigens nog niet eens.

Volgens de tweede lezing gebeurt de omzetting van nitraat

nieuwsanalyse

door het lichaam zelf. In dit geval wordt het omgezet in nitrosamines. De discussie wordt nog steeds ... menig onderzoeker ... dat nitrosaminen kankerverwekkend zouden zijn.

In ieder geval is nitraat eigenlijk een doodnormale stof, die vooral in water is terug te vinden. Meer nog dan in groenten, zo beweert Mart Heldens. Voor het bedrijf Sluis en Groot in het Westland heeft hij door middel van slaveredeling geprobeerd het nitraatgehalte terug te brengen. Net als andere onderzoekers in Nederland is hij er slechts in geslaagd het gehalte met tien tot twintig procent terug te brengen.

Volgens hem is op korte termijn ook niet meer vooruitgang te verwachten. De geplande aanscherping van de norm door de Duitsers vindt Heldens temeer onbegrijpelijk, omdat sla niet warm, maar koud wordt gegeten. Er vindt dan geen omzetting van nitraat in nitriet plaats, zoals dat bij bijvoorbeeld opgewarmde spinazie gebeurt.

De Nederlandse kas-slatuinders zitten nu midden in de vuurlinie en in hun ogen is het wachten op het moment dat de Duitsers met scherp gaan schieten. Dat gebeurt mogelijk na 1 mei volgend jaar, als het ultimatum voor het overeenkomen van een nieuwe Europese nitraatnorm afloopt. Aanvankelijk lag die datum nog op 1 januari van dit jaar.

Dat zou bij mislukte besprekingen van het permanent Levensmiddelen Comité, dat de norm moet vaststellen, helemaal tot een ramp hebben geleid. De Hollandse en Limburgse wintersla zou dan van de ene op de andere dag zowel in Nederland als in Duitsland niet meer welkom zijn. Den Haag heeft namelijk al laten weten dat het bij het opnieuw mislukken van de normbesprekingen van de Europese Unie de Duitse nitraatnorm over zal nemen.

De tuinders kunnen weinig doen. Gewasveredeling biedt (op korte termijn) geen soelaas. En overschakelen op a... gewassen is voor de m... eveneens een utopie. De ... bouw heeft de laatste jaren ... al te best geboerd. inve... kan dus maar moeizaam ... vendien heeft een omsc... ling weinig zin. Ook a... markten voor andere gr... hebben het momenteel ... lijk. Zoals bijvoorbeeld di... de Hollandse tomaat, die v... door de Duitsers als ha... smakeloos wordt betiteld... voormalig slaboer meer ... den op een dergelijke m... leidt tot verhoging van h... taal aanbod en dat leidt ... snel tot een lagere prijs. E... als beloning voor de om... lingskosten van pakweg ... halve ton per hectare ka...

Stiekem lijkt het erop al... een lobby aan de gang is v... de zuidelijke lidstaten v... Europese Unie om de b... kingen over een nieuwe E... pese norm te laten mislukk... Door het vele zonlicht (da... gehalte nitraat in sla doet a... men) in landen als Spanje ... Italië, haalt wintersla uit ... Middellandse Zeegebied ... de strengere norm die de D... sers voor ogen staat. Duits... hecht in ieder geval mee... lang aan een veiliger ni... norm dan aan eventuele p... blemen met Nederlandse tu... ders. En dat kan ook mak... ker, want Duitsland heeft ... weinig tuinders.

● *Zelfs een plantenspuit kan voor verkoeling zorgen bij de wandelaars in de Vierdaagse.*
Foto: ANP

Nog 31.205 wandelaars over in Vierdaagse

Blaar krijgt Limburgse gouverneur niet klein

Van onze verslaggever

NIJMEGEN – Een blaar, maar daar valt mee te leven. Ook voor een gouverneur. Zeker met de laatste dag van de Nijmeegse Vierdaagse in het verschiet. De Limburgse commissaris van de koningin Berend-Jan van Voorst tot Voorst, gekleed in officieel sporttenue van de provincie, denkt dan ook niet aan opgeven, hoewel hij enigszins bezorgd de tropische weersvoorspellingen voor vrijdag heeft aangehoord. „Morgen wordt het echt heet," verwachtte hij.

De zeven heuvels tussen Groesbeek en Nijmegen bleken voor Van Voorst tot Voorst op de derde dag van de Vierdaagse in elk geval geen hindernissen van formaat. Wat dat betreft wordt de gouverneur al een echte Limburger. Die roepen immers al jaren dat de uitstulpingen niet meer dan muggenbultjes zijn.

Ook de Roermondse vriendinnen Petra Kranen (43) en Claar Paulissen (63) hebben zich de derde dag niet klein laten krijgen. Ze lopen de Vierdaagse voor de eerste keer. „We hebben alle Kennedy-marsen in Limburg al eens gelopen, dus nu hebben we maar eens voor Nijmegen gekozen." Op de vraag welke helletocht het zwaarste is blijven ze het antwoord schuldig. „Het is niet te vergelijken, het is anders." Het Roermondse tweetal heeft overigens meer problemen met het vervoer van en naar het logeeradres dan met de kilometers van de Vierdaagse. „De eerste dag hebben we moeten lopen, de tweede dag kwam de bus niet en toen hebben we een lift gekregen van een militair. Vandaag hebben we eindelijk weer eens de bushalte gevonden."

Paljas

Postbode Henk Grootjans uit Elsloo hoeft al jaren niet meer te zoeken naar de bus. Hij loopt dit jaar voor de tiende keer de 200 kilometer van Nijmegen. Zonder enige problemen. „De enige plek waar hij blaren zou moeten hebben is op z'n tong," vertellen zijn makkers vervolgens de ene na de andere anekdote over paljas Grootjans uit de hoge hoed te toveren. „Hij slaapt maar twee uur per nacht. Je had hem dinsdagmorgen eens moeten zien. Toen zag hij eruit als een vuilnisbak."

Henk zelf grijnst maar eens. De Vierdaagse is voor hem een groot feest. Hij haalt uit zijn rugzak een fors bierglas. „Dat was mijn eerste van vandaag. Die heb ik vanmorgen om half tien leeggedronken," meldt hij trots. De alcohol stijgt hem tijdens het wandelen niet naar het hoofd. Grootjans, een van de ruim 31.205 wandelaars die de derde dag overleefden, heeft zijn voorzorgsmaatregelen genomen. Hij showt een petje waaraan hij met nietjes een handdoekje heeft vastgemaakt. Zo houdt hij het hoofd koel en krijgt hij geen roodverbrande nek.

De slimmigheden van postbode Grootjans zijn geen overbodige luxe. De zon scheen gisteren opnieuw onbarmhartig op hoofd, nek en kuiten van wandelaars en bezorgde zo velen van hen een moeilijke dag. De veelvuldig meegedragen waterpistooltjes, de tuinslangen langs de weg en de verfrissingen die her en der te koop waren of soms gratis werden aangeboden bleken niet meer dan de bekende druppel op de even bekende gloeiende plaat.

Martelgang

De laatste kilometers door Nijmegen zelf waren voor menige wandelaar dan ook een martelgang. De opwekkende teksten op de t-shirtjes hadden door de vele zweetdruppels allang aan kracht verloren. „Je moet wel gek zijn om hieraan mee te doen," verzuchtte een moeilijk lopende Portugees spontaan. Hij heeft zich door een vriend laten overhalen om mee te doen aan 'een wandeling door Nijmegen en omgeving'. „Kom ik hier, blijkt het een tocht van tweehonderd kilometer te zijn. Maar je zult het maar eens in je leven gedaan moeten hebben."

Maatschappij wil meer vracht door de lucht dan over de weg

Vracht British Airways op 'Beek' ter discussie

Van onze redactie economie

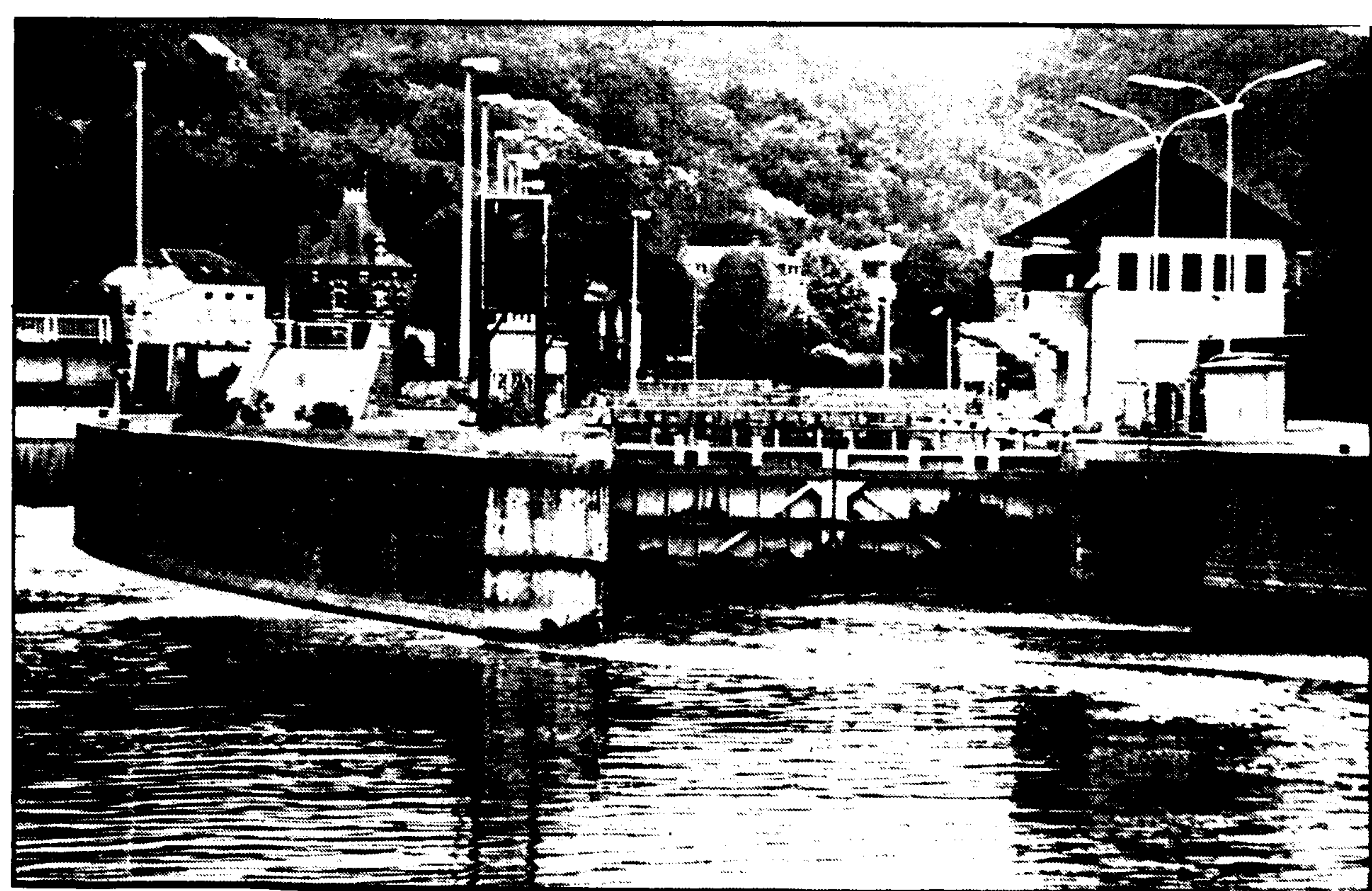
MAASTRICHT – De centrale rol die Maastricht Airport in West-Europa vervult voor de vrachtactiviteiten van British Airways (BA) wankelt. Dat blijkt uit een reorganisatieplan van British Airways World Cargo dat pas in september wordt gepubliceerd.

De vrachtvervoerder is van plan op veel meer plaatsen in Europa speciale vrachtvliegtuigen van het type Boeing 767 in te zetten voor grootscheepse vrachten naar Londen. Nu nog worden die met trucks vanuit Maastricht verricht. In die vernieuwde opzet van BA ligt het niet voor de hand dat 'Maastricht' een even grote rol als nu toebedeeld krijgt.
Van de 40.000 ton vracht die jaarlijks via 'Beek' vervoerd wordt, vindt 24.000 ton via vrachtwagens zijn weg. BA neemt daarvan een zeer groot deel voor haar rekening.

Ieder weekeinde vertrekken er vanaf het bedrijventerrein op Maastricht Airport tussen de 26 en dertig beladen vrachtauto's van British Airways over de weg en vervolgens over Het Kanaal naar de luchthaven Londen-Heathrow. Het is dan op Maastricht Airport een drukte van belang.
In vakjargon wordt 'Maastricht' door British Airways gezien als 'Eurohub'. „Een 'hub' is in deze branche te vergelijken met de naaf waar alle spaken bij elkaar komen," verduidelijkt een woordvoerder de belangrijke positie van Maastricht Airport voor BA. Wat de aanstaande reorganisatie van British Airways voor 'Maastricht' precies zal betekenen, is volgens directeur Kevin Hatton van 'World Cargo' nog niet duidelijk. Hij acht het onwaarschijnlijk dat zijn British Airways helemaal uit Maastricht verdwijnt maar houdt wel rekening met een wijziging van 'hub-functie' in 'sub-hub-functie'. „Ondanks onze operatie met de nieuwe vrachtvliegtuigen, zal altijd een deel van de vracht over Het Kanaal worden 'getruckt'.

Bij Maastricht Airport is men niet erg nerveus over de reorganisatie bij British Airways. H. Peeters, de zogenoemde handlingmanager, is volgens een woordvoerder van de luchthaven op de hoogte van de reorganisatie bij BA. In een gesprek met functionarissen van BA zou hem te verstaan zijn gegegen dat er 'op korte termijn geen wezenlijke veranderingen' te verwachten zijn. Volgens de woordvoerder zal het totaal gewicht aan over de weg te vervoeren vracht de komende jaren voor Maastricht Aiport eerder toe- dan afnemen.

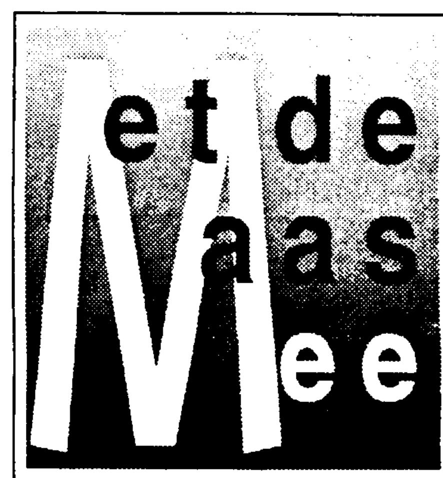

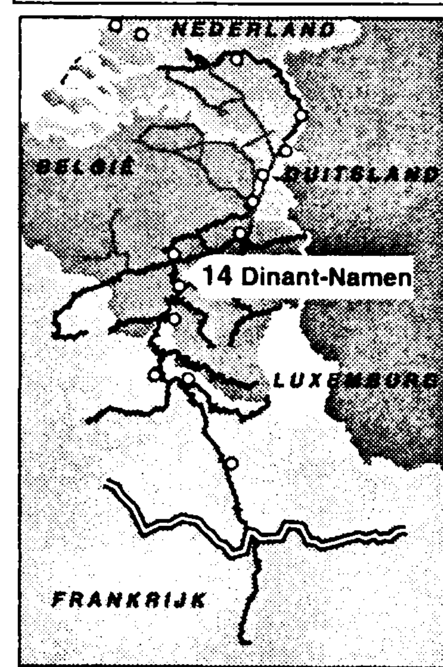

● *Een van de vele betonnen sluizen tussen Dinant en Namen die afbreuk doen aan het prachtige landschap.*
Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

De onderbroek van Madame Tallien

DOOR FRANK SEUNTJENS

Tussen Dinant en Namen is de Maas misschien wel op haar mooist. En het landschap doet daar nauwelijks voor onder. Alleen de vele supermoderne betonnen sluizen in dit dertig kilometer lange stukje Maas vallen enigszins uit de toon. Maar dat is een noodzakelijk kwaad, zo hebben we ons laten uitleggen. Het verval is zo groot dat het Maaswater moet worden getemd.

De Belgen die hier langs de oever wonen, moeten astronomische inkomens hebben. Schitterende huizen waar de gewone burger alleen maar van kan dromen, bijna allemaal met een eigen aanlegsteiger. Pompeus zijn ze soms ook. Veel rijken hebben torentjes op hun stulp laten bouwen, waardoor het moderne kastelen lijken. Maar misschien is dat wel voorschrift, zodat de villa's en landhuizen niet al te schril afsteken tegen de echte kastelen, hoger op de rotsen. Ook daar wemelt het van.

Een juweel van zo'n oud kasteel ligt in Annevoi-Rouillon. Het wordt al eeuwen bewoond door het adellijk geslacht De Montpellier. De kasteeltuinen zijn wereldberoemd. Les Jardins d'Annevoie zijn het levenswerk van Charles-Alexis de Montpellier die in 1775 de voornaamste Europese tuinstijlen in het kasteelpark verenigde. De rechte lijnen, de symmetrie en de beelden zijn Frans, de fonteinen en waterpartijen Italiaans en de ruigere, ogenschijnlijk minder goed onderhouden delen Engels. Ronduit indrukwekkend zijn de waterpartijen, die volstrekt natuurlijk werken. Ze worden gevoed door vier bronnen, waarvan het water via het hooggelegen Grand Canal van etage naar etage, van fontein naar fontein, naar beneden stroomt. Glashelder water met een constante temperatuur (10 à 14 graden Celsius). Zelfs tijdens de meest strenge winters bevriest het niet.

De twaalf hectare grote kasteeltuinen staan open voor publiek, al is dat niet gratis. Maar de tweehonderd Belgische francs zijn beslist geen weggegooid geld. Je kunt er trouwens ook wijn kopen. 'Reservé des Jardins d'Annevoie' staat op het etiket. Maar laat u niks wijs maken: de druiven zijn niet geplukt in de kasteeltuinen. De wijn, witte en rode, is gewoon ingevoerd uit Frankrijk. Toch blijft het voor de etikettenverzamelaar een aardige vondst. Bovendien is de wijn, Sauvignon en Côte de Rhone, bepaald geen bocht.

Nu we het toch over drinken hebben, mag het stadje Chimay niet onvermeld worden gelaten. Je moet er een zijsprongetje voor maken, maar het is de moeite waard. Plaatselijke trots is de brouwerij waar het loodzware Chimay-bier vandaan komt. Na een paar glazen van dit gerstenat sla je onherroepelijk aan het klapwieken. Maar er is in Chimay meer te zien. Het zestiende eeuwse kasteel Château des Princes bijvoorbeeld dat in 1935 weliswaar tot de grond toe afbrandde, maar conform oude plannen werd herbouwd.

Bekendste bewoonster van het kasteel was madame Jeanne Tallien (1773-1835), wier man Jean-Lambert – hij moest haar overigens delen, want ze hield er een regiment minnaars op na – een handje toestak om Robespierre ten val te brengen. Madame Tallien zelf ging de geschiedenis in als de vrouw die in een tijdvak dat in deze contreien het knellende directoire in zwang was, vermoedelijk gedreven door eigenbelang, de aanmerkelijk luchtigere Griekse mode introduceerde.

Tot slot nog even aandacht voor Yvoir. De naam zal de wat oudere wielerliefhebbers ongetwijfeld als muziek in de oren klinken. Hennie Kuiper werd er in augustus 1975 wereldkampioen. Het plaatsje kan zich in de zomermaanden qua drukte meten met gevestigde toeristenoorden. Dat heeft het niet in het minst te danken aan een werkelijk schitterend eiland midden in de Maas, een eldorado voor watersporters.

Wie eenmaal in Yvoir is geweest, komt er zeker terug, weten ze bij het Office du Tourisme met stelligheid.

Dus, Yvoir au revoir...

Tweehonderd tuinders mogelijk slachtoffer Duitse norm

Telers kassla rond Venlo in voortbestaan bedreigd

Van onze verslaggever

VENLO/ZOETERMEER – Tussen de honderdvijftig en tweehonderd telers van kassla rondom Venlo dreigen volgend jaar mei failliet te gaan als de Duitse regering op eigen houtje doorgaat met het aanscherpen van de nitraatnormen. Dat vrezen vertegenwoordigers van nationale en regionale organisaties voor tuinbouwveilingen.

De ramp voor slatelers in het Noordlimburgse, maar ook in het Westland, begint zich af te tekenen nu het Permanente Levensmiddelen Comité van de Europese Unie er woensdag niet in is geslaagd een nieuwe Europese norm vast te stellen voor het nitraatgehalte in sla.

Op het moment mag een kilo sla in de zomer nog maximaal 2500 microgram nitraat bevatten. In de winter is 4500 microgram toegestaan. Zolang er geen nieuwe Europese norm komt, gaan de Duitsers door met het verscherpen van de eigen norm.

Onze oosterburen, de grootste afnemer van Nederlandse sla, willen in de winter nog maar 3500 microgram nitraat per kilo sla toelaten. De Nederlandse regering heeft al aangekondigd dat ze Duitse norm zal overnemen als er geen Europese norm komt.

Zonlicht

Dat zou betekenen dat de Nederlandse kassla straks niet meer gewordt accepteerd in Nederland noch Duitsland. Immers, door de geringere hoeveelheid zonlicht hier bevat onze glassla in de winter veel meer nitraat dan sla uit zonnige landen als Spanje en Italië, die 's winters wel onder de 3500 microgram nitraat per kilo komt. Het Permanente Levensmiddelen Comité van de EU probeert nu voor 1 mei volgend jaar een nieuwe norm vast te stellen.

Volgens A. Sweep van het Centraal Bureau Tuinbouwveilingen in Zoetermeer zou dit de nekslag betekenen voor veel Nederlandse glasslatelers, vooral die rond Venlo. „Minstens zestig procent van de Noordlimburgse kassla wordt geëxporteerd naar Duitsland. En even overstappen op een ander gewas in de wintermaanden is niet zo eenvoudig."

Sector manager groenten van de veiling in Grubbenvorst, J. van der Werf, schat de kosten voor omschakeling op zes tot acht ton per bedrijf. „Voor slateelt heb je alleen een heteluchtinstallatie nodig die de temperatuur op zo'n zes tot acht graden Celsius houdt. De teelt van tomaten, komkommers of paprika vereist een uitgebreid verwarmingssysteem dat de temperatuur binnen de kas op een graad of zeventien kan houden."

Investering

Sweep van het CBT voegt daar nog aan toe dat een dergelijke investering hem niet erg zinvol lijkt. „De markt voor veel andere groente- en fruitsoorten is eveneens overvoerd. Daar komt bij dat de meeste tuinders door de algehele malaise de afgelopen jaren in hun sector niet eens het geld hebben om te investeren in een omschakeling.

Manipulatie met slazaden is evenmin een oplossing. Bedrijven zijn acht jaar bezig geweest om het nitraatgehalte met tien tot twintig procent terug te dringen. De kans dat dat gehalte op korte termijn verder terugkan, is niet groot," aldus Sweep.

Zie ook pagina 12
● **Nitraat is nu vooral een gevaar voor de tuinders**

Cholera slaat toe onder de Hutu-vluchtelingen

DOOR CEES VAN DER LAAN

GOMA – In het vluchtelingenkamp Munigi, bij de Zaïrese grensplaats Goma, sterven de mensen sneller dan hun dode lichamen kunnen worden weggedragen. Wat werd gevreesd, is werkelijkheid geworden onder de Hutu-vluchtelingen. Cholera zaait dood en verderf. Gisteren werden zeker 800 slachtoffers geteld, maar hulpverleningsorganisaties schatten dat het werkelijke aantal veel hoger zal liggen.

Munigi is een sterfhuis geworden voor mensen die toch al alles kwijt waren. Als ze al de plek hebben kunnen bereiken. Richting het vluchtelingenkamp ligt een onafzienbaar aantal doden en stervenden langs de weg. Doodsoorzaak is cholera, zo heeft Artsen zonder Grenzen bekend gemaakt. Overal ruikt het naar de dood.

In Munigi is het verschil tussen een ernstig zieke patiënt en een dode Hutu bijna niet te zien. Duizenden verzwakte vluchtelingen liggen zij aan zij op vulkanisch gesteente terwijl ze lijden aan een ziekte die ze niet kunnen overwinnen. Geluidloos sterven ze. Lijkendragers stappen tussen de vluchtelingen en kijken of iemand al heen is gegaan of nog ademt. Overal liggen de vochtige plekken van de ontlasting die ze niet meer kunnen binnen houden, of braaksel.

Ergens in de massa ligt een moeder met twee kinderen. Zij is al dood, maar de kinderen liggen nog tegen haar aan. Haar baby ligt ook op sterven, de andere houdt niet begrijpend de hand van zijn moeder nog vast. Even verderop rolt een man zijn hoofd achterover en beweegt niet meer. Elk uur sterven tientallen Hutu's in Munigi aan cholera.

Een van de lijkenhalers is de 36-jarige Ier Kevin Noon die voor de hulporganisatie Goal werkt. Hij heeft gisteren 300 doden uit het kamp en omgeving weggehaald en in vrachtwagens gelegd. De overschotten verdwijnen in een massagraf en worden met chloor besprenkeld. Hij zegt mechanisch en zonder emoties de lijken op te halen. „Ik wil er niet aan denken wat hier gebeurt. De werkelijkheid gaat mijn fantasie te boven. De emoties komen pas 's avonds. Dan huil ik in mijn slaap." Kevin Noon pakt even later de arm van een man die dood lijkt. „Oh, hij leeft nog. Nou, die halen wel later op."

De gelukkigen bereiken de vijf tenten van Artsen zonder Grenzen. Daar kunnen ze een infuus krijgen tegen uitdroging en pillen tegen de cholera. Rond de tenten houden vaders, moeders en kinderen de plastic zakken met vocht voor de zieken vast. Er zijn geen stokken om de infusen omhoog te houden. Urenlang staan ze daar totdat de zakken leeg zijn.

Verpleegkundigen van Artsen zonder Grenzen lopen met een wanhopige blik tussen de stervenden rond, met emmers schoon water en medicijnen. Vechtpartijen breken uit als de een wel een paar pillen krijgt en de andere niet.

Einde

De medische staf van Artsen zonder Grenzen telt aan het einde van de middag 161 doden in Munigi door cholera. Maar het daadwerkelijke aantal zal veel hoger uitkomen. Tallozen sterven buiten de kampen, waar geen hulpverleners komen. Geschat wordt dat het dodental tot 50.000 van de circa 1 miljoen vluchtelingen zal oplopen als er niet snel wordt ingegrepen. En dat moet binnen enkele dagen gebeuren anders zullen in en rond Goma de dodena niet meer te tellen zijn, zo wordt voorspeld.

Kevin Noon is verbijsterd over de snelheid waarmee de ziekte toesloeg. „Woensdag was er nog niks aan de hand, maar donderdag sloeg ineens de cholera toe. Van de een op de andere dag zitten we met honderden doden en stervenden."

Toch was de cholera voorspeld, mede door het gebrek aan sanitaire voorzieningen, schoon drinkwater en honderdduizenden verzwakte vluchtelingen. De hulporganisaties hopen de komende dagen tientallen tonnen aan medicijnen en vloeistoffen voor infusen te kunnen invoeren. Maar de tijd dringt. Want elk uur wordt het dodental hoger.

Foto's: REUTER

'Calamiteiten trekken zich niets aan van grenzen'

Noord-Limburg werkt aan veiligheidsplan regio

Van onze verslaggever

VENLO – „Calamiteiten, ongevallen, trends in criminaliteit en andere oorzaken van onveiligheidsgevoelens bij inwoners van onze regio, trekken zich niets aan van grenzen en organisatievorm," zegt burgemeester H. Kaiser van Roermond. Hij is gelegeerd opdrachtgever voor het regionaal veiligheidsplan onder de noemer 'Rood-wit-blauw project', waartoe in maart is besloten door de burgemeesters van de politieregio Limburg-Noord, de twee gewestvoorzitters en de hoofdofficier van Justitie. Gisteren verscheen de eerste tussenbalans. Voorop staat de integratie van beleid voor openbare orde en veiligheid, de coördinatie en gezamenlijke uitvoering. Ook over de landsgrenzen heen, binnen de Euregio.

Projectleider is L. Romeijnders. Buiten een stuurgroep en projectgroep openbare orde en veiligheid, zijn er drie hoofdwerkgroepen: regionale overlegstructuren, integrale veiligheidsrapportage en Euregionale samenwerking.

De GGD onderzoekt momenteel samenwerking met aangrenzende regio's in Duitsland en België. De brandweer bekijkt samenwerking en mogelijke integratie van beide gewestelijke organisaties. Een geïntegreerd meld- en informatiecentrum is de aanbeveling van de gelijknamige werkgroep waaronder wordt verstaan: de 06-11-centrale, het politie regionaal informatie- en communicatiecentrum, de centrale post ambulancevervoer, en de regionale alarmcentrales van de brandweer.

De werkgroep protocollen stelt voor de aanbevelingen van andere werkgroepen als eerste in aanmerking te laten komen voor onderlinge overeenkomsten. Ook wil men de 'historische' afspraken in beeld brengen.

Voor de verschillende disciplines, zullen verder mogelijkheden worden bekeken voor steun door luchtobservatie. Een van de aanbevelingen is verder om een eenduidig kaartmateriaal te maken voor alle partijen.

Juridische procedures kosten firma veel geld

Print Service hekelt protesten Delsing

Van onze verslaggeefster

ECHT – Het Echter bedrijf Print Service is niet te spreken over de talloze peperdure, juridische procedures, die sinds enkele jaren door architect F. Delsing uit Echt tegen het bedrijf en de gemeente Echt worden aangespannen. Dat heeft directeur A. van der Kruis van Print Service laten weten.

Delsing wil via de rechter een verhuizing van de printplaten-fabrikant naar een bedrijventerrein afdwingen. De architect vindt dat zijn woonomgeving door de aanwezigheid van Print Service ernstig wordt verstoord. Bovendien vreest Delsing voor een ontploffing van de tientallen chemische stoffen, die door Print Service worden gebruikt.

Om het bedrijf tot een verhuizing naar een bedrijventerrein aan te zetten, heeft Delsing enige tijd geleden aangekondigd om voorlopig te blijven protesteren tegen alle activiteiten van Print Service op de huidige lokatie. Delsing heeft inmiddels al meerdere juridische procedures in gang gezet. De meest recente heeft betrekking op een parkeerplaats van het bedrijf aan de Peutenweg.

„Ik begrijp dat niet zo goed," zei Van der Kruis deze week over de discussie rond die parkeerplaats. „Wij doen echt ons best voor de omgeving en voor de omwonenden. Al onze buren zijn tevreden over hoe we met de buurt omgaan. We hebben hier zelfs een parkje aangelegd. Als we die parkeerplaats nu weer moeten opdoeken, dan worden alle auto's weer gewoon op straat neergezet en dat bezorgt de bewoners van deze buurt pas echt overlast."

Samenspraak

Van der Kruis heeft vooral geen waardering voor de protesten van Delsing, omdat Print Service iedere uitbreiding van het bedrijf in samenspraak en nauw overleg met de omwonenden en de gemeente Echt zegt te realiseren.

„Een kritische houding is prima. Kritiek van de omgeving leggen we niet naast ons neer; we zullen er alles aan proberen te doen. Maar, om bij voorbaat al tegen alles te protesteren; dat vinden we niet zo leuk. Delsing heeft gewoon overal bezwaar tegen. Met hem valt nergens over te praten. Dat is jammer."

Volgens Van der Kruis kost het Print Service handenvol geld en tijd om telkens verweer te voeren voor de rechter. „We moeten voortdurend naar Den Haag en alle zaken moeten juridisch worden voorbereid. Dat kost steeds een heleboel geld. We zijn door de rechter tot nu toe altijd in het gelijk gesteld en dan blijkt telkens opnieuw dat al die kosten dus eigenlijk weer niet nodig waren geweest."

Filistijnen

Print Service is overigens niet van plan om een einde te maken aan de aanhoudende protesten van Delsing. „Wij kunnen praktisch niets doen. Delsing houdt zich aan de wet. In Nederland mag iedereen zeggen wat 'ie wil. Misschien krijgt Delsing ooit nog zijn zin. En dan gaat ons bedrijf naar de filistijnen. We hebben hier 850 mensen aan het werk. Delsing heeft daar kennelijk geen boodschap aan," aldus Van der Kruis.

Heidemij komt met eindrapport over 'tri'-vervuiling

Bodemstudie centrum Echt bijna afgerond

Van onze verslaggeefster

ECHT – Het vervolg-onderzoek naar de bodemverontreiniging op drie verschillende lokaties in het centrum van Echt is nagenoeg afgerond. Volgens directeur A. van de Kruis van Print Service is op dit moment duidelijk dat de bodem op de huidige lokatie van Print Service met 'tri' is vervuild. Het bedrijf is inmiddels gestart met een schoonmaakactie.

Het bodemonderzoek is uitgevoerd door Heidemij in opdracht van Print Service. Het bedrijf heeft het vervolg-onderzoek laten uitvoeren, nadat enige tijd geleden duidelijk werd dat diverse bouwlokaties in het centrum van Echt verontreinigd bleken met de in de volksmond genoemde gifstof 'tri'. Kort nadat de vervuiling aan het licht kwam, is in het centrum van Echt een bouwstop van kracht geworden.

Recent uitgevoerde metingen van Heidemij moeten duidelijk maken in hoeverre de verontreiniging gevaar oplevert voor de volksgezondheid als op die lokaties straks toch woningen worden gebouwd. Bovendien moet uit het vervolg-onderzoek blijken wie voor de vervuiling verantwoordelijk is. Afhankelijk van de resultaten van het onderzoek kan de vervuiler straks aansprakelijk worden gesteld voor de kosten van een mogelijk noodzakelijke bodemsanering in Echt.

Volgens A. van der Kruis van Print Service moeten door Heidemij nog twee metingen worden uitgevoerd, voordat het eindrapport van het onderzoek kan worden opgemaakt. Dat zal nog enkele weken duren.

Bij een tweede vervuilde lokatie in het centrum van Echt, die door Heidemij is onderzocht, ontbreekt volgens Van der Kruis een link met de activiteiten van Print Service.

Over de mogelijke aansprakelijkheid van Print Service liet de directeur weten: „Het is nog maar de vraag of wij straks aansprakelijk gesteld kunnen worden. Dat is nu nog niet duidelijk. Eigenlijk was voor ons van het grootste belang dat het gevaar van de vervuiling in kaart wordt gebracht. Sanering is niet altijd de enige oplossing. Een deel van de bouwstops in Echt is trouwens ook al opgeheven. De bouw van winkels en kantoren is bijvoorbeeld toegestaan. Bij woningen met tuintjes zal dat wat moeilijker liggen."

Naderend einde

● De voormalige garage Engelen wordt gesloopt om daar flats kunnen te bouwen. Foto: JEROEN KUIT

Twee flatgebouwen tegenover Roncalli

ROERMOND – Het terrein rondom de voormalige garage Engelen aan de Oranjelaan Roermond en het daarnaast gelegen voormalig klooster is afgezet in verband met de sloop van deze gebouwen. Nieuwbouwplannen voor de hoek Oranjelaan/Lindelaan, tegenover bejaardenhuis Roncalli, liggen al bij de gemeente. Daar komen twee flatgebouwen te staan waarvoor Meulen bouwpromotie Weert de opdrachtgever is.

Op de hoek Oranjelaan/Lindelaan komt een flatgebouw met tien verdiepingen met 57 appartementen. De tweede flat langs de Lindelaan telt 49 appartementen. Het project is opgezet met Vastgoed Roer en Maas (VRM) en Lada. Bij de flats zijn in totaal 63 parkeerplaatsen gepland. Concrete plannen voor de voormalig klooster, naast het Kadaster, zijn nog niet bekend.

Brandende tankauto op autoweg

NUTH – Op de A76 ter hoogte van de afrit Nuth raakte woensdagnacht een tankauto geladen met bitumen (verf gemaakt van gemalen asfalt vermengd met lijnolie) in brand. Het achterste wiel van de combinatie had vlam gevat waardoor een hevige rookontwikkeling ontstond. Te hulp schietende vrachtwagenchauffeurs trachtten het vuur met brandblussers te doven, echter zonder resultaat. De brandweer slaagde er vervolgens in de brand te blussen. De lading werd gisteren overgepompt in een andere tankwagen. Persoonlijke ongelukken deden zich niet voor. Door de enorme rookontwikkeling moest de autoweg gedurende twee uur voor alle verkeer worden afgesloten.

Kerkdienst voor Federatiefeest

ECHT – In de parochiekerk van Pey-Echt wordt zaterdagavond om 19 uur een H. Mis opgedragen voor schutterij Wilhelmina uit Hingen, ter gelegenheid van het Federatiefeest van komende zondag.

OLS-moderator, mgr. R. Maessen, draagt de H. Mis op. Hij wordt daarbij geassisteerd door pastoor P. Pierik uit Pey.

Fluit- en trommelkorps Wilhelmina uit Hingen luistert de mis muzikaal op. Schutterij Wilhelmina is uiteraad in vol ornaat aanwezig om de plechtigheid luister bij te zetten.

Voor 1800 gulden T-shirts gestolen

ROERMOND – Twee mannen hebben gisteren voor ongeveer 1800 gulden aan T-shirts gestolen bij een kledingwinkel in Roermond. De dieven grepen de hemden van een kledingrek dat buiten op de Zwartbroekstraat stond. Vervolgens gingen ze er op de fiets in onbekende richting vandoor.

● Decorandus H. Peeters

Eremedaille voor Peeters

WEERT – H. Peeters uit Weert is onderscheiden met de eremedaille in zilver, verbonden aan de Orde van Oranje Nassau. Hij krijgt de koninklijke onderscheiding nu hij veertig jaar in dienst is bij de Weerter Scheepsbouwmaatschappij. Wethouder A. Schouwenaars speldde hem de versierselen op.

Peeters heeft zich bekwaamd in plaat- en constructiewerk en is ook klinker bij restauratie. Buiten zijn werkkring is hij 41 jaar actief als handboogschutter bij vereniging 'Vrede en Vermaak'. Tevens is hij 26 jaar bestuurslid van deze club, waarvan 25 jaar afwisselend secretaris en penningmeester. Hij is ook 25 jaar lid van hengelsportvereniging St.-Petrus en biljardclub De Hekkensluiters.

Autodieven stelen twee Mercedessen

ROERMOND – Autodieven hebben eergisteren in Roermond op klaarlichte dag twee Mercedessen gestolen. Vanaf de Roersingel verdween een grijze Mercedes 300 TE. Dezelfde woensdagmiddag is een Mercedes 190 D gestolen, die stond geparkeerd op de Schoolstraat.

Honderd geiten in najaar naar Polen

Van onze verslaggever

ROERMOND – De Roermondse Geiten Sociëteit (Remunjse Geite Sóssjeteit) gaat eind oktober/begin november naar het Poolse Koszalin om de eerste honderd van in totaal 220 geiten en bokken te brengen. Ze zijn bestemd voor families die geen dubbeltje te verteren hebben als gevolg van grote werkloosheid in die plaats. Eenderde van de bevolking daar zit zonder baan.

De gemeente Roermond heeft nauwe banden aangeknoopt met Koszalin die verder gaan dan cultuur en sport. Op aangeven van de Poolse bisschop mgr. Czeslaw Domin is het geitenproject opgezet. Dat levert de Polen werk op, én melk en kaas.

De Roermondse Geiten Sociëteit heeft al sponsors weten te vinden voor de eerste honderd geiten en bokken. Die kosten driehonderd gulden per stuk. De sociëteit wil voor extra gezonde dieren zorgen. Dat heeft z'n prijs als je denkt aan keuringen en inentingen. Ook moeten ze nog vervoerd worden, maar daarvoor staan Roermondse zaken garant. Sponsors krijgen een speld als herinnering. Ook zal de geit naar de schenker worden vernoemd. Om een voorbeeld te noemen: Rockwool schenkt de geit 'Rocky'.

De geiten die de sociëteit bijeen wil brengen, komen uit het hele land. De coördinatie ligt bij Klaas Ritzema uit het Drentse Een-West. De geschikte soorten voor dit project zijn de witte en bonte geiten en de zogeheten Toggenburgers.

De sociëteit kan bogen op een aantal prominente leden. Voorzitter is Th. Hoofwijk en zijn vervanger is A. Peters. Ere-voorzitter en beschermheer zijn respectievelijk burgemeester H. Kaiser en bisschop F. Wiertz.

● Leden van de sociëteit H. van Hooff, A. Peters en H. Wolters zijn bij fokker K. Ritzema de soort geit gaan bekijken die geschikt is voor het project in Polen.

Fietsen

● Wie goedkoop een fiets op de kop wil tikken, kan op zaterdag 6 augustus terecht in Montfort waar de Buurtvereniging Nieuwe Heide voor de zesde maal een tweedehands fietsenmarkt houdt op het terrein van camping Reigershorst aan de Huysbongerdweg 55. Men kan zowel fietsen kopen als verkopen. De tweewielers die worden aangeboden, komen van diverse handelaren uit de regio maar ook van particuliere verkopers. De markt duurt van 12 tot 16 uur. Voor meer inlichtingen: C. Wilbers, tel. 04744-1851 of A. Henderickx, tel. 04744-2327.

Goede doel

● De stichting die komende zondag het Zuidlimburgs Federatiefeest in Hingen organiseert, houdt aanstaande vrijdag een avond voor het goede doel waar geld wordt ingezameld voor de aanschaf van een slagtoon-klankkring voor de bewoners van de Pepijnklinieken in Echt. Op de avond wordt opgetreden door het muziekgezelschap De Dorsvlegels uit Oirsbeek en de theatergroep Netwerk, samengesteld uit bewoners van een drietal instellingen voor geestelijk gehandicapten waaronder de Pepijnklinieken. De entree voor de sponsoravond kost honderd gulden. De drank en spijs zijn gratis.

Klankkring

● Een slagtoon-klankkring bestaat uit vijftien afzonderlijke klankelementen gemonteerd op een cirkelvormige staalbuisconstructie. De elementen worden bespeeld door met een hand of vuist toetsen aan te slaan. De kring krijgt een aparte plaats op Pepijn, goed bereikbaar voor rolstoelers.

Textiel

● In de serie tentoonstellingen die in het Nederweerter gemeentehuis worden gehouden door plaatselijke kunstenaars is het nu de beurt aan Annie Bloemers en Cisca Moonen. Dit tweetal legt zich toe op textielbewerking. De expositie wordt op donderdag 28 juli om 19.30 uur geopend door Carolien de Win en loopt tot en met vrijdag 2 september. De openingstijden zijn: op werkdagen van 9 tot 17 uur en op zondag 7 augustus van 14 tot 16 uur.

Kamermuziek

● Het Munttheater houdt op donderdag 28 juli in het kader van het Orlando Festival een concert in de Paterskerk op de Biest te Weert. Het uit Duitsland afkomstige Minguet Quartett brengt kamermuziek met werken van Mozart, Gideon Klein en Mendelssohn. De aanvang is 20 uur en de entree is gratis.

Beach party

● Op het buitenterrein tegenover het jeugdcentrum in Vlodrop is in het weekeinde van 5, 6 en 7 augustus een beach party. Op het terrein van bijna vierduizend vierkante meter wordt een strand aangelegd, met een cocktailbar, een snackbar en een dans- en artiestenpodium. Het is de zevende editie van dit evenement, dat vorig jaar drieduizend bezoekers trok. De organisatie is in handen van de stichting jeugd activiteiten Vlodrop.

Beach party 2

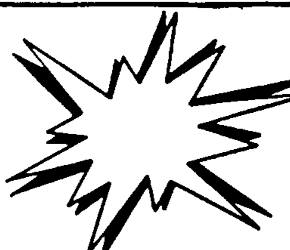
● De formatie Split-Image opent die vrijdag in Vlodrop om 20 uur de rij van artiesten. Zaterdag komt de vocalgroep Timeless en zangeres Corry Konings. De aanvang is 20 uur. De Belgische countryband Sun Set speelt zondagmiddag vanaf 14 uur. De entree is vrijdag is de entree tien gulden (voorverkoop 7,50 gulden); zaterdag vijftien gulden (zowel in voorverkoop als aan de kassa). 's Zondags hebben de bezoekers gratis toegang.

Limburgs Dagblad
REGIONALE EDITIE
Chef editieredactie René Roosjen
KANTOOR
Roermond
Rayonkantoor,
Prins Bernhardstraat 44,
6043 BH Roermond,
tel: 04750 - 18484,
fax: 04750 - 33402

GEZELLIG

Voor inlichtingen/reservering advertenties op deze pagina. Margoth Collaris 045-739299.

Provincie Limburg

Bureau Bibliotheek
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
tel. 043-897382

mededeling
M 220/30-94

Gedeputeerde Staten van Limburg geven kennis dat op 18 juli 1994 een melding d.d. 15 juli 1994 als bedoeld in artikel 8.19 van de Wet milieubeheer is ingekomen. De melding heeft betrekking op de inrichting van N.V. Samenwerkende elektriciteits-produktiebedrijven SEP gelegen Linnerweg/Broekstraat ongenummerd te Maasbracht. Gemeld wordt een verandering van de inrichting zijnde het 380 kV-hoogspanningsschakel- en transformatorstation betrekking hebbende op de op het station te realiseren fundamenten en ondersteuningsconstructies voor de tijdelijke plaatsing. De melding ligt ter inzage van 25 juli 1994 tot 22 augustus 1994 en wel: - in het Provinciehuis te Maastricht (bureau Bibliotheek) tijdens de werkuren; - in het gemeentehuis te Maasbracht tijdens de werkuren. Voor inzage buiten de werkuren kan contact worden opgenomen met de afdeling milieu van de genoemde gemeente.

Provincie Limburg

mededeling
M 219/29-94

Gedeputeerde Staten maken bekend, dat op 10 december 1993 bij hen is binnengekomen een verzoek om vergunning ingevolge de Wet milieubeheer (ingeschreven onder nummer BV 13390) van She Heerlen B.V., Diependaalstraat 22, 6171 JE Stein, voor het oprichten van een inrichting voor de opslag van grondstoffen en de op- en overslag van stoffen t.b.v. de wegenbouw en/of productie, op een perceel kadastraal bekend, gemeente Brunssum sectie H nr. 191 (ged.), gelegen aan de Kranenpool aldaar. De ontwerpbeschikking, de aanvraag en de overige van belang zijnde stukken liggen ter inzage van 25 juli 1994 tot 25 augustus 1994 en wel: - in het Provinciehuis te Maastricht (bureau Bibliotheek) tijdens de werkuren; - in het gemeentehuis van Brunssum tijdens de werkuren alsmede op zaterdag in de openbare bibliotheek Lindeplein 3 te Brunssum van 10.00-13.00 uur. Na laatstgenoemde datum liggen de stukken ter inzage op vorengenoemde plaatsen, en wel tot het einde van de termijn waarbinnen beroep kan worden ingesteld tegen de beschikking op het verzoek. Tot uiterlijk 25 augustus 1994 kunnen tegen het ontwerp van de beschikking schriftelijk gemotiveerde bezwaren worden ingediend, onder vermelding van het nummer van de aanvraag, bij Gedeputeerde Staten, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Degene die een bezwaarschrift indient, kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken. Desgevraagd kunnen mondelinge bezwaren worden ingebracht tijdens een gedachtenwisseling over het ontwerp van de beschikking. Degene, die van deze mogelijkheid gebruik wenst te maken dient dit voor 19 augustus 1994 telefonisch kenbaar te maken, tel. nr. 043-897695. Alleen degenen die bezwaren hebben ingebracht op de wijze als bovenomschreven en een ieder die aantoont dat hij daartoe redelijkerwijs niet in staat is geweest en degenen die bezwaren hebben tegen eventuele wijzigingen die in de beschikking t.o.v. het ontwerp daarvan zijn ingebracht, zijn later tot het instellen van beroep gerechtigd.

BEKENDMAKING

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Roer en Overmaas maakt bekend, dat met ingang van 22 juli tot en met 1 september 1994 in het waterschapshuis, Parklaan 10 te Sittard, ter inzage ligt
de Wijzigingslegger.

Beroep tegen het besluit van het algemeen bestuur van het waterschap van 27 juni 1994 tot vaststelling van de wijzigingslegger kan door iedere belanghebbende worden ingediend tijdens de vorengenoemde termijn bij het college van Gedeputeerde Staten van Limburg, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht.

Nadere informatie
Voor nadere informatie kunt u zich wenden tot het Waterschap, telefoon 046-517343 toestel 222 of 705.

Het dagelijks bestuur,
de secretaris
W.H.Th. van Megen ,
de voorzitter,
drs. F.W.G. Laarakker

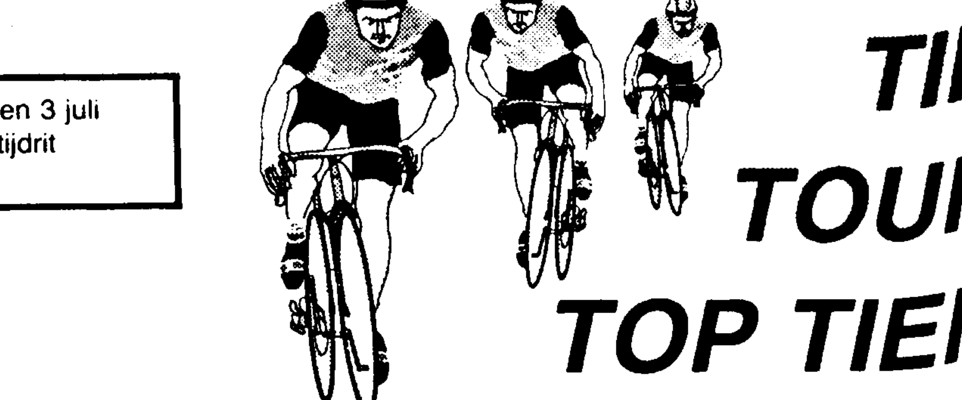
Het Waterschap Roer en Overmaas, gevestigd te Sittard, is belast met het waterkwantiteitsbeheer in Zuid-Limburg en een gedeelte van Midden-Limburg ten oosten van de Maas.

Het Waterschap voert het beheer uit door onder andere onderhoud, aanleg van regenwaterbuffers, herinrichting van bronnen en beken en handhaving van meandering.

Informatie omtrent het Waterschap en haar projecten kunt u krijgen bij bureau voorlichting, 046-517343.

Waterschap Roer en Overmaas
Parklaan 10, Sittard.

Limburgs Dagblad TOUR DE FRANCE 94

DE EINDSTAND t/m de etappe van DONDERDAG 21 JULI

De ritten verreden op 2 en 3 juli alsmede de ploegentijdrit tellen niet mee

1	STEFFANIE J H A	JULIANALN 67	MAASBRACHT	338
2	STEFFANIE G M L	WINTERSTR 59	NEER	336
3	FLEURKENS H	THORBECKESTR 48	HEERLEN	334
	WATERVAL ELECTRO H	WELTERTUYNSTR 72	HEERLEN	334
5	THIJSSEN M	F BOLSTR 24	HEERLEN	329
6	RENEERKENS R F O	VLEKKENKAMP 10	LANDGRAAF	328
7	BOCKEN J	WILLIBRORDUSSTR 8	SUSTEREN	327
	GELISSEN J	CAECILIALN 5	SUSTEREN	327
9	PAPEN G	HEUVEL 83	ROERMOND	323
10	AUGUSTIN J	AASTERBERGERWG 78	ECHT	322
11	ZEELEN CH	ACHTER DE HOVEN 80	BUCHTEN	316
12	HERMANS L J	OLMENSTR 39	LANDGRAAF	315
13	THIJSSEN L	HAMERSTR 12	HEERLEN	314
14	SNIPPE A A	PAST SCHEEPERSSTR 60	LANDGRAAF	313
15	GOMMANS J A A	PINKSTERBLOEM 25	VENRAY	310
16	HENDRIX P N J M	KAPITTELSTR 3	LANDGRAAF	308
	JENNEN P M G	KRANENBROEKERWG 26	ECHT	308
18	KLEYKERS M G E	V W VD GRACHTSTR 14	HEERLEN	305
	SIEPRATH J	HEIRWEG 58	HUISSEN	305
20	HELLENBRAND F	HEIDESTR 23	SCHINVELD	304
	LOUIS J H M	EUROPASTR 30	SCHINNEN	304
	MEYERS J	RUE HOCKAI-C GRAND 12	STAVELOT	304
23	LORTIJE H M E	LITSCHERBOORD 8	HEERLEN	303
	LINSSEN F R M	STEENAKKERSTR 7	MAASBRACHT	303
25	WEBERS K	WETH GYSENSTR 15	BUCHTEN	302
26	VLUGGEN P P M	E HUPPERETZSTR 16	GULPEN	300
27	HANSEN H W	NW MERGELWG 31	LINNE	299
	REIJNDERS M	EINDSTR 29	SCHINVELD	299
	SIMON W	OOGSTWG 3	HEERLEN	299
	THALEN H	DE WENDELSTR 72	LANDGRAAF	299
31	V D HEUVEL-GOMMANSM	VICARIEWG 45	LEUNEN	298
32	VAN DAM G	HUBERTUSSTR 50A	BEEK LB	297
33	DRIESSEN J J	RIETERWG 4	NEER	296
34	GEURTS E J G	TUINSTR 3	HEERLEN	295
	ROZESTRATEN R	LAARHOFPLN 3	HEERLEN	295
36	CNOOPS J G G	MAASSTR 47	MAASBRACHT	293
	V D ENDE R	ZADELMAKERSTR 21	HEYTHUYSEN	293
	V D VELDEN P M F	ACHTER DE HEGGEN 28	LANDGRAAF	293
39	BEAUJEAN M	ROEBROEKWG 27	HEERLEN	292
	BRANDS G M L	V GOYENSTR 23	GELEEN	292
	GELISSEN W	DORPSTR 63	BUCHTEN	292
	MEYER R	MANSHOLTSTR 10	LANDGRAAF	292
	OMLOO-JANSSEN I J	SLEINADASTR 50	LANDGRAAF	292
	VAN BERKEL H P	CHURCHILLSTR 6	BRUNSSUM	292
45	BIJLSMA C M	MGR FERONLN 57	HOENSBROEK	291
46	ZANDERS E H J	DE TICHEL 132	HEERLEN	290
47	DE RAVE L M A	MOZARTSTR 33	OIRSBEEK	289
	MAGENDANS C	V W VD GRACHTSTR 12	HEERLEN	289
49	LANGEN H	EVERTSSTR 5	KERKRADE	288
50	ALTDORF J M	MR KUYPERSSTR 1	KERKRADE	287
	KUIPER G	BAANSTR 57	LANDGRAAF	287

Tot zover de kandidaten voor een prijs uit de prijzenpot. Hieronder staan nog deelnemers die op de 100e, 200e, 300e etc. plaats staan. **LET WEL** op die plaatsen kunnen meerdere deelnemers met dat aantal punten staan, maar we hebben er slechts één willekeurig uitgekozen.

100	DAMEN J H	HOUBENSTR 11	STEVENSWEERT	274
200	HENSELS J C G	SCHOOLSTR 13	GULPEN	261
300	V D VELDEN A F	KAPELWG 3	LANDGRAAF	253
400	SCHELTUS P A D	MARSSTR 15	BRUNSSUM	247
500	KEPERS R M G	ABC STR 4	BRUNSSUM	241
600	THEWISSEN W	BENEDICTYNENSTR 26	VYLEN	238
700	BOS R	ROZESTR 28	HEERLEN	233
800	MEIJS G	ST DYONISIUSWG 7	WITTEM	230
900	KNUBBEN P J	BAVOSTR 69	NUTH	227
1000	DOHMEN J	LINDENLN 54A	KERKRADE	224
1100	VAASSEN J M	KLOESSTR 7	STEIN LB	222
1200	DEUMENS C	SCHEPENSTR 77	BRUNSSUM	219
1300	BOESTEN P	H HERMANSLN 89	GELEEN	217
1400	DAEMS R	VISESTRAAT 282	MOELINGEN (B)	215
1500	DUSSEL H	HUISBERGERSTR 29	HEERLEN	213
1600	HESSE B	RAAMBOUWSTR 190	HOENSBROEK	211
1700	HUMMEL M C J	KENNEDYPLNTS 52	LANDGRAAF	209
1800	HERMANS L	DE WINGERD 16	HEERLEN	207
1900	KROES K	WYENWG 282	BRUNSSUM	205
2000	FRANSSEN M G H	ACHTER DE HEGGEN 32	HULSBERG	203
2100	COLENBRANDER E	SCHRIEVERSHEIDEWG 19	HEERLEN	201
2200	PIETERS R J	PAST SCHULPENSTR 5	WYLRE	200
2300	WENTINK J	ELBEREVELDSTR 524	KERKRADE	199
2400	OTTEN J F A M	AKERSTR N 9	BRUNSSUM	197
2500	WETZELS W	RESEDASTR 28	SITTARD	196
2600	PIJLS A M H	EINDER COOLHOFF 100	PUTH	194
2700	EVERHARTZ M J G	LELIESTR 10	KERKRADE	192
2800	STEVENS J	BERKELPLN 59	VALKENBURG LB	191
2900	GULPEN J H	JONKERSBOSWG 2	REYMERSTOK	189
3000	WILLEMS M J	ISIDORUSLN 15	LANDGRAAF	188
3100	PLAS H W J	GREFKENSTR 2	BRUNSSUM	186
3200	WEIJS T	OP T BERGSKE 20	LANDGRAAF	185
3300	BREUER G O	COLUMBUSSTR 95	HEERLEN	183
3400	STEINEN G	CAECILIASTR 46	GUTTECOVEN	182
3500	DEBETS G N S	J V MAERLANTSTR 29	HEERLEN	180
3600	DAM B	PATERSWG 23	HOENSBROEK	179
3700	RAUDNER A	OUDE KERKSTR 57	HEERLEN	178
3800	TYLEK J	CAUMERWG 76	HEERLEN	177
3900	WINKLER W	G FLINCKSTR 233	HEERLEN	176
4000	HESDAL M H	STEENBERG 31	BOCHOLTZ	174
4100	MERTENS R C	MGR HANSSENLN 39	HOENSBROEK	173
4200	SUVRIJN L	DORPSTR 31	JABEEK	172
4300	CUSTERS R F N	SCHOOLSTR 39	HULSBERG	170
4400	BUREMA R	SEPTEMB 1944 STR 35	HEERLEN	169
4500	BONTEN H L H	PAST DUCKWEILERWG 5	EYS	168
4600	THEUNISSEN B	MAURITSLN 27	LANDGRAAF	167
4700	JANSSEN L	V RENESSESTR 11	VYLEN	165
4800	ITALIAANDER K	SOFIAWG 13	HEERLEN	164
4900	CLERMONT J P A	EYNATTENWG 2	GULPEN	162
5000	THEUNISSEN J J	PR BERNHARDSTR 52	BRUNSSUM	161
5100	KLEIKERS W E J	HINSBRIG 30	BOCHOLTZ	159
5200	JOOSTEN J	PLEYWG 26	HEERLEN	157
5300	WAGNER H P	ESDOORNSTR 62	LANDGRAAF	156
5400	V DIJK A M	THORBECKESTR 24	HEERLEN	154
5500	GUBBELS J	HOPPERANK 19	BRUNSSUM	151
5600	HABETS W H	PROF K ONNESSTR 18	HOENSBROEK	149
5700	BIERMANS J H	MUCHERVELDSTR 31	KERKRADE	146
5800	SCHMETZ M	VELYNDONK 10	MAASTRICHT	144
5900	ZEYEN B	FOSSIELENERF 688	HEERLEN	141
6000	RUIJTERS F H J	BERKELPLN 4A	VALKENBURG LB	137
6100	ENGELEN F J	KOKELESTR 52	KERKRADE	131
6200	LAURENS J H	YSSELSTR 4	HEERLEN	126
6300	BRAUN J M	GOSWYNSTR 33	VOERENDAAL	118
6400	JEUKENS E H J	KLEIKOELEWG 78	LANDGRAAF	107
6500	WINGS R N J	TOUWSLAGER 5	BRUNSSUM	93

LIMBURGS DAGBLAD PRIJZENPOT:

1e PRIJS MOUNTAINBIKE	2e PRIJS	3e PRIJS	4e T/M 10e PRIJS	11e T/M 25e PRIJS	26e T/M 50e PRIJS
T.W.V. ƒ 1000,-	ƒ 500,-	ƒ 250,-	ƒ 100,-	ƒ 50,-	ƒ 25,-

Extra prijs: Onder alle deelnemers die op het wedstrijdformulier de juiste naam van de uiteindelijke winnaar van de Tour de France hebben ingevuld wordt een COMPLETE WIELER-OUTFIT t.w.v. ƒ 500,- verloot !

De prijzen worden aan de eerste vijftig deelnemers, zoals die voorkomen in de eindstand, toegekend.

Limburgs Dagblad
sport

Opnieuw zege Jeroen Piket

DORTMUND – Jeroen Piket is bij de Dortmunder Schaakdagen aan een opvallende serie bezig. De Leidse grootmeester versloeg in de zesde ronde met wit Vladimir Jepisjin. De Rus koos al na een zet of twaalf voor een dubieuze voortzetting. Piket, nog ongeslagen in Dortmund, profiteerde simpel. Jepisjin rekte de verloren strijd om onduidelijke redenen nog tot de dertigste zet.

'Meevaller' met een staartje

BRASILIA – De Braziliaanse staatssecretaris van financiën, Osiris Lopes Filho is onder druk van de regering opgestapt. Lopes Filho kwam in opspraak, omdat hij de Braziliaanse voetbalselectie bij terugkeer in eigen land geen invoerrechten liet betalen over de in de Verenigde Staten aangeschafte 'cadeautjes' zoals magnetrons en stereo-installaties.

Van Heeswijk lonkt naar profs

BAEXEM – Met zijn zege in het avondcriterium in Sevenum bracht de 21-jarige amateur Max van Heeswijk uit Baexem zijn aantal overwinningen in dit seizoen op elf. Ook de aansprekende resultaten in vooral buitenlandse etappekoersen hebben tot de belangstelling geleid van de Amerikaanse Motorola-equipe van ploegleider Hennie Kuiper. „Klopt," zegt Max van Heeswijk, doelend op de interesse van de Amerikanen.

Duitsers balen vam Steffi Graf

FRANKFURT – Duitsland is teleurgesteld in het gedrag van tennisster Steffi Graf. De nummer één van de wereld meldde zich af voor de landenstrijd om de Federation Cup. „Ik wil rust," heette het. In Frankfurt werd verrast gereageerd toen bleek dat Graf deze week wél haar opwachting maakt in het demonstratie-toernooi van Mawhah.

Van Hulst niet naar Helsinki

NIEUWEGEIN – Middenafstandloopster Elly van Hulst neemt niet deel aan de EK atletiek, die van 7 tot en met 14 augustus in Helsinki worden afgewerkt. Zij acht zich daartoe op medische gronden niet in staat.

Arie Luyendijk op Zandvoort

ZANDVOORT – Arie Luyendijk keert terug op het circuit van Zandvoort. In een IndyCar. De Brabander maakt onderdeel uit van het omlijstingsprogramma van de Marlboro Masters of Formule 3, die op zondag 3 augustus op de Noordhollandse racebaan wordt gehouden.

Korving loopt horden-record

AARTSELAAR – Robin Korving heeft bij internationale atletiekwedstrijden in de Belgische plaats Aartselaar een Nederlands record gelopen op de 110 meter horden. Hij finishte, geholpen door een lichte rugwind van 0,7 m/sec, na 13,83 seconden.

Brazilië lost Duitsland af

ZÜRICH – Wereldkampioen Brazilië heeft Duitsland afgelost aan de kop van de Fifa-ranglijst. Romario en consorten namen voor het WK in de Verenigde Staten de derde plaats in. De Duitsers zakten drie plaatsen, evenals Nederland, dat van de tweede naar de vijfde positie daalde.

KNVB houdt twee miljoen over

ZEIST – De Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond heeft twee miljoen gulden overgehouden aan het WK voetbal in de Verenigde Staten. De KNVB had voor het toernooi tien miljoen begroot. Door de uitschakeling in de kwartfinale bespaarde de bond op premies en verblijf.

Sao Paulo voelt zich gepasseerd

SAO PAULO – De ongekende feestvreugde over het behalen van de wereldtitel is in Brazilië plaatselijk omgeslagen in grote woede. In Sao Paulo worden de bobo's van de voetbalbond verketterd, omdat ze de stad niet hebben laten meedoen aan het warme onthaal van de gouden selectie.

Let pakt etappe en klimt in Alpen naar derde plaats in klassement

Oegroemov haalt zijn gram

DOOR PETER OUWERKERK

CLUSES – Pjotr Oegroemov was heel erg boos geweest op de dreumes van het peloton. Dat Nelson Rodriguez hem had geklopt op Val Thorens kan gebeuren. Maar dat de Colombiaanse lichtgewicht zo ongeveer had geweigerd kopwerk te doen, daarvoor bestaat in de wielersport maar één woord: Pjotr voelde zich geflikt. 's Morgens op het Square de la Liberté in Moutiers had hij 'Cacaïto' toch maar een hand gegeven. Een nieuwe dag verdraagt geen vijanden. „Gefeliciteerd nog, maar denk niet dat mijn kans niet komt."

Pjotr Oegroemov voelde zich met de dag sterker worden in de Tour. De tanige Let was er inmiddels 33, gehard in amateurronden over de hele wereld, en zes jaar professional ook al weer. Hij kon de grote ronden aan, dat had hij wel bewezen in de Giro van vorig jaar, toen hij slechts 58 seconden had moeten toegeven op Indurain.
Op de rustdag in Lourdes had hij het de heren van de organiserende krant l'Equipe nog voorspeld: „Met mij zijn ze nog niet klaar, ik ben hier voor een plaats bij de eerste drie. Indurain is voor iedereen een klasse te groot, maar ik zal pas tevreden zijn als ik meteen achter hem eindig." Tweede dus.
Het leek op grootspraak van de kalende coureur uit Riga. Hij moest nog heel wat tegenstanders achterhalen, maar zijn uitgangspositie na de Pyreneeën was geen slechte: tiende op 13.17 min. En Pjotr Oegroemov begon aan zijn opmars.

● *Pjotr Oegroemov voelde zich genomen door Nelson Rodriguez. Hij zette dat gisteren recht.* Foto: ANP

Podium

Eén plaats omhoog op l'Alpe d'Huez, drie plaatsen omhoog op Val Thorens, nog eens drie in rit 18, de laatste bergetappe van de Tour. Hij was 4.22 min. ingelopen in Indurain, en wat 't meest belangrijk was: hij kon zich inderdaad gaan mengen in de strijd voor het podium. De eerste 'Rus' op dat rostrum in Parijs.

Oegroemov werd in '92 opgepikt door de Mecair-ploeg van Moreno Argentin, thans Gewiss. En hij gedijde onder de vleugels van de geslepen 'capitano'. Vol lof is hij over de inmiddels gestopte Ardennenkoning, en oud-wereldkampioen. „Moreno heeft me wegwijs gemaakt in de profwereld. Het is een groot verlies voor de wielersport, dat hij is gestopt."

Pjotr Oegroemov kwam niet als kopman naar zijn tweede Tour de France (zijn eerste, in 1990: 45ste). Nu zijn 'landgenoot' Evgueni Berzin er niet was, was die rol weggelegd door de Deen Bjarne Riis. Ook al omdat Oegroemov nog niet had kunnen overtuigen, dit jaar.

Pech

„Ik heb de pech gehad, dat ik in de Catalaanse Week ben gevallen en mijn sleutelbeen brak. Daardoor kwam heel april in het gedrang, kon ik ook mijn tweede plaats in de Giro van '92 niet bevestigen." Oegroemov had toen ook een etappe gewonnen; nu won hij niets, werd hij slechts 24ste, op 50 minuten.

Maar, zoals zo vaak: wie de ene grote ronde niet voluit kan, heeft meestal nog wat over voor de volgende. Oegroemov onderstreepte dat gisteren, over de cols van de Haute Savoie. Hij ging op zoek naar de ontsnapte Kasputis, ook al een Balt, liet die ter plaatse, en bouwde aan een mooie voorsprong. De nogal sullige nederlaag tegen Nelson Rodriguez was gewroken.

Erik Breukink: 'Nooit meer rijden voor het Tourklassement'

Het einde van een ronderenner

● *Het beste geven en niet meer met de besten meekunnen; Erik Breukink.* Foto: ANP

DOOR GOVERT VAN VEEN

CLUSES – Erik Breukink gelooft niet meer in de Tour. „Ik zal nooit meer voor het eindklassement kunnen meedoen," zei hij gisteren. „Dat moet ik accepteren. Ik moet m'n doelen verleggen." Maar hij had het tenminste weer geprobeerd. Voor de tweede achtereenvolgende maal was Breukink in een Alpen-etappe in de aanval gegaan. Het was echter de aanval van een verslagene. Van iemand die hoopt tegen beter weten in. „Ik dacht, ik ga vroeg, ik voel me redelijk, misschien valt het stil en kom ik met voorsprong op de laatste klim boven."

Wie er stil viel, niet de jagende meute achter Breukink, en niet de renners voor hem. Dat werden er steeds meer, hoe dichter de finish naderde. Met Breukink gebeurde eigenlijk hetzelfde als in deze hele Tour: ze reden hem op de flanken van weer een te lastige col voorbij alsof hij niet bestond. En Erik bereikte uiteindelijk wel opnieuw als eerste Nederlander, maar op forse achterstand (30ste op 7.42) en geknakt, de finish.

Moraal

De moraal kwam erna, toen hij hoorde dat er nog genoeg ploegen waren die interesse hadden, als hij iets van zijn huidige prijs (twee miljoen) zou willen laten vallen en als hij weg zou willen/moeten bij Once. Breukink: „O ja? Wist ik niet. Goed dat je het zegt. Dat geeft weer wat moed. Al valt er over de prijs nog even niet te praten. Dat doe ik met Once. Ik ga nu natuurlijk niet zeggen dat ik niet vasthou aan de voorwaarden in die clausule (eenzijdige optie contractverlenging tegen dezelfde voorwaarden-red), maar ik denk dat ik er in alle redelijkheid met Once wel uit kan komen. Ik moet accepteren dat ik niet meer dat kan brengen waarvoor ik twee jaar geleden ben gehaald. Dat heeft wellicht consequenties. En als ze helemaal van me afwillen, dan kopen ze maar af."

TVM

En dan kan hij voor een tonnetje of zeven, acht vermoedelijk best nog bij bijvoorbeeld Priem rijden, die hem 'fantastisch goed' vindt passen in de TVM-familie. Een hele geruststelling voor Breukink, die zich gisteren helemaal leeg gereden te hebben omdat hij niet gelooft in z'n kansen in de tijdrit van vandaag.

„Die is er voor de specialisten, voor de jongens die nog wat kans hebben in het klassement. Niet voor mij."

Familie spreekt zelfmoord Ocana tegen

PAU – De familie van Luis Ocana heeft tegengesproken dat de vroegere Tourwinnaar in mei zelfmoord pleegde. Zijn moeder, zoon en zijn vijf broers en zussen hebben formeel een aanklacht ingediend tegen een onbekende.
Dat verklaarde Ocana's broer Antoine tegenover het Franse persbureau AFP. „We hebben nooit de officiële lezing van de zelfmoord geloofd," zei Antoine Ocana twee maanden na de dood van zijn broer. „Hij heeft ook nooit kanker gehad, zoals is beweerd. Evenmin zat hij financieel aan de grond zoals een groot aantal journalisten heeft geschreven." Antoine Ocana oordeelt dat justitie het onderzoek naar de doodsoorzaak van de op 49-jarige leeftijd omgekomen Luis moet heropenen. Hij vreest dat anders het dossier vergeten wordt. „Niemand van ons gelooft dat hij zichzelf van het leven heeft beroofd. Alleen zijn vrouw," zegt Antoine Ocana.
Luis Ocana zou op 19 mei met een pistool zelfmoord hebben gepleegd, omdat hij ongeneeslijk ziek was en zware geldproblemen had. „Vooral dat laatste is flauwekul. De wijngaarden die Luis bezat, vertegenwoordigen een waarde van ongeveer vijfhonderd miljoen gulden," zegt zijn broer. Hij geeft wel toe dat het huwelijk van zijn broer, die in Caupenne d'Armagnac woonde, op de klippen was gelopen. „Maar zelfmoord? Nee, dat geloven wij niet. Het beste bewijs dat hij zichzelf niet heeft gedood is dat de kogel in zijn linkerslaap is aangetroffen, terwijl Luis rechtshandig was. Dus het is onmogelijk," aldus Antoine Ocana.

Pantani moet inleveren

CLUSES – Marco Pantani was dagenlang de held in de Tour. Maar hij werd gisteren, aan de vooravond van de allesbeslissende klimtijdrit naar Avoriaz, door Indurain, Virenque, 'heel' Festina én dagwinnaar Pjotr Oegroemov op zijn plaats gewezen. Oegroemov kroop over Pantani heen naar de derde plaats, Indurain en Virenque liepen driekwart minuut van de Italiaan vandaan, en de twee maal door pech geplaagde Luc Leblanc leed slechts een schade van vijf seconden.

Moncassin flirt met Franse ploeg

CLUSES – De Franse bladen weten meer dan Jan Raas. Frederic Moncassin, de Franse sprinter in de ploeg van WordPerfect, rijdt volgend seizoen in het shirt van de nieuwe Franse ploeg Le Groupement. De onderhandelingen met Phil Anderson (Motorola) en Robert Millar (TVM) zouden in een eindstadium verkeren. Raas wist van niets. Hij heeft Moncassin, die de Tour miste door een val van het podium tijdens de presentie een dag voor de start in Lille, een nieuwe aanbieding gedaan.

Lehto sneller dan Verstappen

SILVERSTONE – Ofschoon Jos Verstappen de zekerheid heeft dat hij volgende week op het circuit van Hockenheim de Grand Prix van Duitsland zal rijden aan het stuur van een Benetton-Ford, lijkt de tijdelijk op een zijspoor gezette JJ Lehto er veel aan gelegen zijn plaats als tweede rijder naast WK-favoriet Michael Schumacher snel terug te veroveren. De Fin was deze week tijdens testritten op het circuit van Silverstone een volle seconde sneller dan de Limburger.

Diverse teams testten op het Engelse circuit hun auto's met een nieuwe onderbodem. De vlakke onderbodem is vanaf volgende week verboden. Door het aanbrengen van een niveauverschil van een centimeter in de onderbodem zal de wegligging met ongeveer twintig procent verminderen. De autosportfederatie FIA hoopt op die manier de snelheid te reduceren en de veiligheid te verhogen.

Damon Hill was in een Williams-Renault het snelst. Hij realiseerde een tijd van 1.26.96. Michael Schumacher deed met 1.27.28 nauwelijks voor hem onder. JJ Lehto kwam tot een snelste ronde van 1.28.82, terwijl Jos Verstappen genoegen moest nemen met een tijd van 1.29.88.

Hagi voor keuring in Barcelona

BARCELONA – De Roemeen Gheorghe Hagi is in Barcelona gearriveerd voor een medische keuring. De Roemeense ster van het WK voetbal in de Verenigde Staten staat op het punt een tweejarig contract met de Spaanse landskampioen te tekenen. De 29-jarige middenvelder speelde eerder twee seizoenen voor Barcelona's aartsrivaal Real Madrid. In 1992 verhuisde de linksbenige spelverdeler naar het Italiaanse Brescia.
Spaanse kranten meldden dat de club van Johan Cruijff 4,3 miljoen gulden aan Brescia moet betalen. Hagi wil zelf ongeveer 1,8 miljoen per jaar verdienen. Hij zal bij Barcelona de Deen Michael Laudrup vervangen. Die vertrok naar Real Madrid.

lucky ten

HEERLEN – **Lucky Ten** van gisteren:
3 - 6 - 8 - 9 - 20 - 35 - 36 - 39 - 41 - 42 - 44 - 52 - 54 - 55 - 56 - 57 - 58 - 60 - 69 - 76.

LE TOUR- VIP

BENNIE CEULEN 'en route' met:

JAC HOUBEN

President-directeur Vekoma

In de Tour de France streek gisteren ook een Limburgse Vip neer: Jac Houben, president-directeur van Vekoma, een constructiebedrijf uit Vlodrop met internationale reputatie. Houben verwierf over de hele wereld vooral bekendheid als producent van kermis- en pretparkattracties. Wat doet zo'n man als volger plots in de Ronde van Frankijk? Het antwoord lag voor de hand: „Omdat ik een uitnodiging kreeg om een etappe vanuit de volgauto mee te maken. Een geweldige belevenis. Ik kon me niet voorstellen, dat het zo'n groots circus is, ik heb genoten van de onmenselijke prestaties die de renners tegen al die cols leveren. Maar ik heb ook bewondering voor de huzarenstukjes van de chauffeurs van de volgauto's."

De rondborstige Noordlimburger was enorm onder de indruk van de escapades op de Tourwegen. „Ik ben bepaald geen wielergek. Mijn zoon Jean-Pierre wel. Ik ben een fervent golfer. Maar wat ik hier in de Alpen heb meegemaakt, had ik niet willen missen. Ik heb zelfs achter de koplopers gereden. Ik wist niet, dat zoiets mogelijk was. Ja, ik heb wel eens de Amstel Gold Race van dichtbij meegemaakt, maar die koers valt in het niet bij een Touretappe." De onlangs gepensioneerde ondernemer roemde vooral de organisatietalenten van de Société du Tour de France. „Een geweldige organisatie. Alles verloopt in deze heksenketel even soepel. Ik heb met verbazing geconstateerd hoe steeds vrij baan gemaakt wordt voor het peloton, ondanks de ontelbare pers- en ploegleiderswagens die er omheen rijden. Het verloopt gewoon vlekkeloos."
Jac Houben loofde ook het enthousiasme van het publiek langs de route. Hij betreurde, zoals zovelen, wel de voortdurende absentie van de Nederlanders in de voorste gelederen. „Over onze coureurs wil ik niet te veel zeggen. Breukink is nog de beste van allemaal en dat stelt al niks meer voor. Wat de Nederlanders in deze Tour hebben laten zien, was heel slecht. Maar ja, in het wielrennen is het precies zo als het voetbal. Er kan er maar één kampioen worden."

'Dorp op wielen' heeft de allure van een metropool

Karavaan snakt naar Parijs

CLUSES – Nog slechts enkele dagen duurt het en de Tourkaravaan trekt Parijs binnen. Vierduizend kilometer zijn dan onder de wielen doorgegaan sinds op 2 juli in Lille de inleidende tijdrit heeft plaatsgevonden. Honderdduizenden mensen zullen zondag de apotheose op de Champs Elysées bijwonen. Miljoenen anderen maken het schouwspel via de televisie van nabij mee. Want een schouwspel is het ieder jaar opnieuw als het peloton voorbij de Eifeltoren naar de beroemdste avenue van Europa flitst. Met de Arc de Triomphe als decor worden daar de laatste kilometers afgelegd alsof het de overwinningsparade is van een leger dat thuiskomt. Renners en volgers snakken naar deze parade. Niet vanwege de luister eraan verbonden. Wèl omdat Parijs het verlossende einde is van een strijd, die naarmate de weken verstreken lichaam en geest hebben gesloopt.

● *Virenque (links) versus Indurain, een tweestrijd die 'slechts' een klein onderdeel is van het circus dat Tour de France heet.* Foto: REUTER

De Tourkaravaan is een dorp op wielen, zich in meer dan 1500 voertuigen dagelijks verplaatsend van stad naar stad. Over vlakke wegen, op gloeiend terrein en over de cols van Alpen en Pyreneeën. Een circus wordt het wel eens genoemd. De benaming geldt ten dele. Sport en commercie worden gescheiden, ook al kan het ene soms niet zonder het andere en zorgen hoofdsponsors als Coca Cola, de bank Credit Lyohnais en het automerk Fiat (dat het wagenpark levert voor officials en de 21 ploegen) voor enorme inbreng. Renners zullen zich desondanks geen artiesten voelen als zij naar de

door **WIEL VERHEESEN**

hoogste toppen klauteren en vervolgens in duizelingwekkende vaart naar het dal suizen, vaak balancerend op de rand van de afgrond. In zo'n ogenblikken maakt het verschil niets uit tussen hoofdrolspelers en zij die op afstand daarvan het gevecht tegen de zon, de afstand, de vermoeidheid, maar vooral tegen zichzelf leveren.

Leed

Geleden en gestreden wordt overal. De Tour is méér dan alleen de jacht op tijdwinst of het zo veel mogelijk beperken van het verlies. Behalve de 189 renners, die drie weken geleden van start gingen en inmiddels zeventig (!) man op het altaar van de uitvallers offerden, maken nog bijna vierduizend personen deel uit van de karavaan.

De helft daarvan ontgaat letterlijk alles wat zich op sportief gebied afspeelt, doodeenvoudig omdat de paar duizend vrouwen en mannen van de reclamekaravaan het peloton minstens anderhalf uur vooraf gaan. En de vele honderden medewerkers van de organisatoren, onder de vlag van de Société du Tour de France, die weer een onderdeel vormt van de allesoverheersende uitgeversgroep Amaury, hebben toevallig ook weer andere zaken an het hoofd. Andere zaken in ieder geval dan de weinig spectaculaire, maar wel imponerende wijze waarop Miguel Indurain naar zijn vierde achtereenvolgende zege afstevent.

In de buurt van de start verrijst iedere dag een Vip-dorp, waar volgers en invités onder het genot van een hapje en drankje bijeen komen alvorens weer aan een etappe over 200 kilometer of daaromtrent te beginnen. Er moet - in samenwerking met de plaatselijke comités, die vaak meer dan honderdduizend gulden hebben neergeteld om etappeplaats te zijn - voor afstering en tribunes worden gezorgd. Radio- en televisiecommentatoren moeten hun werk kunnen doen. In de buurt van de eindstreep zal telkens een zaal (meestal schouwburg, sporthal of school) ingericht dienen te worden waar de bijna duizend journalisten van de schrijvende pers hun beschouwingen en achtergrondverhalen kunnen maken, na zowel vóór als tijdens en na de rit op zoek naar onderwerpen te zijn geweest. En deze verhalen zullen via de modernste communicatiemiddelen naar het thuisfront overgebracht moeten worden, zowel in Europa als andere werelddelen. Daarvoor is weer de medewerking van de Franse PTT nodig, die voor de lijnen naar alle windstreken zorgt en met een vaste ploeg van telefonistes en telexisten van etappeplaats naar etappeplaats trekt.

Bank

De Tour is een mondiale gebeurtenis waarin vele miljoenen guldens omgaan. Tot de karavaan behoort een rijdende bank, met meer dan een dozijn pesoneelsleden. Er gaat een mini-postkantoor mee en nabij de permanence, het administratieve hoofdkwartier van het evenement, heeft de politie dagelijks een bus als bureau ingericht. De Franse dienaren van Hermandad, compleet met rechter en officier van justitie vertegenwoordigd, vormen ook anderzins een wezenlijk onderdeel van de karavaan. Onder commando van kapitein Jacques Poiroux begeleiden vierenveertig gemotoriseerde manschappen van de Garde Républicaine ruim drie weken het peloton met dezelfde precisie waarmee ze op andere dagen staatshoofden, etcetera, omgeven. Hoeveel agenten er in de weer zijn voor het verkeersvrij maken van het parcours is zelfs bij benadering niet te schatten. Duizend per dag? Tweeduizend? In ieder geval, geen zijweg hoe klein ook of er staat een politieman.

Soms moeten volgers uit hoofde van hun functie het uitgestippelde parcours verlaten. Verzorgers behoren daartoe. Zij moeten immers tijdig op de plek van ravitaillering zijn en vervolgens via de kortste route over de door vakantiedrukte overvolle wegen weer bij de finish komen danwel het hotel waar de renners gemasseerd en verder gesoigneerd worden. Het gevaar rijdt mee, zowel binnen de bescherming van de karavaan als daarbuiten. Meestal gaat het goed. Soms is er een ongelukje, een enkele keer een drama. De Tour is medogenloos. Allicht, dat iedereen snakt naar Parijs.

● ZWEMMEN – Casper van Dam heeft evenals Ron Dekker het voordeel van de twijfel gekregen en mag meedoen aan de wereldkampioenschappen zwemmen, die begin september in Rome worden gehouden.

● RUITERSPORT – Lei Römer die vanaf volgende week met het paard Prince Landgraaf deelneemt aan het onderdeel endurance tijdens de Wereldspelen in Den Haag, is tien jaar jonger dan in een eerder bericht werd vermeld. Hij is niet 48, maar 38 jaar.

● VOETBAL – Gianluca Pagliuca, doelman van de vicewereldkampioen Italië, is door Inter Milaan aangetrokken. Sampdoria verdiende ruim acht miljoen gulden aan de transfer en kreeg tevens de beschikking over doelman Zenga en verdediger Ferri.

● WIELRENNEN – Steven Rooks wil het wielerseizoen gewoon afmaken door onder andere criteriums te rijden. De renner uit Warmenhuizen verliet de Tour vorige week wegens privé-problemen.

● VOETBAL – De overgang van Thomas Hässler van AS Roma naar Karlsruhe is bijna een feit. De middenvelder, die nog in Florida op vakantie is, moest bijna zes miljoen gulden kosten.

MORGEN

SVM-Fortuna Sittard	19.00 uur
Wilhelmina '08-VVV	18.00 uur

Na topprestatie Nederlandse golftalent tijdens Dutch Open

'Materiaalslag' rond Muntz

HILVERSUM – Levert een Nederlandse golfer een topprestatie, ontstaat er onmiddellijk een rel rond zijn persoon. Het overkwam Rolf Muntz, Nederlands grootste talent, op de dag dat de legendarische Severiano Ballesteros na vier holes verkoos naar zijn hoogzwangere vrouw in Spanje te vertrekken. Muntz speelde de eerste ronde van het Dutch Open in 67 slagen. Daarmee sloeg de 25-jarige neo-professional zich in de kop van het klassement. „Eindelijk hebben we een goeie," verkneukelden de duizenden toeschouwers in de Hilversumse bossen zich.

Het ovationele applaus na afloop van zijn openingsronde bleef niet lang in Muntz' hoofd hangen. Hij kreeg een briefje in zijn handen gestopt met het verzoek zijn stokkenleverancier terug te bellen. Muntz deed het en was binnen drie seconden in een knallende ruzie verwikkeld. „De stoom komt uit mijn oren."

Het werd een dispuut met verstrekkende gevolgen. Wat was het geval? Muntz, jarenlang Nederlands topamateur, trad afgelopen winter toe tot de rijen der professionals. Veel sponsors had hij niet, maar intussen is het aardig dringen rond zijn persoon. Hij heeft nu, net als de beroemde Nick Faldo, Pringle als kledingsponsor, is bezig met TDK als hoofdsponsor en kreeg kort voor het Dutch Open een mooie aanbieding van stokkensponsor King Cobra.

Met de laatste ging hij naar de Nederlandse importeur van Daiwa, die zijn stokken ter beschikking had gesteld. „Kunnen jullie dat aanbod matchen?", vroeg hij. Nee, dat kon niet. Dus tekende Muntz bij King Cobra. Zijn caddie Simon van de Werf droeg donderdag zijn nieuwe tas met het nieuwe merk erop en de oude stokken erin.

„Een normale procedure. Het komt veel voor. Ook bij de wereldtoppers", stelde Peter Matla van Cobra. „Een speler kan niet zo van de ene op de andere dag overschakelen. Zij moeten op maat gemaakt, verzwaard en zo. Een goede speler heeft nu eenmaal een hoop wensen op materiaalgebied."

De avond na de eerste ronde werd geen compromis bereikt. De importeur van Daiwa bleef woedend en kondigde aan zijn eigendommen dezelfde avond nog te komen ophalen. Daarmee Muntz dwingend de tweede ronde met ander materiaal te spelen. Waardoor het vrijwel onmogelijk is een nieuwe topprestatie, nóg een ronde onder het baangemiddelde, te leveren. Muntz verklaarde blijmoedig van wel. „Natuurlijk ga ik er weer tegenaan. Als het zo moet, doe ik dat."

Ondertussen zocht men in Parijs in de voorraden naarstig naar een set stokken met Muntz' maten en werd een clubmaker in Alkmaar verzocht de nacht over te werken om de specificaties aan te brengen. Commentaar van Muntz: „Het liefst heb ik dat er niets van in de krant komt."

Stand

De eerste plaats was na achttien holes voor vier spelers: de Ier McHenry, de Engelsen Richard Boxall en Peter Mitchell en de Spanjaard Jimenez. Zij gingen uit in 65 slagen. De Zweed Hjertstedt, de Engelsman Gilford en Spanjaard Rivero deden 66 slagen over de eerste ronde. Titelverdediger Montgomerie rangschikte zich met 68 slagen in een kansrijke uitgangspositie. De Spanjaard Olazabal en de Zuidafrikaan Els, dit jaar winnaar van respectievelijk Masters en US Open, stelden met 70 en 72 slagen licht teleur.

● *„Heb ik het gehaald?" Rob Mulders kreeg het nog net uit zijn mond. Op de eerste col van de achttiende etappe moest de derdejaars prof uit de ploeg van Jan Raas lossen. Het was het begin van een lange race tegen de klok. Mulders haalde finishplaats Cluses op tijd. Als 119e en laatste, op 31 minuten en 9 seconden van winnaar Oegroemov, kon hij afstappen. Kapot van een lange solo op karakter. „'t Is wat, hè. Maar ik heb het gehaald." Mulders, de zwoeger in de ploeg van Raas. Begon de Tour als knecht - door weer en wind - voor Frans Maassen, Limburgers onder elkaar. Hielp zijn provinciegenoot door vele moeilijke momenten. Echter vergeefs, want Maassen kon met de blessure aan zijn zitvlak niet verder fietsen. Daarna begon de lijdensweg voor Mulders zelf. In de bergen had hij het zwaar, héél zwaar. Zijn plaats: achterin het peloton. Vaak met lotgenoten, gisteren in zijn eentje. „Ik moest op de eerste berg al lossen. Na de start demarreerde Cassani, ze reden direct als gekken. Woensdag naar Val Thorens was ik al helemaal van de wereld, nu moest ik in mijn eentje tegen de tijdslimiet strijden. Dat was nog erger."* Foto: ANP

GOLF

Hilversum. Heineken Dutch Open, 2 miljoen gulden. **Stand** na eerste dag: 1. McHenry, Jimenez, Boxall, Mitchell 65 slagen, 5. Rivero, Hjertstedt, Gilford 66 slagen, 8. Muntz, Saxton, Clarke, Mouland, Claydon, Farry, Robinson 67, 15. Montgomerie, Brand, Rafferty, Hughes, Russell, Drummond, Eriksson, McGovern, Clarke, Sherbourne 68, 36. Olazabal, Els, Lovey 70. Overige Nederlanders: 58. Germes (am) 71, 94. Van den Berg (am), Derksen (am) 73, 104. Vogel (am) 74, 117. Metgod (pro), 75, Smits van Waesberghe (pro) 75, 126. Steenkamer (pro) 76, Miller (am) 76, 129. Kraay (am) 77, Bos (pro) 77. 73 spelers onder par van 72.

SCHAKEN

Rheden. NK vrouwen, achtste ronde: Jap Tjoen San - Bos 1/2-1/2, Slingerland - Perluka 1-0, Wuts - De Kleuver 1/2-1/2, Benschop - Sziva 1/2-1/2, De Vries -Limbach 1/2-1/2. Stand: 1. Sziva 6, 2. Benschop 5 1/2, 3. Slingerland 5, 4. Wuts 4 1/2, 5. Jap Tjoen San en De Vries 4, 7. De Kleuver 3 1/2, 8. Limbach 3, 9. Bos 2 1/2, 10. Perluka 2.

DAMMEN

Rheden. NK vrouwen. Achtste ronde: Graas - De Boer 1-1, Van Lith - Nicolai 1-1, Wanders - Poepjes 2-0, Van Tiel - Verhoef 0-2, Meijler - De Vos 1-1. Stand na acht ronden: 1. Van Lith 13, 2. Wanders 12, 3. Graas 9, 4. Meijler, Nicolai en De Vos 8, 7. Verhoef 7, 8. De Boer en Poepjes 6, 10. Van Tiel 3.

TENNIS

Scheveningen. Mannen, 170.000 gulden. Tweede ronde: Youl - Siemerink 7-5 2-6 6-4, Cortes - Dewulf 0-6 6-4 7-6, Rios - Koevermans 6-4, 6-3. Dubbelspel, tweede ronde: Noteboom/Van Houdt - Camporese/Miniusi 7-5 6-2.
Washington. Mannen, 1,2 miljoen gulden. Tweede ronde: Krickstein-Ellis Ferreira 6-2 7-5, Lendl-Gross 6-2 6-4.
Mahwah. Vrouwen, 275.000 gulden. Tweede ronde: Loearsabishvili-Novotna 2-6 7-6 6-2, Sukova - Casale-Telford 6-2 6-3, Maleeva-Fragnière - O'Reilly 6-3 6-2, Shriver-Creek 7-6 6-3.

BRIDGE

Kerkrade. Zomercompetitie Miljoenenlijntje. Vierde wedstrijd. Groep A: 1. Van de Weijer-Van de Ven 64.58; 2. Stevelmans-Sniekers 61.01. Stand: 1/2. Stevelmans-Sniekers 229.77; 3. Cohen 211.11. Groep B: 1. echtpaar Van Wersch 61.11; 2. Sodekamp-Sterk 55.56. Stand: 1/2. echtpaar Janssen 207.26; 3. Simons 183.28. Groep C: 1. Meessen-Rademacher 69.44; 2. Wetzels-Verboeket 59.72. Stand: 1. Bekkering 224.57; 2/3. echtpaar Voght 196.55.
Heerlen. Zomercompetitie Caumerbron. Derde wedstrijd. Groep A: 1. Van Eck-Snakkers 61.81; 2. Gremmen jr-De Jong 59.17. Stand: 1/2. Gremmen jr-De Jong 170.52; 3. H. Houben 159.38. Groep B: 1. Gremmen sr-Nemeth 58.33; 2. Pilz-Treffers 56.25. Stand: 1/2. Gremmen sr-Nemeth 166.84; 3/4. Pilz-Treffers 160.07. Groep C: 1. Meertens-Florie 66.25; 2. Smeets-Muijs 60.00. Groep D: 1. Elders-Notermans 64.06; 2. echtpaar Verlaan 57.81. Stand: 1. Kramer-Schmitz 161.09; 2. Kusters 159.53.

WIELRENNEN

Ninove. Profkoers: 1. Veenstra 169 km in 3 uur en 50 minuten, 2. Dierckxsens, 3. De Wael, 4. De Smul, 5. Eric de Clercq, 6. Omloop, 7. Akkermans, 8. Feys, 9. Jemison, 10. Den Bakker.

Oefenprogramma Fortuna Sittard

SITTARD/MUNSTERGELEEN – Fortuna Sittard oefent morgenavond voor de eerste keer in de nieuwe samenstelling met Robert van der Weert, Urvin Lee, Maurice Rayer en Roland Vroomans, terwijl Pim Verbeek 'debuteert' als coach op de bank. Traditiegetrouw fungeert SVM als eerste sparringpartner. Aftrap om 19.00 uur in het gemeentelijk sportpark te Munstergeleen.

Zondag speelt Fortuna om 18.00 uur in Aken tegen Alemannia. Dinsdag volgt om 19.30 uur de ontmoeting tegen EHC in Hoensbroek. Vrijdag 29 juli treedt Fortuna om 19.00 uur aan bij Almania in Broek-Sittard. Zondag 31 juli houdt de Sittardse eerstedivisieclub open huis in De Baandert.

Resterend programma: 1 tot en met 5 augustus, trainingskamp in Herderen (België) met op 3 en 5 augustus duels tegen respectievelijk Würselen en Millen. Zaterdag 6 augustus Quick Geleen - Fortuna (19.00 uur). Woensdag 10 en vrijdag 12 augustus Limburg Cup in De Baandert. Maandag 15 augustus SK Tongeren - Fortuna Sittard (20.00 uur). Vrijdag 19 augustus Fortuna Sittard - Roda JC (20.00 uur, bekercompetitie).

1. Oegroemov 174,50 km in 4.52.1[…] middelde snelheid 35,817 km/uur[…] Indurain 2.39, 3. Virenque 2.40, 4. […]tin 3.25, 5. Pantani, 6. Roberto […] 3.26, 7. Lino 3.30, 8. Leblanc, 9. Ka[…] 4.55, 10. Pellicioli, 11. Bortolami 4.[…] Riis, 13. Van de Laer, 14. Sorensen[…] Caritoux, 16. Elli, 17. Zülle, 18. Bolts[…] Mejia, 20. Munoz 5.28, 21. Bernard […] 22. Buenahora 7.39, 23. Hamburger […] 24. Vona, 25. Poelnikov, **30. Bre[…] 56. Nijboer, 88. De Vries 21.16, 9[…] ker, 114. Talen, 119. en laatste M[…] 31.09.**

1. Indurain 91.37.43, 2. Virenque 7.[…] Oegroemov 8.55, 4. Pantani 8.57, 5. […]blanc 9.29, 6. Conti 10.51, 7. Elli 16.[…] Zülle 19.02, 9. Bolts 21.13, 10. Lino 2[…] 11. Poelnikov 24.18, 12. Escartin […] 13. Pellicioli 27.07, 14. Rodriquez […] 15. Bortolami 30.33, 16. Riis 30.4[…] Buenahora 31.32, 18. Bernard 35.[…] Hamburger 38.16, 20. Sörensen 41.0[…] **Breukink 56.14, 78. De Vries 2.0[…] Dekker 2.23.05, 103. Nijboer 2.25.[…] Mulders 2.57.14, 119. Talen 3.27.55.**

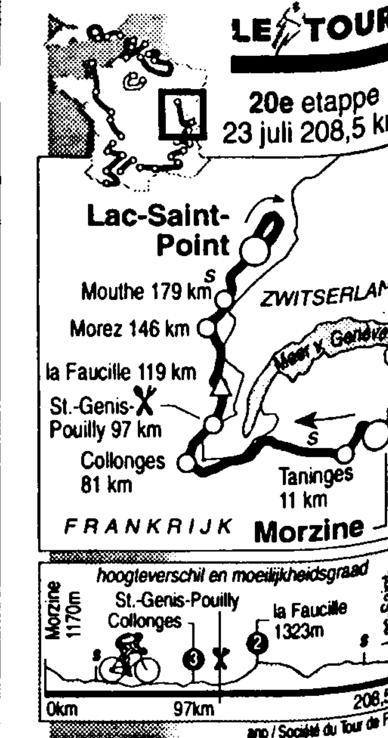
Mantovan, Torres, Van Lancker, M[…] de Clercq, Vermote, Fina. **Niet ge[…]** De las Cuevas.

In Moutiers beginnen 125 coureurs […] de achttiende etappe van de 81e Tour […] France, tevens de laatste bergrit. V[…] daag staat alleen nog de klimtijdrit […] het programma, daarna volgen nog […] vlakke etappes naar Parijs. De F[…] man Armand de las Cuevas blijft in […] hotel achter. Weer: volledig omsla[…] Na een koude periode in de be[…] moeten de renners in de hitte de 17[…] lometer naar Cluses afleggen.
12 km: Peter de Clercq en Cassani […] **31 km**: voorsprong tweetal 1.45. […] voet van de Col de Saisies (1e cat): […] sprong duo 3.05 op Poelnikov en V[…] **52 km**: Poelnikov en Vona bij twee[…]ders. **56,5 km**: Col des Saisies: 1. […] Clercq, 2. Vona, 3. Cassani, 4. Poe[…]kov, 5. Hervé. **92 km**: hergroepe[…] Hervé en Vona komen direct wee[…] kop, krijgen gezelschap van Ghirotto […] Oetsjakov. **97 km**: viertal weer in[…]pen. **100 km**: 1e sprint: 1. De Clercq […] Santaromita, 3. Nijboer. **102 km**: aan[…] Kaspoetis. **104 km**: tijdens beklimmi[…] Col du Marais gaat Breukink in de […] genaanval. **113 km**: doorkomst Col d[…] Marais (3e cat): 1. Kaspoetis, 2. Bre[…]kink op 1.45, 3. Virenque en groep ge[…] trui 3.30. **119 km**: tijdens Col de […] Croix-Fry gaat Oegroemov in de acht[…]volging. Hij passeert snel Breukink e[…] achterhaalt Kaspoetis. **129 km**: door[…]komst Col de la Croix-Fry (1e cat): […] Oegroemov, 2. Kaspoetis, 3. Lino 0.[…] 4. Breukink 2.15, 5. Virenque en gro[…] met gele trui op 3.15. **143 km**: 2e spr[…] 1. Kaspoetis, 2. Oegroemov, 3. Li[…] **143,5 km**: start beklimming Col de […] Colombière: Oegroemov alleen op k[…] Kaspoetis valt weg, Lino volgt, Bre[…]kink wordt teruggepakt door groep m[…] gele trui. De Nederlander moet dire[…] lossen. **154,5 km**: doorkomst Col de […] Colombière (1e cat): 1. Oegroemov, […] Indurain 3.30, 3. Virenque 3.35, 4. Pan[…]ni, 5. Leblanc, 6. Conti . Tijdens afdaling […] nemen Indurain en Virenque afstand […] van anderen in de groep. Leblanc rijdt […] lek en verliest kostbare seconden. 17[…] **km**: Oegroemov, een dag eerder twee[…] in Val Thorens, wint achttiende etappe […] Indurain wint 2.39 later sprint van V[…]renque om de tweede plaats. De Spa[…]jaard blijft leider. Oegroemov neemt […] derde plaats algemeen klassement over […] van Pantani.

1. Abdoesjaparov 277, 2. Martinello 2[…] 3. Svorada 199, 4. Bortolami 160, 5. […] Tsjmil 130, 6. Ludwig 126, 7. Indurain […] 122, 8. Museeuw 99, 9. Leblanc 95, 1[…] Simon 90.

1. Virenque 380, 2. Pantani 197, 3. Indu[…]rain 178, 4. Peter de Clercq 162, 5. Oe[…]groemov 159, 6. Pellicioli 151, 7. Leblanc […] 149, 8. Rodriguez 142, 9. Conti 133, 1[…] Bolts 119.

Dagploegen: 1. Festina 14.46.37, 2. Ge[…]wiss 2.59, 3. Mapei 6.24, 4. Banesto 6.[…] 5. GB-MG 7.56, 13. TVM 29.57, 18. Word[…] Perfect 50.02, 19. Histor 54.08.
Algemeen: 1. Festina 275.18.08, 2. Mapei […] 43.46, 3. Banesto 47.29, 4. Gewiss 51.1[…] 5. Carrera 54.07, 15. TVM 3.24.33, 1[…] Histor 3.57.15, 19. WordPerfect 4.56.21.

VANDAAG
13.00-17.00 Dld 1: tennis ATP-toernooi Stuttgart en Tour.
15.00-17.00 Ned 2: Tour negentiende etappe.
15.05-17.05 BRT 2: Tour negentiende etappe.
18.38-19.25 Ned 2: Studio sport met Tourjournaal en samenvatting negentiende etappe.
20.00-21.20 BRT 2: Tour samenvatting negentiende etappe.
21.00-22.00 BRT 2: Sport.
22.15-22.30 Ned 3: Sportjournaal.
22.45-23.45 Dld 2: atletiek Bislett Games Oslo.
23.00-23.25 Dld 2: Sportschau.
23.00-23.25 BRT 1: Sport.